

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaje in tiska Slovensko podjetje Slovenski poročevallec. - Direktor: Rudi Janžaba. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Voljak. - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-524. - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526. - Oglasi: oddelček Ljubljana, Tišova cesta 7, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 22-463, za sunanje 21-832. - Poštni predel št. 29. - Žiro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-5-Z-307. - Mesečne naročnine 250 din

TEDENSKA ZUNANJEPOLITIČNA KONFERENCA V BEOGRADU

Podpora indijskemu predlogu

Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve je odgovarjal na vprašanja o razširitvi pododbora OZN za razorožitev, razgovorih meč ZDA in Jugoslavijo ter med Jugoslavijo in Vzhodno Nemčijo, o obravnavi proti Džilasu, obisku Zukova in drugih dogodkih

BEOGRAD, 4. okt. (Tanjug.) Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve Rafael Tabor je danes na konferenci za tisk izjavil, da jugoslovanska vlada s simpatijami gleda na indijski predlog, po katerem naj bi razširili komisijo in pododbor za razorožitev. Rafael Tabor je tudi opozoril, da je vlada FLRJ v svojem memorandumu z dne 10. aprila letošnjega leta predlagala odboru za razorožitev nekaj podobnega.

Ko so ga vprašali o jugoslovansko-ameriških gospodarskih razgovorih v Washingtonu, je predstavnik izjavil, da se delegati FLRJ in ZDA zdaj razgovarjajo o dolgoročnem gospodarskem sodelovanju med obema državama in s tem v zvezi tudi nekaterih konkretnih jugoslovanskih predlogih. »Pričakujemo ugodne uspehe za oba stranki — je izjavil Rafael Tabor, pomočnik oddelka za informacije v državnem sekretariatu za zunanje zadeve.

Na vprašanje, ali je točna informacija madžarskega lista »Nepszabadsag«, da bo predsednik Tito prisostvoval proslavi 40-letnice Oktobrske revolucije v Moskvi, je Tabor odgovoril: »Za nekaj let sodelujejo na proslavi 7. novembra v Moskvi: tudi jugoslovanski delegati. To leto bo ta proslava jubilarna in zato tudi pomembnejša in se je bo jugoslovanska delegacija gotovo udeležila.«

Tudi na današnji tiskovni konferenci so govorili o sojenju Milovanu Džilasu in o pisanju tujege tiska o tem. Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve je izjavil, da se sodna obravnava, ki se je danes začela, razvija povsem normalno in da obtoženi odgovarja na vsa vprašanja predsednika sodišča in javnega tožilca. »Pisanje precejšnjega dela zahodnega tiska v zvezi z Džilasovim primerom — je rekel predstavnik — je do skrajnosti pristransko in neobjektivno. Dokaz za to je poleg drugega tudi izjava odvetnika Kovačevića glede na pisanje agencije United Press. Iz tega primera, kakor tudi iz vrste drugih, je razvidno, da je takšno pisanje sestavni del načrtne in zlonamerne gonje zoper našo državo.«

Sprejem pri predsedniku

Predsednik Tito je včeraj na Bledu sprejel udeležence 14. mednarodnega kongresa vojne medicine in farmacije, ki je bil te dni v Beogradu

LJUBLJANA, 4. okt. Danes ob dveh popoldne je predsednik republike Josip Broz-Tito v vili Bled na Bledu sprejel udeležence 14. mednarodnega kongresa vojne medicine in farmacije. Razen maloštevilnih delegatov, ki so morali nujno odpotovati, so se sprejema udeležili vsi drugi delegati s kongresa.

Delegati, ki zastopajo prvič po vojni tako oddaljene države, kot so Venezuela, Indonezija, ZDA in Sovjetska zveza, Indija in druge, je predsedniku Titu predstavili predsednik kongresa generalni podpolkovnik Gojko Nikolić, Generali Nikolić je tudi obvestil predsednika Tita o delu kongresa, njegovih uspehih in o tem, da so priložni kongres vojne medicine leta 1959 v Caracasu v Venezueli.

Predsednik republike je pozdravil delegate in poudaril, da tak kongres prispeva k mednarodnemu razumevanju in sodelovanju. Dejal je, da se je med vojno dogajalo, da so ujeti zdravniki naprej izvrševali svoj zdravniški poklic in zdravili partizane. In to je ena izmed značilnosti in skupnih potez zdravniškega poklica, tudi vojne medicine, ki združuje narode in krepi mednarodno sodelovanje.

Brzjavka maršala Tita VII. proletarski brigadi

Beograd 4. okt. Vinovni poveljnik oboroženih sil maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je ob proslavi 15-letnice ustanovitve VII. proletarske brigade poslal vojakom, podoficirjem in oficirjem te brigade naslednjo brzjavko:

»Žal mi je, ker se ne morem odzvati vašemu povabilu, da bi prisostvoval proslavi 15-letnice ustanovitve VII. proletarske brigade, ter vam s tem prisrčno čestitam k vaši lepi in pomembni slovesnosti.

V spominu vseh udeležencev narodnoosvobodilnega boja bodo ostali nepozabni herojski podvigi naših proletarskih brigad v vojni, a vaše brigade zlasti v V. sovražni ofenzivi. Zato bo vedno ter za vsakega vojaka, podoficirja in oficirja predstavljalo življenje in delo v brigadah s takimi tradicijami posebno čast, toda tudi posebno obveznost v izpolnjevanju vseh nalog, ki so danes pred našimi borci in starejšinskimi kadrom v armadi.

Veselim se dosežanih uspehov vaše brigade, o katerih me obveščate v brzjavki, ter vam šelim vse najboljše v bodočem delu!

Vrhovni poveljnik oboroženih sil FLRJ, maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito.

vatske in slovenske manjšine v Avstriji, v katerem se zahteva dosledno izvajanje člena 7 državne pogodbe. Predstavnik je dejal, da so simpatije jugoslovanske javnosti, kar je povsem razumljivo, na strani teh zahtev.

Ko so ga vprašali, ali je mogoče sedanje trgovinske razgovore z Vzhodno Nemčijo, ki potekajo na ravni vlad, mogoče oceniti kot korak k priznavanju Vzhodne Nemčije, je predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve odgovoril: »Mi smo tudi doslej de facto priznavali Vzhodno Nemčijo kot državo.«

Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve je komentiral tudi nedavno izjavo zahodnonemškega ministra za zunanje zadeve von Brentana, ki je nedavno izjavil, da si bo nemška diplomacija prizadevala rešiti problem odnošajev z državami vzhodnega bloka in to ne na škodo, temveč v soglasju z zahodnimi zavezniki in da bo o tem sprejela sklep, upoštevajoč koristi, ki bi jih takšni dvostranski odnošaji mogli imeti pri vzpostavljanju nemške enotnosti. Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve je izjavil, da bi normalizacija odnošajev med Zahodno Nemčijo in vzhodnoevropskimi državami pomenila konstruktiven prispevek pri sodelovanju

ranih narodov biti v središču pozornosti UNESCO, da bi bili tako doseženi cilji, katere ima veliki projekt o spoznavanju Vzhoda in Zahoda. Poljska in francoska delegacija priporočata nacionalnim komisijam držav-članic UNESCO, da predlagajo generalnemu direktorju te mednarodne organizacije razširitev biroja, ki naj bi vključil aktivnost pri uresnitvi velikega projekta. Naloga biroja bi bila, da zbira vse informacije nacionalnih komisij o programu in metodah akcije. Poleg tega bi biro vzpodbujal sodelovanje nacionalnih komisij in obrnil njihovo pozornost na možnost bilateralnih zvez. To priporočilo predlaga nacionalnim komisijam, da ustanovijo mednarodno skupnost za film, radio in podobno, kar bi doprineslo k uresnitvi velikega projekta.

Sprejet je skupni predlog madžarske in belgijske nacionalne komisije, s katerim se priporoča nacionalnim komisijam, da organizirajo prihodnje leto teden vzajemnega spoznavanja Vzhoda in Zahoda. V okviru tega tedna bi šole, univerze, razne kulturne ustanove in agencije organizirale razstave, predavanja in informacije, ki bi doprinesle k spoznavanju kulturnih vrednot vzhodnih držav. Zaželeno bi bilo, da pomembna kulturne osebnosti objavijo tudi dela o teh državah.

V priporočilu, ki so ga dale Poljska, Holandija in Zahodna Nemčija, je izraženo mnenje, da bi moralo sedanje stanje v vzhodnem in zahodnem svetu ter stvarne potrebe zainteresiranih narodov biti v središču pozornosti UNESCO, da bi bili tako doseženi cilji, katere ima veliki projekt o spoznavanju Vzhoda in Zahoda.

ZASEDANJE MEDNARODNE AGENCIJE ZA ATOMSKO ENERGIJO Prve težave so mimo

Od našega stalnega dopisnika

DUNAJ, 4. okt. (Po telefonu.) Včeraj izvoljeni svet guvernerjev MAAE je danes na tajni seji izvolil vodstvo agencije. Za predsednika sveta guvernerjev je izvoljen ambasador dr. Pavel Winkler (CSR), za podpredsednika pa Max Wershof (Kanada) in Hiro Furuči (Japonska). Na najvažnejše mesto v agenciji — za generalnega direktorja — pa je bil izvoljen Američan Sterling Cole. Medtem ko traja mandat predsednika in podpredsednikov eno leto, je generalni direktor, operativni voditelj ustanove, postavljen za štiri leta. Izvolitev bo potrdila ali odbila — kar pa je malo verjetno — generalna konferenca na svoji seji v ponedeljek.

Tako so se torej uresničile napovedi, ki so krožile po kulturnih zasedanjih in v Kunstlerhaus, kjer imajo sedež novinarji, že od začetka konference. ZDA, ki so od vsega začetka zastopale stališče, da jim z ozirom na velik prispevek, ki so ga dale za agencijo, pripada tudi ustrezno mesto v vodstvu, so izsilile izvolitev Sterlinga Cola.

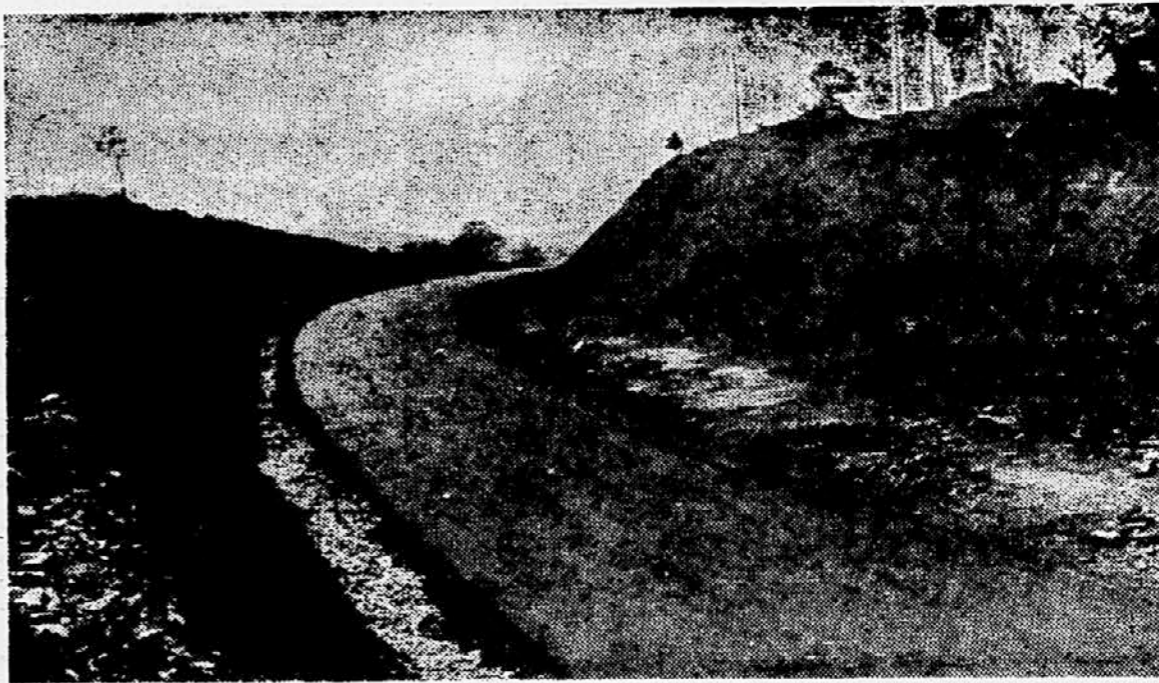
Ne glede na dejansko pozitivno materialno pomoč agenciji s strani ZDA, bi bilo treba vendarle več razumevanja za značaj in namen ustanove, ki je na ta način vsaj za 12 let izročena v upravo štirim velikim silam. Načelo univerzalnosti, ki je bilo močno pritrjeno z spremembo 4. člena pravil, s čimer je bila izločena LR Kitajska in vrsta drugih držav, je znova doživelo poraz.

Med opazovalci v splošnem ni opaziti veliko zadovoljstva nad izvolitvijo Cola in poudariti je treba, da to nezadovoljstvo nikakor ni razdeljeno po načelu Vzhod-Zahod. Res je sicer, da je bila njegova izvolitev nekoliko omiljena z imenovanjem Čeha Winklerja za predsednika sveta guvernerjev, toda tudi ta »omilitev« je dejansko slaba, ker je s to recipročno rešitvijo blokvska razdelitev samo še poglobljena.

Pri tem je treba povedati, da je trdovratna linija ZDA, ki je močno razočarala tudi mnoge zahodne delegacije, posledica pritiska kongresa, ki je postavil izvolitev Američana za generalnega direktorja, skoraj kot condicio sine qua non za sodelovanje ZDA. Prvotno je bilo v pripravljajalni komisiji med Vzhodom in Zahodom sklenjeno, naj bo generalni direktor neutronec. Na to rešitev je pristal tudi predsednik Eisenhower, ker pa je za sodelovanje ZDA v mednarodnih organizacijah potrebno dovoljenje kongresa, je prišlo do nenadne in nezažele spremembe ameriškega stališča.

Značilno za ozračje optimizma kljub začetnim težavam — če bodo seveda samo začetne — je, da je izvolitev vodstva MAAE potekala kljub temu brez večjih težav. Kot uradno sporočajo, ni bilo nobenega protipredloga. Sovjetska zveza se je verjetno sprijaznila z nujnostjo, ki je ameriška vlada sama ne more spremeniti, omiljeno je recipročno izvolitev Winklerja in — kar je najvažnejše — z verjetnim zagotovilom, da pripada prihodnji termin kandidaturi Sovjetske zveze.

Ce je torej na eni strani očitna volja, da MAAE kljub vsemu le zaživi, je na drugi strani obžalovanja vredno, da želja živeti v znaku razcepjenega sveta današnjih dni.

Danes ob 8. uri zjutraj bodo odprli novozgrajeno cesto med Kozino in Petrinjami. Vsi, ki potujete iz Kopa v Ljubljano ali v Koper, zapeljite od danes dalje po novi, krajši cesti. — Na sliki: pogled na novo cesto v usku pred Petrinjami (iz ljubljanske smeri)

KONFERENCA EVROPSKIH NACIONALNIH KOMISIJ ZA UNESCO

Mednarodna skupnost za film in radio

Dubrovnik, 4. okt. Komisija »A«, ki je v okviru II. konference evropskih nacionalnih komisij za UNESCO proučila projekt o spoznavanju kulturnih vrednot Vzhoda in Zahoda, je danes sprejela 5 priporočil.

Sprejet je skupni predlog madžarske in belgijske nacionalne komisije, s katerim se priporoča nacionalnim komisijam, da organizirajo prihodnje leto teden vzajemnega spoznavanja Vzhoda in Zahoda. V okviru tega tedna bi šole, univerze, razne kulturne ustanove in agencije organizirale razstave, predavanja in informacije, ki bi doprinesle k spoznavanju kulturnih vrednot vzhodnih držav. Zaželeno bi bilo, da pomembna kulturne osebnosti objavijo tudi dela o teh državah.

V priporočilu, ki so ga dale Poljska, Holandija in Zahodna Nemčija, je izraženo mnenje, da bi moralo sedanje stanje v vzhodnem in zahodnem svetu ter stvarne potrebe zainteresiranih narodov biti v središču pozornosti UNESCO, da bi bili tako doseženi cilji, katere ima veliki projekt o spoznavanju Vzhoda in Zahoda. Poljska in francoska delegacija priporočata nacionalnim komisijam držav-članic UNESCO, da predlagajo generalnemu direktorju te mednarodne organizacije razširitev biroja, ki naj bi vključil aktivnost pri uresnitvi velikega projekta. Naloga biroja bi bila, da zbira vse informacije nacionalnih komisij o programu in metodah akcije. Poleg tega bi biro vzpodbujal sodelovanje nacionalnih komisij in obrnil njihovo pozornost na možnost bilateralnih zvez. To priporočilo predlaga nacionalnim komisijam, da ustanovijo mednarodno skupnost za film, radio in podobno, kar bi doprineslo k uresnitvi velikega projekta.

Sprejeto je tudi priporočilo italijanske in francoske delegacije, ki priporoča ustanovitev koordinacijskega telesa, ki bi delovalo v okviru nacionalnih komisij ali z njimi v zvezi ter na ta način doprineslo k uresnitvi velikega projekta Vzhod-Zahod. Francoska delegacija smatra, da se sodelovanje nacionalnih komisij lahko okrepi s pomočjo UNESCO.

Na dopoldanski seji so poleg ostalih govorili še predstavniki Švice, opazovalec ZDA, pomočnik generalnega direktorja UNESCO Jean Thomas, sovjetski predstavnik Kamenov in drugi.

Telegram predsedniku republike

Beograd, 4. okt. (Tanjug.) Predsednik republike Josip Broz Tito je danes sprejel telegram predsednika republike Mehike Adolfa Ruiza Cortinesa, v katerem se mu zahvaljuje za čestitke, izrečene za obletnico neodvisnosti Mehike.

Delegacije in obiski

New Delhi — Podpredsednik ZIV Svetozar Vukmanović in ostali člani delegacije so včeraj dopoldne obiskali podpredsednika indijske republike Radakrišnana in se z njim zadržali v daljšem razgovoru.

Split — Delegacija angleškega mesta Dovera je včeraj odpotovala po petdnevnem obisku v Veliko Britanijo.

Beograd — Iz Beograda je včeraj odpotovala delegacija Sofije, ki je kot gost beograjskega ljudskega odbora bivala v naši državi 7 dni.

Trgovinski razgovori v Beogradu

Beograd, 4. okt. (Tanjug.) V Beogradu so se danes dopoldne začeli razgovori o blagovni izmenjavi med Jugoslavijo in DR Nemčijo. Jugoslovanska delegacija vodi državni podsekretar v komiteju za zunanjo trgovino Ivica Gredič, vzhodnonemško delegacijo pa pomočnica ministra za zunanjo trgovino Eleonora Steiner.

Skupni cilji

Vodja delegacije ZB, ki se je te dni mudila na Poljskem, je pred odhodom iz Varšave poudaril, da obstajajo najširše možnosti za nadaljnji razvoj stikov med borci NOV in poljsko zvezo borcev

VARŠAVA, 4. okt. Na današnji konferenci za tisk je vodja delegacije Zveze borcev Jugoslavije in član CK ZKJ Uglješa Danilović govoril poljskim novinarjem in poudaril, da obstajajo najširše možnosti za vsestransko sodelovanje med borci NOV in poljsko zvezo borcev za svobodo in demokracijo in to zato, ker obe borbeni organizaciji in obe državi več skupni cilj — graditev socializma.

Uglješa Danilović je omenil izredno prisrčnost, s katero je bila jugoslovanska delegacija sprejeta na Poljskem in poudaril, da so na člane delegacije napravili silen vtis napori, s katerimi poljsko ljudstvo z velikim uspehom izgrajuje svoje domovino, ki je bila v pretekli vojni hudo opustošena.

Sef delegacije Uglješa Danilović in član delegacije sekretar Zveze borcev NOB Jugoslavije Neda Božinović sta obvestila novinarje, da je jugoslovanska delegacija za svojega obiska v mestu Boleslawcu sklenila sporazum z bivšimi poljskimi borci v narodnoosvobodilni vojni Jugoslavije, da bodo postavili grobnico padlim Poljakom — jugoslovanskim partizanom in da bodo označili najpomembnejše kraje, kjer se je boril poljski bataljon XVIII. srednje-bosenske brigade. Obe borbeni organizaciji sta se tudi dogovorili, da bosta izmenjavali medsebojne delegacije, kakor tudi, da se bodo medsebojno obiskovali otroci padlih borcev. Po 18-dnevnem bivanju na Poljskem je delegacija Zveze borcev Jugoslavije odpotovala domov.

Skupni cilji

Vodja delegacije ZB, ki se je te dni mudila na Poljskem, je pred odhodom iz Varšave poudaril, da obstajajo najširše možnosti za nadaljnji razvoj stikov med borci NOV in poljsko zvezo borcev

VARŠAVA, 4. okt. Na današnji konferenci za tisk je vodja delegacije Zveze borcev Jugoslavije in član CK ZKJ Uglješa Danilović govoril poljskim novinarjem in poudaril, da obstajajo najširše možnosti za vsestransko sodelovanje med borci NOV in poljsko zvezo borcev za svobodo in demokracijo in to zato, ker obe borbeni organizaciji in obe državi več skupni cilj — graditev socializma.

Uglješa Danilović je omenil izredno prisrčnost, s katero je bila jugoslovanska delegacija sprejeta na Poljskem in poudaril, da so na člane delegacije napravili silen vtis napori, s katerimi poljsko ljudstvo z velikim uspehom izgrajuje svoje domovino, ki je bila v pretekli vojni hudo opustošena.

Sef delegacije Uglješa Danilović in član delegacije sekretar Zveze borcev NOB Jugoslavije Neda Božinović sta obvestila novinarje, da je jugoslovanska delegacija za svojega obiska v mestu Boleslawcu sklenila sporazum z bivšimi poljskimi borci v narodnoosvobodilni vojni Jugoslavije, da bodo postavili grobnico padlim Poljakom — jugoslovanskim partizanom in da bodo označili najpomembnejše kraje, kjer se je boril poljski bataljon XVIII. srednje-bosenske brigade. Obe borbeni organizaciji sta se tudi dogovorili, da bosta izmenjavali medsebojne delegacije, kakor tudi, da se bodo medsebojno obiskovali otroci padlih borcev. Po 18-dnevnem bivanju na Poljskem je delegacija Zveze borcev Jugoslavije odpotovala domov.

VREME

Stanje vremena, 4. oktobra: Nad Severno, Zahodno in Srednjo Evropo področje visokega zračnega pritiska polagoma slabi. Naše predelje pa je zajel prvi frontalni val, ki pa povzroča le povečano oblačnost.

Napoved za soboto: Delno do sprejemljivo oblačno vreme, zjutraj po kotlinah rahla megla. Temperature ponoči od 20 do 6, v popoldneju 10, najvišje dneve do 20 stopinj C.

— DZ SE LE NE IZGUBIM V TEM GOZDU... —

Razmislimo

Kadar umre prijatelj ali znanec, nas globoko pretrese novice o njegovi smrti. Njegova podoba, živa in vesela nam lebdi pred očmi. Presunjeni razmišljamo, kdaj smo ga zadnjič videli. In v nas vstajajo vse strani njegove nrave, odpre se bogastvo njegovih srca, njegovega dela, njegovih sposobnosti. Pa tudi kakor na dlani vidimo tisto, kar ga je težilo v življenju, kar je ostalo nedokonanega in neizgovornega. Radodarni smo s pohvalami, s čestitjem, napišemo mu osmrtnico, organiziramo pogreb, pripravimo govornika. Često prihaja spoznanje, da smo ga v življenju premalo cenili. Jočemo s svojci, ko ga pogolajemo v prerani grob. Resnično nam je težko.

Toda čas je bogat in hitro prinaša pozabo. In najbolj globoko prizadeta ostane družina. Tem ostane za dolgo pokojni drag in nepozaben. Na vsakem koraku občutijo svoji morečo praznino. Vse, kar vidijo ali delajo, boleče spominja na globoko vrzel v družini. In ta je toliko globlja, če gre za očeta, ki je edini skrbnik družine.

Skoro vedno se ob takih primerih družini z vso ostrino zarezje vprašanje: kako bomo sedaj živeli? In neredko se poleg boleče izgube izostri druga skrb: kako hitro urediti materialno stanje, kako čimprej izposlovati pokojnino. In to je v našem življenju še precej neučrejeno vprašanje. Premalo poskrbimo za pokojnikovo družino, za njegove najdražje, kako bo z otroci, ki so izgubili očeta in skrbnika.

Redki so svetli primeri toplje skrbi in resničnega tovarštva za družino po smrti očeta prijateljev, pa tudi delovnega kolektiva, med katerim je živel pokojnik. Ne gre le za hitro ureditev pokojnine, marveč za zanimanje, kako žive svojci, kako rastejo in se razvijajo otroci, kako se uče, kako se vzgajajo. Takšna zveza z družino umrlega vsaj nekaj časa pomeni resnično hvaležnost človeku, ki je bil naš prijatelj, ki je živel in delal z nami.

Pred nedavnim sem bila na pogrebu dobrega znanca in prijatelja. Bil je partizan. V vojni je marsikaj napravil. Pa tudi po vojni je zaradi delavnosti in sposobnosti razvnel vidna mesta v javnem življenju. Njegovo priljubljenost in ugled med ljudmi je pokazal tudi pogreb, katerega se je udeležilo ogromno ljudi. Ko sem gledala veliko število vencev, ki so jih nosili pred krsto, me je spreletela sledeča misel: ali ne bi bilo pametneje vložiti nemalo denarja, katerega so potrošili za vence, v hranilnico na ime obeh majhnih otrok, ki sta s presunljivo brezskrbnostjo koracala za krsto svojega očeta? Ta sredstva bi vsaj do neke mere, čeprav zelo malo, nadomestila tisto materialno skrb za otroke, ki je bila pokojnemu prijatelju prvo vodilo.

Resnica je, da nekateri naši pogrebi stanejo milijone, pokojnikova soproga z otroki pa je odpravljena včasih za prav mizerno pokojnino.

Ali ne bi veljalo več misliti prav na družino? Ne bi li bil to najlepši spomin in oddolžitev prijatelju in znanцу?

O. V.

Naša industrija in uvoz blaga široke potrošnje

Dosedanja praksa uvoza blaga široke potrošnje je dala dobre rezultate, tako glede povečanja izbire blaga, ki je dostopno potrošnikom, kakor tudi glede njegove kakovosti. Uvoz je pozitivno vplival tudi na prizadevanja naše domače industrije, da kakovost in izbiro izdelkov izenači ali pa vsaj približa inozemskim proizvajalcem.

Kot poudarjajo v merodajnih krogih, je bil naš domači trg letos zelo dobro založen, predvsem s tistimi uvoznimi artikli, po katerih je največ povpraševanja, kot so n. pr. hladilniki in razni drugi električni aparati za gospodinjstvo. Pri tem pa je bilo opaziti, da so se potrošniki skoro izključno usmerili samo za nakup tistih hladilnikov in drugih električnih aparatov, ki so jih proizvedle najbolj renomirane tvrdke predvsem Zahodne Nemčije, kot so AEG, Siemens, Bosch itd. Po hladilnikih, ki so jih proizvedle tvrdke iz raznih vzhodnoevropskih držav, ni bilo niti približno toliko povpraševanja, čeprav po kakovosti nič ne zaostajajo

za zahodnonemškimi. Ta usmeritev potrošnikov je povzročila določen problem, ker je bil velik pritisk na devizna sredstva, ki so nam na razpolago za nakup blaga široke potrošnje v zahodnih državah, medtem ko so razpoložljiva sredstva za nakup istega blaga v vzhodnoevropskih državah ostala v precejšnji meri neizkoriščena. Zato lahko pričakujemo, da se bomo v prihodnjem letu močneje kot dosedaj usmerili na nakup raznega blaga v vzhodnoevropskih državah, ker imamo pač tam na razpolago več kreditnih sredstev. Z druge strani pa lahko pričakujemo, da se bo struktura uvoza blaga za široko potrošnjo nekoliko spremenila v korist tistih proizvodov, ki pravzaprav ne spadajo v široko potrošnjo, kot so n. pr. pisalni stroji, magnetofoni in podobno. Gotovo ni normalno, da pisalni stroji, ki jih potrebujejo razne ustanove, stanejo pol milijona in več — in s tem bo tudi računano pri določanju strukture uvoza prihodnje leto.

Absolutna zaščita domače industrije je nemogoča

Kakor že rečeno, je dosedanja uvoz blaga široke potrošnje imel razne pozitivne posledice. Toda čeprav je ta uvoz pravzaprav zelo majhen (saj nikoli ni presegel 5% naših skupnih skladov blaga široke potrošnje), je vseeno postavil na dnevni red vprašanje položaja naše domače industrije.

Razne domače tovarne, ki proizvajajo podobno blago, kot ga uvažamo, namreč zahtevajo zaščito pred inozemsko konkurenco. Pri tem navajajo, da lahko same zadovolje povpraševanje kupcev ali pa, da uvoz blaga široke potrošnje zavira razvoj domače industrije. Ni redko, da neka tovarna zahteva prepoved uvoza blaga, ki ga je začela sama proizvajati. Tako je n. pr. neka naša tovarna, ki je začela izdelovati zobne četke, zahtevala stodoletno podražitev uvoženih četek, da bi na ta način »zaščitila« svojo proizvodnjo. Z drugimi besedami: neredko se zahteva zaščita domače proizvodnje, ne glede na to, ali je rentabilna ali ne. Ker je zelo veliko bolj razvitih držav, kot je naša, opustilo prizadevanja za avtarčnost (to se pravi, da bi same proizvedle vse, kar potrebujejo), se seveda na dlani, da so take ideje pri nas še toliko bolj nerealne in neumestne.

Točno je, da so naše tovarne glede izbire in kakovosti izdelkov precej napredovale, na drugi strani pa je tudi res, da kljub povečani proizvodnji ne prihaja do zniževanja cen, temveč se razni neprodani izdelki kopičijo po skladiščih. Znano je tudi, da si mnoge tovarne ne prizadevajo, da bi same osvojile proizvodnjo določenih izdelkov, temveč te izdelke samo sestavljajo iz uvoženih delov. V Jugoslaviji imamo n. pr. 11 podjetij, ki delajo hladilnike, to se pravi več, kot pa jih imajo v ZDA. V večini tovarn sestavljajo hladilnike iz uvoženih delov, kar pač ne govori o napredku te vrste industrije, niti o prizadevanjih za zboljšanje naše plačilne bilance. Dogaja se celo, da so nekatere tovarne, ki so že osvojile proizvodnjo določenih delov, sedaj te dele zopet

Mednarodno ribiško športno tekmojenje

Jugoslovanska ekipa osvojila prvo mesto — Italijan Mandelli je v treh urah ujel 439 rib

Treba je reči, da je naša industrija zaščiten s raznimi planskimi instrumenti (n. pr. kvocijenti), obstoja pa tudi posebna komisija, ki vsakega uvoza blaga široke potrošnje, upoštevajoč pri tem potrebe domače trga in možnosti domače industrije. Sedaj pripravljajo tudi nov carinski sistem, ki bo uredil vprašanje zaštite domače industrije pred inozemsko konkurenco. Jasno pa je, da je absolutna zaščita domače industrije — ne glede na njeno rentabilnost — nemogoča in da se bodo naše tovarne, zaščitene z razumnim carinskim sistemom, morale vse bolj spoprijemati s tujo konkurenco. Računati moramo pač s tem, da je uvoz blaga široke potrošnje postal stalna oblika preskrbe domačega trga in da bo ta uvoz z naraščanjem naše gospodarske moči in z nadaljnjim razvojem našega gospodarstva verjetno vse večji.

V Beogradu in Smederevu je bilo 29. septembra mednarodno ribiško športno tekmojenje, ki ga je priredila Mednarodna konfederacija za športni ribolov (CIPS). Tekmovali so v splošnih disciplinah in v disciplini lova rib, vsako kategorijo pa so ocenjevali posebej.

Tekmojenje v metu oboježilkov teže 7,5 gr in umetne muhe se je udeležilo nad 29 tekmovalcev iz raznih držav. Jugoslovanski tekmovalci so bili zelo uspešni: saj so kot posamezniki osvojili: Daut Stjepan (Hrvatska) prvo mesto, Požar Silvo (Slovenija) tretje mesto, Zurga Roman (Hrvatska) četrto mesto in Juraj Brodarac (Hrvatska) peto mesto. Drugo mesto med posamezniki je osvojil Walter Urbani (Italija), vsi ostali tekmovalci pa so se plasirali na slabša mesta. Najdaljši met umetne muhe je dosegel Stjepan Daut (Hrvatska) 33,08 m in s tem postavil nov državni rekord. V ekipnem plasmanu je osvojila prvo mesto ekipa Jugoslavije v postavi Brodarac, Požar, Zurga in Daut ter prešla veliko pokal CIPS. Evropski šampionat v disciplini lova rib je bil na desni obali Donave pri Smederevu. Sodelovalo je 35 športnih ribičev iz Italije, Avstrije, Francije, Luxemburga, San Marina, Švice in Jugoslavije. Potek tega zanimivega mednarodnega tekmojenja, ki je bilo prvič v naši državi, je spremljalo precejšnje število gledalcev, saj so nastopali sami najboljši evropski »asa« in lova rib. Prvo mesto med posamezniki je osvojil Italijan Giulio Mandelli, ki je v treh urah lova ujel kar 439 rib ali 2-3 v eni minuti, drugi je Pino de Angelo (Italija) z ulovom 414 rib. Tudi na tretje in četrto mesto sta se plasirala Italijana. Jugoslovanski tekmovalci so v tej disciplini osvojili 18., 22., 23., 24. in 25. mesto. Ekipno so zmagali Italijani v postavi Mandelli, Pino, Tugazza, Barbieri in Vigarani, sledijo jim Luxemburžani, Francozi in Švicarji. Jugoslovansko mesto je osvojilo peto mesto pred ekipo Avstrije in San Marina.

Vsi prvo, drugo in tretje plasirani tekmovalci, med katerimi je tudi Silvo Požar iz Slovenije, so prejeli zlata medalje CIPS, za 4. in 6. mesto v vsaki disciplini so bile razdeljene porlačene za 7., 8., 9. in 10. mesto srebrne, vsi drugi udeleženci pa so dobili bronaste medalje.

To mednarodno tekmojenje je pokazalo, da so se jugoslovanski športni ribiči že uvrstili med najboljše v Evropi, zlasti v disciplinah meta umetne muhe in blestivke.

Ekipa RD Novo mesto je na letošnjem slovenskem prvenstvu za tretjič osvojila prvo mesto. (Prvi na levi je Silvo Požar, ki je osvojil na mednarodnem tekmojenju 29. IX. tretje mesto)

»RADIOAKTIVNOST« TOPLIC PRI PODČETRJKU

Po poročilu Zavoda za balneologijo v Rogški Slatini je inž. Boris Cerček izvršil pred nekaj dnevi v Inštitutu »J. Stefan« v Ljubljani analizo domnevne radioaktivnosti termalnih voda pri Podčetrjku in v njegovi okolici. Kot je znano, se je pred nekaj meseci uveljavilo mnenje, da je vzrok uspešnega zdravljenja v Harini Zlaki ob Sotli v dozdnevni precejšnji radioaktivnosti omenjenih hipoterm. Na osnovi doslej najbolj preverjene in najsodobnejše metode tkzv. števene tehnike, je inž. Cerček ugotovil stopnjo radioaktivnosti v teh termalnih vrelicah s posebnim elektronskim števcem, ki je bil pred letom izdelan na pobudo akademika dr. Antona Peterlina v inštitutski elektronski delavnici.

Inž. Cerček je ugotovil, da imajo toplice v Harini Zlaki na Hrvaškem 4,7 ME (Machejevih enot), termalna voda pri Podčetrjku 4,65 ME, žveplene toplice Hanjsko, ki so prav tako v bližini, 1,84 ME in sonda 17 v bližini Donat v Rogški Slatini 0,4 ME.

Meja za označbo radioaktivnih toplic v balneologiji je po predlogu za bodoči zakon o naravnih zdraviliščih v FLRJ postavljena na 10 ME, v nekaterih drugih državah pa je še znatno višja. Ugotovitve analize inž. Cerčka dokazujejo, da minimalna radioaktivnost toplic v Harini Zlaki in pri Podčetrjku ne vpliva na uspešnost termalnega zdravljenja, zlasti če upoštevamo, da imajo zdravilišča kot so na primer Badgastein v Avstriji 300 ME, Brambach v Nemčiji 2270 ME itd.

Inž. Cerček bo objavil obsežnejši članek o omenjenem elektronskem aparatu in delu pri določanju radioaktivnih termalnih vrelic v reviji »Življenje in tehnika«.

Četrku 4,65 ME, žveplene toplice Hanjsko, ki so prav tako v bližini, 1,84 ME in sonda 17 v bližini Donat v Rogški Slatini 0,4 ME.

Meja za označbo radioaktivnih toplic v balneologiji je po predlogu za bodoči zakon o naravnih zdraviliščih v FLRJ postavljena na 10 ME, v nekaterih drugih državah pa je še znatno višja. Ugotovitve analize inž. Cerčka dokazujejo, da minimalna radioaktivnost toplic v Harini Zlaki in pri Podčetrjku ne vpliva na uspešnost termalnega zdravljenja, zlasti če upoštevamo, da imajo zdravilišča kot so na primer Badgastein v Avstriji 300 ME, Brambach v Nemčiji 2270 ME itd.

Inž. Cerček bo objavil obsežnejši članek o omenjenem elektronskem aparatu in delu pri določanju radioaktivnih termalnih vrelic v reviji »Življenje in tehnika«.

Bolni malčki razstavljajo

Otroku zdravo razvedrilo v njegovem prostem času — to je tudi ena izmed številnih misli v programu letošnjega Tedna otroka, skušajo pa jo uresničevati različna društva, otroške ustanove itd.

Tako tudi na otroški kliniki v Ljubljani. Vodstvo klinike se dobro zaveda, kako potrebno je razvedrilo tudi bolnemu otroku, morda temu še bolj, da laže prenaša bolezen in zani mučno zdravljenje. Zato otroci, če ni z boleznijo le prehudo, rišejo, lepijo, izrezujejo, berejo knjige, šolarji se pa tudi učijo. Tri učiteljice, oziroma vzgojiteljice skrbijo za to, da otroci v bolnišnici nadomestijo zamujen pouk. Osnovnošolski otroci dobijo red, pišejo domače naloge in če se dočijo zdravijo, ob koncu leta tudi spridevalo. Gimnazijcem pa je treba pomagati, da ne pozabijo povsem na matematiko, angleščino, francoščino...

Revmatične otroke in tiste s srčnimi boleznimi, ki so priklenjeni na posteljo, pa tovarišice poučujejo kar ob postelji.

Učenje prinaša malim bolnikom dvojno korist — naučijo se kot njihovi zdravi vrstniki v šoli, ob tem pa tudi pozabljajo na svojo bolezen.

Toda posebno razvedrilo prinašajo otrokom knjige iz klinič-

ne knjižnice in pa lutke, ki jih kdaj kdaj razveseljujejo. Vse to, kar so napravili v zadnjih mesecih, otroci v tem tednu tudi razstavljajo v priložni kliniki. Skrbno narisane risbe, ki kažejo življenje v bolnišnici, pletene čepice, nogavčke in druga ročna dela večjih delnic, okorne a po svoje ljubke risbe predšolskih otrok, šolski zvezki, domače naloge...

Majhna, a pomembna razstava za otroke, a tudi za tiste, ki jim posredujejo to znanje, se najmanj pomembna za starše, ki vedo, da je njihovemu otroku, če tudi bolnemu, lepo. Ključna, ki posveča svojim malčkom toliko pozornosti in žrtve za to, da tudi denarni sredstva pa zaslužijo vse priznanje.

Volivci o Notranjski

V septembru so bili številni zbori volivcev za občinske volitve na območju občin Cerklina in Loška dolina. Predsedniki občinskih ljudskih odborov in drugi občinski odborniki so poročali o delu občin v zadnjih 2 letih.

Nekateri zbori volivcev so bili zelo dobro obiskani, kot na primer v Cerklini, Novi vasi, Starem trgu, Grahovem, in Dol. Jezeru. V Cerklini se je udeležilo zbora volivcev nad 300 volivcev, kjer so mnogi v 2-urni diskusiji obravnavali prečeta vprašanja.

Prebivalce Cerknice precej teži to, da še ni urejeno cestnišče skozi Cerknico, o čemer že 4 leta stalno govorijo. Kajti kadar je suša, se oblaki prahu dvigajo za vsakim vozilom, tako da precej trpe hiše ob cesti in jih ne morejo olepšati, kakor

bi bilo treba zaradi turizma. Ves kamionski promet z lesnimi izdelki in živino gre iz predelov Bloške planote, Loške doline, Begunjske kotline in iz dela Hrvaškega Gorskega Kotarja skozi Cerknico. Od svojih polsancov zahtevajo, da se na pristojnem mestu bolj zavzemajo za to zadevo.

Na Javorniku se je pričelo z delom nove gozdne ceste na severnem pobočju Javornika, ki je bil sedaj brez gozdne poti in je mnogo lesa propadlo. V Cajnarih žele postaviti telefonsko omrežje do Zilca. Zadržniki bi sami skopali jame in dali potrebne drogove; pošta na direkcija pa naj bi preskrbela žico.

V Cerklini so organizirali letošnji pripravljajni odbor za vodno zadrugo, ki naj bi se v bodoče pečala z melioracijami na

Cerklinskem jezeru, predvsem z melioracijami manjšega obsega.

Na Gor. Jezeru so volivci kritizirali oba občinska odbora, to pa zategadelj, ker še ni urejen most pod Gor. Jezerom, čez katerega vsako leto spjeljejo več tisoč ton jezerskega sena ter drv in hlodov za 6 vasi.

Na Bloški planoti so spravevali, kdaj bo okrajna zadržna zveza pristopila s finančnimi sredstvi k moderiranju in razširitvi mlekarne v Novi vasi... V tem delu Notranjske je bila letošnje zelo bogata krompirjeva letina; tako ga bodo imeli samo na Bloški planoti za prodajo okrog 1 000 000 kg. Zadržna vodstva naj se pobrižajo in pravočasno odkup in prodajo še pred zimo, tako da ne bo propadel; kajti nekateri ga imajo vse klje polne, pod lopami in v skednjih. Tako bogate

krompirjeve letine ni bilo v tem delu Notranjske že 20 let. Kmetje-zadržniki so zadnja leta precej izmenjali krompirjevo seme in tudi bolj gnojilne s hlevskim gnojem, obenem pa so se precej posluževali umetnih gnojil. Potrebno bi bilo, da bi zadržna vodstva imela več vozil za prevoz in odkup poljskih pridelkov.

Uspeh, ki zasluži pozornost V Loški dolini so obravnavali poleg gospodarskih občinskih zadev tudi živinoreje. Dne 29. 9. 57. je bila živinorejska razstava, na katero so tamošnji prizadevniki živinoreje prignali okrog 600 glav rodovniške plemenske živine in to krav, telic in bikov. Razstave se je udeležilo preko 1500 ljudi, kmetov in delavcev iz cele občine, kakor tudi veliko številno kmetijskih strokovnjakov in ljubiteljev lepe živine iz cele Slovenije; med njimi tudi živinodravnik dr. Pavšič Marjan, ki ima precej zaslug za dvig tamošnje rodovniške živinoreje. Po oceni kmetijskih strokovnjakov je to najboljši živinorejski rajon v Sloveniji in Jugoslaviji. Take razstave bi nas ne bilo sram prikazati tudi priznanim živinorejcem iz Avstrije, Švice in Holandije. Razstava je pokazala prizadevanje, pridnost in sposobnost tamošnjih živinorejcev, čeprav je Loška dolina znana kot krasko področje, kjer je treba niti v travnikih dobro gnojiti, če hočeš kaj pridelati. Iz skromnih začetkov prve razstave 1933. leta se je dvignila živinoreja na tako visoko stopnjo zato, ker je zadnjih 8 let odpadel prevoz lesa z vprežno živino na postajo Rakek. Zato se je 95% tamošnjih živinorejcev odreklo konjem in so se v svo vno mro vrgli na vzrejo prvovrstne plemenske živine. Zaradi takega živinorejskega centra, ki je lahko vzor za ostalo Slovenijo, bi bilo zelo potrebno, da bi se osnovala 1-2 letna kmetijska šola; saj bi vse pogoje za tako ustanovitev nudilo državno posestvo v Kočji vasi. Ki ima 30 ha arondirane zemlje, ali pa ekonomija v Snežniku,

Zima že konec oktobra?

Ker je letošnji razvoj svetovne cirkulacije zraka precej neobičajen, so postali statistični in klimatološki znaki prihodnje zime dokaj neopredeljeni. Možna pa se je nadejati, da se bodo do statistični-klimatološki znaki opredelili konec oktobra, ali v začetku novembra. V nasprotju s statističnimi znaki so fizikalni znaki bolj jasni in morejo že sedaj dati prvo orientacijo o značaju bližajoče se zime.

Tako n. pr. moremo že zdaj pričakovati, da bo razdobje od srede decembra do konca prve tretline januarja v povprečju hladno, z obilico snega, in da bo prvi resnejši val zime s snegom že koncem oktobra. Za ostala razdobja so predznaki še nejasni in tukaj so zaenkrat možna le ugibanja.

Obstoja bojazen, da ne bi bila prihodnja zima v Evropi ena od najbolj hladnih (poudarjam, da to še ni prognoza, marveč le ena od možnosti). Osnovo za to bojazen daje dejstvo, da je sončna aktivnost zelo velika in nekateri izkušeni astrofiziki pričakujejo počasni padec sončne aktivnosti, to je takozvani minimum. Po najnovjših (julij - avgust 1957) raziskavanjih univ. prof. dr. F. Baurja (Frankfurt) pogosto nastopajo ob takih prilikah nesoglasja med potekom sončnih peg in bakel. — Če baklje hitro pojemajo, a sončne pege še naraščajo, ali le počasi pojemajo, nastopa v zimskih mesecih hitra ohladitev. Ohladitev je tem močnejša, čim močnejše je nesoglasje med pegami in baklami. Ker je letošnja sončna aktivnost zelo močna, bi pravčasni nastop omenjenega pojava pomenil zelo hladno zimo. Vsekakor bi ostru zima mogla nastopiti le pri pogojih, če bi se pričelo nesoglasje med baklami in pegami že v oktobru, sicer bi se ohladitev zakasnila na pozne zimске mesece in ne bi mogla dobiti izrednega značaja.

Zato bomo mogli po novembru spoznati, če se pripravlja izredno hladna zima, kajti v tem primeru mora že novembra biti v splošnem neobičajno hladno, pretežno zimsko vreme. Drugače rečeno bi se zima praktično pričela že konec oktobra. Če pa, v nasprotju s tem november ne bo pokazal nič izrednega, potem ni podla-

ri trg — Podcerkev v izredno slabem stanju, pa čeprav niso bila vsa finančna sredstva iz občinskega proračuna za popravilo poti izkoriščena. V tem pogledu je bila bolj prizadevna občina Cerklina.

Občinski ljudski odbor v Starem trgu tudi vrši popravila osnovne šole, ki je stara že 183 let in spada med najstarejše podeželske šole na Notranjskem. Občine se bodo morale tudi pobrižati, da dobljena sredstva za vzdrževanje in popravilo gozdnih poti pravočasno pametno izkoristijo. Potrebno bi tudi bilo, da bi si občinski odborniki ob nedeljah vzeli čas in pregledali, v kakšnem stanju imajo občinske, vsake in gozdne poti...

Na vseh zborih volivcev so se volivci lahko poučili o gospodarskih vprašanih svoje občine in povedali tudi svoje pripombe in dajali smotne predloge za izboljšavo občinskega gospodarstva.

Matevž Haco

Koristno sodelovanje med zadrugami in združniki

POLLETNI OBČNI ZBOR KMETIJSKE ZADRUGE METLIKA

Splošna kmetijska zadruga v Metliki je pri razvijanju koprodukcije v kmetijski proizvodnji dosegla največji uspeh. S svojimi kadri in sredstvi čedalje bolj povezuje združnike v borbi za večje hektarske donose na podlagi medsebojnih pogodb med zadrugo in združnikom to je na podlagi čistih ekonomskih računov. Razumljivo je, da s tem raste zaupanje do zadruga in ni čudno, če člani sosednjih kmetijskih zadrug razmišljajo da bi se včlanili v metliško zadrugo.

Polletni občni zbor KZ Metlika 22. septembra je bil lep obracun plodnega dela, sklepi pa potrdilo dosedanjega in napotilo za bodoče delo.

ročili, hkrati naj pri Državnem zavarovalnem zavodu ukrene vse potrebno za skupinsko zavarovanje plemenske živine. Združniki, ki so bili na novosadskem sejmu, so se prepričali, da doseže lepa rodovniška živina izredno lepo ceno. Kako koristno je zavarovanje živine, pa so jim povedali združniki iz Črešnjevca in Streljevca.

Kar zadeva kolaradskega hrošča, smo prepričani, da smo z njim izgubili bitko, če se ne bomo z njim drugače spoprijeli. Eni ga preganjajo in uničujejo, drugi pa ne, zato je uspeh negativen. Združniki so predlagali, da bi morali saditi krompir na čim bolj strnjanih površinah, da bi bila borba proti kolaradarju uspešnejša. Hrošči preletajo iz njive na njivo in se tako umikajo pred smrtonosnim škropivom, če ni škropilne istočasno na večem področju. Sploh so menili, da bo prizadevanja za večje donose brezplodno, če ne bodo uspešneje zatirali škodljivca.

USPEŠNA KOOPERACIJA

Toliko o poteku polletnega občnega zbora, ki je bil vsekakor ploden. Se bolj kot ta, je zanimiv in vreden posnemanja način sodelovanja zadruga in združnikov pri dvigavanju hektarskega donosa na socialističnih načelih.

Kmetijska zadruga Metlika ima močan kreditno hranilni

Regulacija Reke

Reka, ki pri Divači izginja v Skočjanskih jamah, je zlasti v svojem gornjem toku pri Ilirski Bistrici točno vjugasta. Zaradi tega vsako leto poplavlja okolice površine in povzroča kmetijstvu občutno škodo. Prav zato je začela letošnje letošnje vodna skupnost regulirati. Trenutno širijo in ravnajo rečno strugo pod tovarno »Lesonit«, na ostalih delih reke pa čistijo ožrežja. Z letošnjimi deli se ne bodo dokončno odstranili nevarnosti poplavl, kljub temu pa bo storjenega precej.

odsek. Tako je zadruga letos za svoje člane sklenila zavarovanje proti toči za žito. V primeru toče bi zadruga dobila vrnjene premije iz Dozove odškodnine. Ker toče ni bilo, so združniki zadrugi poravnali zavarovalno premijo s prodajnimi pridelki po dnevnih tržnih cenah.

Tako je bilo letos in združniki so bili vse leto brez bojazni za svoje žito. Sedaj pa gredo v tem pogledu korak dalje. V bodoče bo zadruga zavarovala svojim članom le tiste površine, posejane z žitom, za katere so bili uporabljeni določeni agrotehnični ukrepi za večji hektarski donos. Zadruga preskrbi seme, umetna gnojila, škropivo proti plevelu, strojno setev in strojno škropljenje ter žetev in mlačev. Ostala dela opravi združnik. S pogodbo je urejeno tako, da obračuna zadruga usluge združniku sproti ali pri prodaji žita, obvezno pa mora združnik prodati zadrugi po dnevnih cenah količine, ki so dosežene z uporabo agrotehničnih ukrepov. Na primer: če je povprečen pridelok žita brez uporabe navedenih pripomočkov za večji hektarski donos (izbrano seme, umetna gnojila, pravilna setev, pravočasno zatiranje plevela in podobno) recimo 20 stotov na hektar, s sredstvi pa, ki jih prispeva zadruga se donos dvigne na 30 stotov, je združnik dolžan prodati zadrugi po dnevnih tržnih cenah 10 stotov žita. Zadruga torej združniku zajamči večji pridelok, s tem pa tudi dohodek.

Metliška zadruga je že sklenila vrsto takih koprodukcijskih pogodb za pridelovanje semenske in merkatinske pšenice. Ze letos so metliški združniki pri tekmovalstvu za večji hektarski donos dosegli povprečno 72 stotov pšenice na hektar, v takem sodelovanju z zadrugo so bodo dosegli prav gotovo še večji pridelok.

Podobne koprodukcijske pogodbe sklepa po določenih pogojih metliška zadruga tudi z vinogradniki, samo da je zadruga v tem primeru kupec vseh presežkov iz vinograda. Prav tako je zadruga na podoban način sklenila številne pogodbe z združniki za rejo mesnatih prašičev in s tem krepko dvignila blagovno proizvodnjo. Zadruga preskrbi sopogodbeniku mišje prašičke na kredit, jih zavaruje pri DOZ, rejec - združnik pa se zaveže, da bo v določenem roku prodal zadrugi po dnevnih cenah prašiče dogovorjene teže. Na ta način se je reja mesnatih prašičev izredno dvignila. Včasih so kmetje prodajali rejene prašiče le jeseni, sedaj pa jih v Metliki odkupujejo redno vsak teden, včasih celo po dvakrat tedensko. Po zaslugi pospeševalne službe kmetijske zadruga je trg vedno založen s tem blagom, precej tega pa gre tudi v izvoz.

Tako je kmetijska zadruga Metlika pokazala in krepko pomagala združnikom in zaostalosti, hkrati pa krepki svoje sklade in ustvarja socialistične odnose na vsi. Zato so združniki na občnem zboru tudi razpravljali, kako bodo povečali dohodek in to v okviru svoje

zadruga. Upravni odbor so pooblastili, naj prouči in ukrepa glede izločitve nekmetijskih dejavnosti iz zadruga, da bi se tako lahko še v večji meri posvetila pospeševanju kmetijstva. Združniki na tem obravnavo so pričeli z načrtno obnovo vinogradov in ričolanjem nedonosnih površin. Tudi za to je vedno več zanimanja, toda uspehi bodo le, če se bodo te velike naložbe lotili na združni podlagi.

Polletni občni zbor so izkoristili tudi kot zbor volivcev - proizvajalcev kmetijske skupine in za kandidata izbrali 8 najboljših združnikov, od katerih bodo štirje izvoljeni v občinski zbor proizvajalcev. Občinski ljudski odbor je pohvalil dosedanja delo splošne kmetijske zadruga in jo dal za zgled ostalim zadrugam. Skrbno sestavljen perspektivni gospodarski načrt, dosedanje izkušnje, dobro sestavljena pot in vedno večje zaupanje združnikov, so najboljšje jamstvo za nadaljnje uspehe metliške zadruga pri krepitvi socialističnih odnosov na vsi.

Lep napredek hibridne koruze na Koprskem

Dobili smo kmetijsko strojno šolo

Od sposobnih strojnikov je odvisna rentabilnost strojnih odsekov — Mehanizacija na novi poti

Večkrat je bilo slišati glasove, da se mehanizacija v kmetijstvu pri nas ne obnese, da je ročna obdelava cenejša, da so strojni odseki pri kmetijskih zadrugah nerentabilni. Če pa se je kdo resno pogledal v to vprašanje in iskal vzroke za te trditve, je prišel do ugotovitve, da si mehanizacija kljub vsemu le vztrajno utira pot v naše kmetijstvo, zlasti od tedaj, ko je naša industrija pričela proizvajati lažje kmetijske stroje, ki so rentabilni tudi pri obdelavi manjših površin. Saj je v Sloveniji trenutno nad 800 traktorjev, do konca leta pa jih bo 2000, razen tega služi kmetijskim zadrugam posestvom in posameznim kmetom blizu

2000 motornih kosilnic, tisoče škroplilnic in tudi kombajni niso več redkost. Število kmetijskih strojev, ki lajšajo napore naših poljedelcev, stalno raste. Že to da misliti, da govorimo o nerentabilnosti strojev ne gre pospeševati. Res je, da je ročna obdelava cenejša tam kjer je delovna sila izredno poceni — to pa je le v nekaterih primerih — bolj kot ta argument drži drugi, da so stroji nerentabilni, če niso prav izkoristeni. Če je povprečno upravljanje s stroji ne-veščim ljudem, samoukom in zgolj soferjem, ki morajo za vsako okvaro voziti traktor ali kak drug stroj k oddaljenemu »Agroservisu« — potem njegovo delo ne krije izdatkov za vzdrževanje. Strojnik, ki zna čuvati stroj, da je uporaben tedaj, ko je za določena dela v kmetijstvu najbolj potreben, je zajamčil njegovo rentabilnost. Če je podaljšal uporabo stroja do glavnega remonta za leto ali celo dve, je s tem že kril vse izdatke, ki jih ima delodajalec za njegovo plačo in ostalo. Ravnanje s stroji — to je podlaga in pogoj za rentabilnost strojne obdelave.

Stvu. Ze lani je bil pri Srednji kmetijski šoli v Mariboru poseben strojni odsek, skozi katerega je šlo okoli 150 tečajnikov, ki so v štirih mesecih dobili osnove iz vzdrževanja in rokovanja s kmetijskimi stroji. Vendar takšni tečaji ne morejo dati solidnega znanja, ki je za vodstvo strojne službe pri zadrugah in na posestvih potrebno. Zato je bila letos ustanovljena redna Kmetijska strojna šola v Mariboru, ki bo v dveh letih usposobila kmetijske strojnike, sposobne prevzeti, vodstvo strojnih delavcev pri kmetijskih gospodarstvih, zadrugah, oziroma poslovnih zvezah. Absolvent te šole bo moral obvladati agrotehniko vseh kmetijskih del s stroji, ter vsa potrebna popravila in vzdrževanje. Strojnik, zaposlen pri kmetijski zadrugi, bo imel širok delokrog, saj bo moral skrbeti za smotno uporabo strojev, svetovati in skrbeti za potrebna popravila. V času mrtve sezone pa bo skrbel za remont strojev in njihovo zavarovanje do ponovne uporabe. Njegov delokrog bo zelo širok, kakor bo pač raslo zanimanje za strojno obdelavo med kmeti.

vega letnika bodo namreč prebrili v šolskih delavnicah, kjer se bodo izurili v obdelavi kovin, rezkanju, kovččenju, varenju, skratka v vsam delu, ki je za popravila in vzdrževanje strojev potrebno. Šola je sedaj še v prostorih Srednje kmetijske šole v Mariboru. Poleg te šole pa že gradijo posebne prostore za učilnice šole, tako za praktični kot za teoretični pouk. Tu bo tudi remiza za stroje in vse potrebne pritlikline. Zanimanja ki ga kažejo za novo šolo naše zadruga in drugi organizatorji napredne kmetijske proizvodnje, je najboljši pokor, da se bo ta koristna ustanova uspešno razvijala in vzgajala kadre, ki so v prizadevanjih za večjo proizvodnjo v kmetijstvu nujno potrebni.

Demonstracijska trgatve hibridne koruze v Vojvodini

V skoraj vseh krajih Vojvodine se bo kmalu začela tako imenovana demonstracijska trgatve hibridne koruze, ki je letos obilno rodila v vseh okrajih pokrajine. Namen te trgatve je med proizvajalci popularizirati proizvodnjo hibridne koruze na kar največjih površinah. Prva demonstracijska trgatve bo na kmetijskem posestvu »Bratstvo in enotnost« v Bečeju, »7. julija« v Crvenki Ergeli ter v »Zobnatic« v Bački Topoli. Teh trgatve se bo udeležilo veliko število strokovnjakov, zasebnih proizvajalcev ter predstavnikov kmetijskih organizacij iz drugih okrajev. Strokovnjaki bodo imeli ob tej priliki tudi predavanja o biološkem delovanju hibridov ter o uporabi agrotehničnih sredstev.

Po prvih cenitvah bo na površinah zasajenih letos s semenom hibridov za 5 do 10 metrskih stotov večji donos na ha, kakor na njihah zasajenih z drugimi sortami koruze. S semenom hibridne koruze letošnjega pridelka ter z rezervno iz lanskega leta, bi lahko spomladi zasadili dve tretjini skupnih površin, na katerih vsako leto gojimo koruzo.

Polletna bilanca

KZ Strmec. Te dni je imela KZ Strmec svoj polletni občni zbor. Udeležba je bila številna. Zadruga je zaključila polletno bilanco aktivno. Odkup je presegel promet za 3.200.000 din. Tudi pospeševalni odseki so zadovoljivo opravili svojo nalogo, saj so kmetje kupili od zadruga 60.000 kg umetnega gnojva, 3000 kg raznih zaščitnih sredstev, 3000 kilogramov raznih semen in okrog 1500 sadnih sadik. V tekmovalstvu za večje hektarske donose krompirja so dosegli lepe uspehe. Prva skupina je pridelala 310 stotov in druga skupina 270 stotov na ha. Obe skupini bosta dobili 300.000 din denarne nagrade. Zelo delavni so bili mladi združniki, prav tako žene zadruga, ki so se trudile predvsem za izboljšanje prehrane, za nakup pralnega stroja in za ureditev prostora za pralnico. Zadruga gradi hmeljsko sušilnico in delo dobro napreduje, na splošno velja strmiška zadruga še vedno za najboljše v vojniški občini. R. V.

Najnovejša vesti in dogodki
 • v SLOVENSKEM
 • POROČEVALCU.

Rentabilna kmetijska investicija

Nova tovarna v Lenartu naj bi vsako leto predelala kakih 600 vagonovjabolk in koncentrat — Za izvoz neprimerna industrijska jabolka bo vendarle mogoče izvoziti

Štajersko sadjarstvo se je z gojitvijo jabolk zadnja leta znalo v precej težavnem položaju. S kaparjem okuženimi nasadi ter jajo obnovo starih okuženih sadovnjakov in pa zasajanje novih plantažnih sadovnjakov; hkrati pa ob dobrih letinah pritiskajo na trg velike količine jabolk, ki jih ni mogoče prodati kot namizna in ki jih zaradi okuženosti tudi ni mogoče izvoziti. Tuje države vračajo uvoz okuženega sadja in zlasti v oddaljenih krajih zadnja leta ni kazalo drugega, kot predelati jabolka v manjvredni jabolčnik ali žganje, saj je bilo mogoče prodati za pulpe in marmelade le manjše količine jabolk.

V Slovenskih goricah so že nekaj let razmišljali o tem, ka-

ko bi za izvoz neprimerna okužena jabolka spremenili v izvozno obliko — v jabolčni sok in koncentrat. Zdej pa so ta načrta že tik pred uresničitvijo. V Lenartu bodo zgradili tovarno, ki bo vse razpoložljivo industrijsko sadje lahko predelala v omenjena izdelka. Jabolk na okoliškem področju nove tovarne je dovolj, saj cenijo pridelke na kakih 600 do 700 vagonov, ob izrednih letinah pa celo na 1000 do 1200 vagonov. Celotna investicija za novo tovarno bo znašala okrog 300 milijonov dinarjev, od tega pa bo 150.000 dolarških sredstev.

Namesto, da bi se s švicarsko tvrdko »Unipektin« domenili za direktno odplačilo tovarniške opreme, so sklenili nabaviti opremo s kompenzacijo za naša industrijska jabolka. Zato ker je tudi v nekaterih ostalih državah letošnja jabolčna letina slaba, imajo tudi manj kvaliteta jabolka dobro ceno in v izvoz gre izjemoma tudi okuženo sadje.

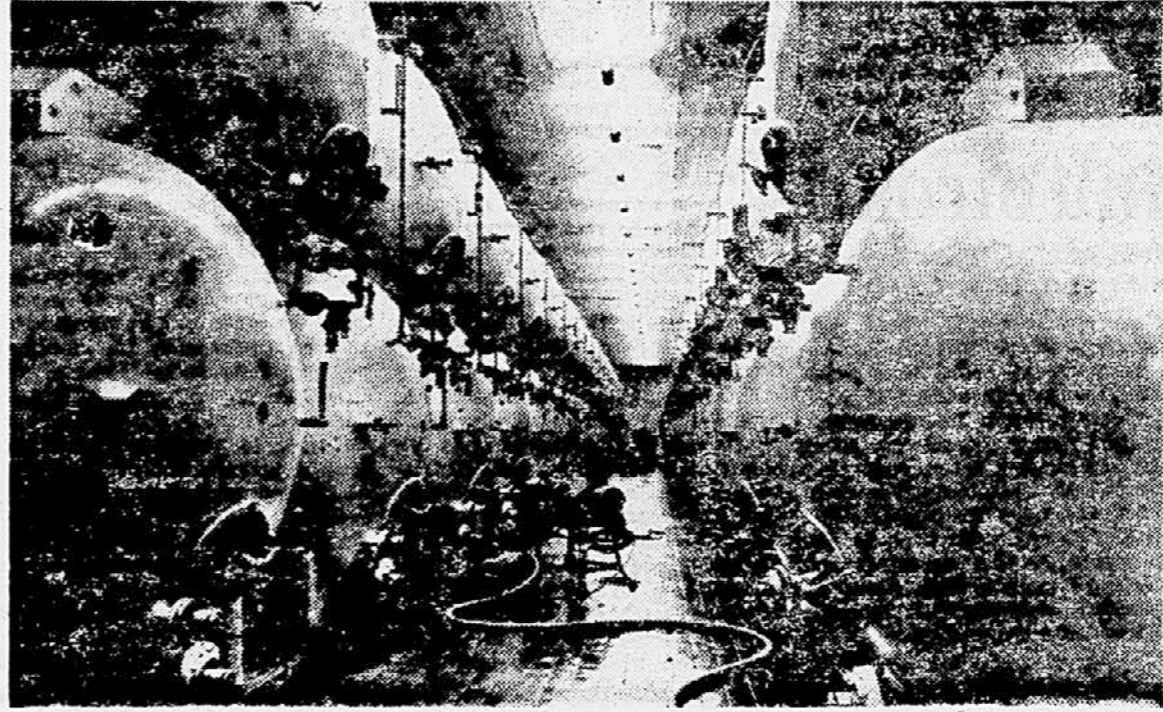
Iz naše države bomo tako izvozili letos v Svico 300 vagonov industrijskih jabolk. Za ta jabolka dobijena devizna sredstva bodo vplačana v naš centralni devizni sklad, iz katerega bo potem plačana dobavljena oprema za lenarsko tovarno.

Ce računamo, da bo tovarna predelala letno le 500 vagonov jabolk, potem bo izdelala vsako leto 3750 ton jabolčnega soka, oziroma 650 ton koncentrata — če bi ves jabolčni sok z evaporacijo predelali v koncentrat z 39 do 49 odstotkov Be. Poleg tega pa bo za izvoz ostalo še 100 vagonov svežih, oziroma 39 vagonov suhih tropin. Zaradi precej drage predelave v pektin bo sprva bolj kazalo tropine izvažati, kot pa nabaviti naprave za njih predelavo.

Jabolčni koncentrat bo mogoče doma pa tudi v tujini zelo dobro prodati. Kako veliko je zanimanje za izdelek, dokazuje tudi dejstvo, da se že zdaj, ko z gradnjo lenarske tovarne še sploh niso pričeli, zanimajo za naš koncentrat v ZDA, v Švici, Angliji, v Nemčiji in na Švedskem. Neko podjetje iz Kanade pa je celo pripravljeno odkupiti celotno proizvodnjo nove tovarne.

Najdražje investicije v novi lenarski tovarni so poleg objektov: koncentratov (ki ga bodo uvozili), stiskalnice in pa velike cisterne za vskladiščenje soka in koncentrata. Prve velike domače cisterne za sadne sokove,

ki morajo biti znotraj emajlirane, bodo izdelali v mariborski Metalni. Cisternska klet v le-

Po zgledu takih modernih klet za sadne sokove v tujini bo opremljena tudi nova lenarska tovarna v Slovenskih goricah. Velikih, enajst metrov dolgih cistern s premerom 2 metrov bi do nedavnega ne mogli izdelati v naši državi; zdaj pa, ko so v mariborski Metalni zgradili veliko emajlirano peč, bodo cisterne za novo tovarno v Lenartu lahko izdelali v Metalni.

narški tovarni koncentrata bo tudi naša prva večja klet za sadne sokove v državi. fvje

razumljivo, da so pričeli pri nas resneje obravnavati vprašanje vzgoje kadrov za upravljanje mehanizacije v kmetij-

Začelo se je izplačevanje nagrad

Te dni se je začelo izplačevanje nagrad kmetijskim organizacijam in individualnim proizvajalcem, ki so sodelovali v nagradnem tekmovalstvu za višje donose v kmetijstvu in izpolnili pogoje v tekmovalstvu za pšenico. Višina skupnih nagrad znaša 136.700.000 din, od česar je že bilo razdeljeno rekorderni v doseganju donosov na novosadskem sejmu 31.400.000 d narjev.

Največji znesek nagrade — 64.400.000 din bo dodeljen tekmovalcem iz Vojvodine, nato so na vrsti tekmovalci iz Hrvatske s 44.300.000 din nagrade. Nadaj se bo zvrstila ožja Srbija z 23.750.000 din, Makedonija z 8.850.000 din, Slovenija s 5.650.000 din in Bosna in Hercegovina z 2.350.000 din.

Zvezni odbor za tekmovalnje v kmetijstvu in zvezna tekmovalna komisija sta določila 1. november kot skrajni rok, do katerega je treba nagrade dvigniti. V nasprotnem primeru zapade pravica do nagrade. Tak sklep je bil sprejet zaradi tega, ker nekatere organizacije, ki bi morale dvigniti nagrade na

novosadskem sejmu, tega doslej še niso storile in s tem povzročajo težave organizatorjem tekmovalstva.

Nagrade bodo razdelile kmetijskim in združnim organizacijam okrajne združne zveze.

Ob prazniku občine LENART

čestitajo vsem delovnim ljudem mariborskega okraja in drugih okrajev naše domovine, zlasti občanom Lenart, posebno še bivšim borecem in aktivistom ter želijo mnogo uspeha pri graditvi socializma:

- Občinski ljudski odbor Lenart
- Občinski odbor ZK Lenart
- Občinski odbor ZB Lenart
- Občinski odbor SZDL Lenart
- Ljudsko prosvetno društvo, Lenart
- Občinski sindikalni svet, Lenart
- Zadruga kmetijska gospodarstva: Selce, Zg. Ščavnica, Dorvanja, Cerkvenjak, Lenart, Jurovski dol
- Kmetijske zadruga: Zg. Ščavnica, Grobišče, Voličina, Lenart
- Podjetja: Obrtno-storitvena delavnica, Remont, Lenart
- Mesnica in klavnica, Lenart
- Mesnica Cerkvenjak
- Trgovina »Pri križišču«, Lenart
- Trgovsko podjetje, Gradišče
- Pekarna, Lenart
- Leskarna, Lenart
- Združni dom, Lenart
- Veterinarska ambulanca, Lenart
- Tovarna učenja in parna žaga, Lenart
- Komunalna hanka, Lenart
- Kmet. proizv. posl. zveza, Lenart

Dober odgovor

V Trbovljah je bil plenum okrajnega komiteja LMS. Udeležili so se ga poleg mladinskih aktivistov tudi predsedniki občinskih ljudskih odborov in sekretarji občinskih komitejev LMS. Na dnevnem redu je bil referat o temi »Komuna in mladina«.

Na plenumu so govorili o določenih zoževalnih težnjah v pritegovanju širšega kroga ljudi v družbeno upravljanje. Take zoževalne težnje, ki jih seveda ne smemo posplošiti, so največkrat posledica nezaupanja v družbeno zavest posameznika, ko nekateri ljudje mislijo, da ni nobena odločitev dobra, če ni sprejeta po njihovi zamisli in da ne more biti dober član družbenega organa, kdor ni na seznamu »dobrih aktivistov«. Prav tako so govorili o vzrokih za povečanje števila uslužbencev v državni upravi, ko dostikrat zelo nepremišljeno ustanavljajo nova delovna mesta, ne da bi dobro proučili dejansko potrebo. V referatu in pozneje v razpravi pa je bilo govora tudi o primerih nepravilnega ali celo brezdušnega odnosa posameznih uslužbencev do državljanov.

Plenum je ugotovil, da je na vseh ostalih področjih družbenega upravljanja mladina mnogo bolj angažirana, kakor pa v ljudskih odborih in njihovih svetih. V sedanjih občinskih ljudskih odborih ni nobenega mladinskega odbora, toda v marsikateri občini tudi v novih odborih ne bo došlo boljše stanje. Izjema je radška občina, kjer je na kandidatih listah kar devet mladih ljudi. Toda tudi ti niso v začetku predvidevali toliko mladih kandidatov, pa so zbori volivcev, na katerih je bila tudi dobra udeležba mladine, drugače obrnili. Plenum je opozoril tudi na tendenco v nekaterih občinah, da bi kandidirali v občinske zbornice proizvajalcev predvsem direktorje in vodilne uslužbence, kar je vsekakor nepravilno. Tako je tudi v nekaterih svetih pri ljudskih odborih, ki so po sestavi bolj podobna strokovnemu združenju, kakor pa družbenemu organu.

Plenum je razpravljal tudi o odnosih med okrajem in občino, da je okraj zadržal se vse preveč operativni nalog in da bi jih moral — v skladu s vlogo občine — prenesti na občinske ljudske odbore, sam pa bi moral postajati vedno bolj družbeno-politični usmerjevalec na svojem območju. Člani plenuma so zelo obširno razpravljali tudi o možnosti za razvoj trgovine, obrti in gostinstva, o povezanosti med občinskim ljudskim odborom in gospodarskimi organizacijami itd. Podrobno so tudi razpravljali o nalogah mladine pri nadaljnjem uveljavljanju komunalnega sistema in dali mnogo predlogov za hitrejši razvoj občin v smeri komune.

Rakek ob Tednu otroka

Tudi letos šola za starše — Novi mlečni kuhinji — Obnovili so notranje šolske prostore

Teden otroka so počastili na Rakeku kar dostojno. Začeli so s predavanjem dr. Stanka Pušenjaka, ki je preprosto in razumljivo govoril o otroški peralizi in o potrebi zaščitnega cepljenja. Starše je opozoril, naj povsem zaupajo zdravstvenim organom. Po predavanju so se starši pogovorili o nalogah za prihodnje in načrtih šole za starše, ki je lani na Rakeku kar najbolje uspela. Predsednik društva prijateljev mladine je navzoce seznanil s predavanji, ki jih pripravljajo za letos in s predavatelji, ki so pripravljali predavati o vzgojnih problemih otroka, družine in šole. Poleg tega pripravljajo tudi predavanja z gospodarskimi in političnimi temami. Navzoči so bili z načrtom zadovoljni.

V Tednu otroka sta začeli poslovati na osemletni šoli na Rakeku in na osnovni šoli na Uncu mlečni kuhinji, v katerih bodo dobivali učenci izdatno malico za malenkostno plačilo. Malico prejemajo vsi otroci in so z njo zadovoljni, saj doslej mlečnih kuhinj na teh šolah še ni bilo. Hrane imata kuhinji dovolj na razpolago, zasluža za to pa gre občinskemu odboru Rakeškega križa.

Razen šole na Uncu so letoš-

Malo obetajoč začetek dober konec

PODJETJI »RIBA« IZ IZOLE IN »RIBIČ« IZ PIRANA SI PRIZADEVATA ZA IZPOLNITEV LETNEGA PLANA — NAPREDEK V MODERNIZACIJI OSNOVNIH SREDSTEV

Konec julija, sta bila direktorja »Ribe« v Izoli in »Ribiča« v Piranu v skrbeh; uspehi v ribolovu niso bili takšni, kot so si želeli.

Te dni sta bila njuna obraza prijaznejša, če smem tako reči. Zaskrbljenost je minila in če bo sedaj na jesen lov količinski prida, bosta obe podjetji letošnji plan ulova ne samo izpolnili, temveč celo nekoliko presegle. Je že tako: kar so dež in sonce, toča in pšeno in

kar je podobnih vremenskih neprilic kmetu, to je vreme tudi ribiču. Slabe posledice za ribolov neugodnega vremena z modernimi ribolovnimi sredstvi — pri kmetu so to razni agrotehnični ukrepi — sicer lahko ublaži, popolnoma odstrani jih ne more.

Omeniti pa je treba, da je bil letošnji ribolov boljši od lanskega po kvaliteti. V tem je razlog, da se obe podjetji hitro bližata izpolnitvi finan-

čnega plana, medtem ko se v izpolnjevanju plana po količini gibljeva okrog 75 oštovkov.

Tako »Ribič« kot »Riba« sta tudi letos napredovala v modernizaciji osnovnih sredstev.

Delno s kreditom, delno z lastnimi sredstvi, je »Ribič« vse stare, bombažne mreže nadomestil z novimi forlon mrežami, ki so zelo dobro obnesle. Kupili so 22 elektrogeneratorev in usposobili za plovbo prav vse ladje in barke. Tudi temu se je treba zahvaliti, da ni bil doslej letošnji lov slabši.

Nylon mreže so letos kupili tudi v »Ribi«; razen tega 1 novo ribiško ladjo in 2 echosondra. Preprosto bi lahko rekli, da sta to pripravili za ugotavljanje zvoka pod vodo, njuno uporabnost v ribištvu pa bi najbolje primerjali z radarjem v pomorstvu. Echosondri olajšajo zasledovanje ribjih jat v morju in s tem omogočajo mnogo boljši lov. Podjetje ju je kupilo na Norveškem, sta pa echosondra prva v naši državi. Do konca leta bodo kupili še 10 echosondrov.

In še nekaj je vredno omeniti glede »Ribe«: vodstvo podjetja se nadeja, da se bodo uspešno končali že začeti razgovori in da bodo to zimo lahko ribarili v nekaterih sibirskih vodah. Kdo jim ne bi želel uspeha v teh razgovorih?

F. M.

Več zavarovancev - manj obolenj

OB SKUPŠČINI OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V CELJU

Minula redna skupščina okrajnega Zavoda za socialno zavarovanje v Celju je potrdila uspešnost njegovega dela. Iz poročila direktorja Zavoda MILANA LOSTRKA pa je bilo očitno, da je število aktivnih zavarovancev naraslo od 43.720 lani na 46.692 v letošnjem letu. Zanimivo je, da se je navzlic temu številčnemu porastu zavarovancev zmanjšalo povprečje bolezenskih izostankov od dela od 4,95 na 4,09%. Hvalevredna je tudi ugotovitev, da so se Zavodovi odnosi z zdravstveno službo znatno izboljšali, kar je v glavnem pripomogel pavšalni način plačevanja zdravstvenih storitev.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Celju je letos pripeljal znatne vsote za izboljšanje zdravstvene službe na področjih ambulantan Konjice, Nazarje, Bistrica ob Sotli, Podčetrtek, celjske poliklinike in obratne ambulante steklarne »Boris Kidriča« v Rog. Slatini. Manj razveseljuje je dejstvo,

da število nesreč izven dela stalno narašča. Še težji problem pa predstavljajo poškodbe po tretji osebi, ki so zavele že tak obseg, da jih je bilo samo v letošnjem juliju 68 težjih, od tega 32 pretresov možganov.

Med delom je skupščina sprejela nekaj sklepov o spremembi predračunov za svoje sklade in o posebnih stopnjah prispevka za zdravstveno zavarovanje. Ta stopnja je zdaj omiljena v toliko, da plačuje dopolnilni prispevek letos le še 62 podjetij od lanskih 129. Skupščina je sprejela tudi sklep, da bo znatno zmanjšala obseg in 1. oktobra dalje 15.000 dinarjev.

H. A.

Novi zdravstveni prostori v Ljubljani

V okviru tedna matere in otroka so v Siški na Celovški cesti 135 odprli nove, okusno urejene in moderno opremljene prostore za otroški dispanzer za posvetovalnico za matere in otroke in za babiško ter paternožno službo.

Novi prostori za otroški dispanzer in posvetovalnico za matere in otroke v Siški, katerih adaptacija je stala okoli pol milijona dinarjev, pomenijo nedvomno lep korak naprej v razvoju pediatrične in preventivno-zdravstvene službe v tej občini zlasti zato, ker so bili stari prostori v Beljaški ulici vse prej kakor ustrezeni in higienični. Vendar pa so tudi ti novi prostori še vedno le začetek, ker bodo z ozirom na naseg razvoj Siške prav gotovo kaj kmalu spet pretesni. Vprašanje prostorov celokupnega Zdravstvenega doma v Siški, tigar ambulante so prav tako že zdavnaj pretesne, bo dokončno rešila šole gradnja zdravstvenega doma, katerega idejni osnutek so že v delu.

Kljub večletnim razpravam v Slovenjem Gradcu še vedno stoji gasilski dom v zelo slabem stanju v bližini bolnišnice in lepo urejenega parka. Čas bi bil, da ga odstranijo, ker tja is turističnih, cestarskih in drugih razlogov ne spada. Gasilci v Slovenjem Gradcu pa se tudi dobro zavedajo, da jim je nov gasilski dom nujno potreben.

Pet let plodnega dela

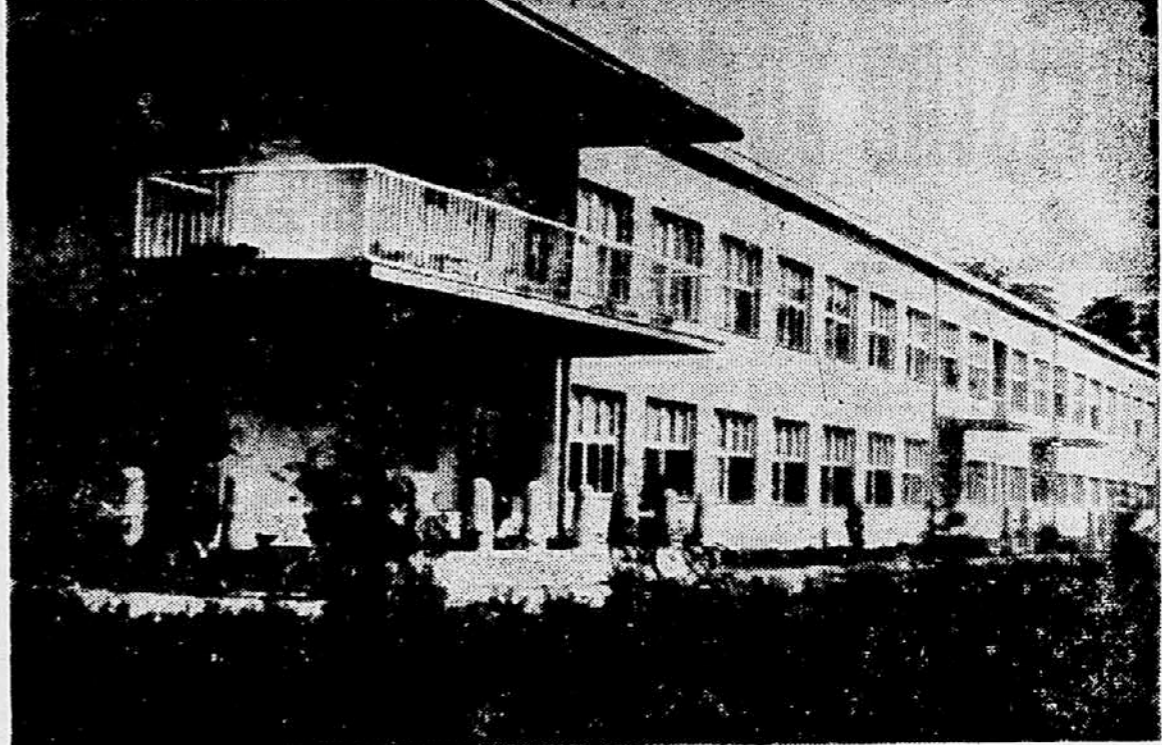
Prizadevanja turistično-olepševalnega društva v Novi Gorici za napredek turizma — Korisni predlogi za ureditev cest

Proslave petletnice turistično-olepševalnega društva v Novi Gorici se je udeležilo precej ljudi. Iz poročila o delu društva je bilo razvidno, da je letošnje nedvomno precej storilo za olepšanje mesta in okoliških krajev. Delovne so vse društvene sekcije, žal pa je v njih aktivnih le nekaj članov. Največji uspeh pa je nedvomno v tem, da je društvo kot prvo na Goriškem širilo svojo dejavnost po vsem okraju in uspelo postopoma ustanoviti društva še v Ajdovščini, Sempetru, Komnu, Kanaju in drugod.

Predlogi, ki so jih iznesli na proslavi, so prav tako vredni upoštevanja. Predvsem naj bi asfaltirali preostali del Kidričeve ceste, ki je v nemogočem stanju in cestni odcep Kidričeve ceste skoz Kromberk do glavne ceste v Ajševcu. Poskrbeli naj bi čimprej tudi za ureditev ceste čez Vršč in ceste Gorica-Sempeter do Sežane. S tem bi bila zagotovljena

udobna in hkrati najkrajša pot iz srednje Evrope čez Predel do Jadrana. Poleg tega so se zavzemali še za gradnjo avtomobilske ceste iz Nove Gorice mimo Pionirske kočice do Prevala, s čimer bi omogočili lažji dostop do najbližjih predvsem zimsko-športnih središč — Lokve, Trnovca in Cepovana. Tako panoramsko cesto naj bi zgradili tudi do Kostanjevice.

Izboljšali naj bi tudi gostinstvo in povečali število prenočišč. Ob Soči naj bi uredili steze za sprehajalce in izboljšali pot na Skalnico. Gozdne poti in steze naj bi uredili tudi v Panovcu, lepem naravnem parku, kjer je precej sm. fazanov, divjih prašičev in druge divjadi. Ko so se o vsem tem in še drugem dobrega pogovorili, je dr. Ciril Žižek podelil nagrade in diplome 33 udeležencem na tečaju za ureditev hiš in njihovih okolja. Za zaključek je predaval član glavnega odbora hortikulturnega društva iz Ljub-

V Rakičanu ima moderne prostore infektološki oddelek soboške bolnišnice, v katerem zdravijo razne nalezljive bolezni. Infektološki oddelek je oddaljen okrog dva kilometra iz Murske Sobotne na zelo primernem kraju, nekaj sto metrov od glavne ceste Murska Sobotna-Lendava. M. K.

V Celju šola za delavsko in družbeno upravljanje

Prostore je dobila v Teharjih in bo začela delovati že sredi oktobra

Komisija za delavsko in družbeno upravljanje pri okrajnem odboru SZDL in okrajni sindikalni svet v Celju sta že dlje časa razmišljala, kako urediti stalno šolo za delavsko in družbeno upravljanje. Potreba po taki šoli je bila dokazana za minulih letih, ki so jih pripravljale gospodarske zbornice, večja podjetja ali pa občinski sindikalni sveti in za katere je bilo veliko zanimanja pri članih delavskih svetov. Kakor prvi tečaj ob delu in vlogi organov delavskega samoupravljanja,

tako bo tudi novoustanovljena šola nudila svojim obiskovalcem najbolj potrebno znanje za boljše sodelovanje pri upravljanju podjetij. Po predvidenem učnem načrtu bo trajal en tečaj 10 do 14 dni. Naenkrat pa bo šola lahko obiskovala do 35 slušateljev.

Zanimanje za novo šolo je pri članih delavskih svetov v celjskem okraju veliko, saj se je že za prve tečaje prijavilo kar 120 delavcev in delavk. In če računamo, da je bilo pri zadnjih volitvah v organe delavskega samoupravljanja v celjskem okraju izvoljenih 1.783 delav-

cev in delavk, potem je očitno, da je delo šole zagotovljeno za več let vnaprej. Po približni oceni bo v enem letu to šolo absolviralo okoli 800 slušateljev.

M.B.

Vača pri Litiji

Krajevni odbor Zveze borcev NOB v Vačah pri Litiji, bo v nedeljo, 6. oktobra, razvil nov prapor. Slovenski se bodo začele že ob 8. zjutraj. Poleg drugega predvidevajo tudi slavnostno sejo vseh množičnih organizacij, sprejod z godbo, ki se ga bodo udeležile tudi sosednje organizacije in končno razvije oropore pred spomenikom. Priveditelji upajo, da se bodo ob tej priložnosti zbrali na Vačah številni partizanski borci, ki so se med NOB borili v tamkajšnjih krajih.

Zagorje

Baletna skupina nižje gimnazije, ki že dolgo vadi pod vodstvom prof. Mary Jurčeve, se je v torko že drugi predstavi la z baletnim veterom, Zal tudi tokrat udeležba ni bila nujno boljša.

V zadnjem času je bilo ugotovljenih v Zagorju okrog 140 primerov gripe, vendar ne moremo trditi, da gre za azijsko. Največ jih je obbolelo v rudarski šoli (61), vendar zaradi tega pouka niso uknili.

Ob prazniku šoštanjske občine

Ze 16 let je poteklo odkar so prvi odjeknile partizanske puške v Saleški dolini. Partizanski odred je 8. oktobra 1942. leta v moči zasedel Šoštanj ter obrabčeval z nasilnimi in domačimi izdajalci. Zato se bodo 8. oktobra spominjali vsi prebivalci Saleške doline. V Velenju bodo praznik počastili 6. oktobra. Takrat bodo zaključili dela na regulaciji Pake in svečanost povzeli s praznovanjem občinskega praznika. Na predvečer 8. oktobra bodo po vseh hribih šoštanjske občine zagoreli kresovi, naslednjega dne dopoldne pa se bodo pred spomenikom padlih borcev v Šoštanju zbrali vsi tamkajšnji kolektivni in posamični venci. Tu bodo spominsko slavnost povzeli z velikim predvolumnim zborovanjem. Slavnostnemu govoru bo sledil pester kulturni program.

Influenca na Goriškem

Ker je bilo slišati, da se je tudi v goriškem okraju pojavila azijska gripa, smo naprosili okrajnega zdravnika dr. Alojzija Rota, upravnika goriške bolnišnice, da bi nam o tem nekaj povedal. Zvedeli smo, da je bilo od 5. septembra prijavljenih iz Dobrovoja v Goriških Brdih 37 primerov navadne influence, v ostalih občinah pa naj bi bilo največ do 30 primerov gripe, to je obolenj s temperaturo do 39 stopinj C, združeno z glavobolom in utrujenostjo v rokah in nogah. Gre vsekakor za običajna influenčna obolenja, ki se pojavljajo vsako leto v tem času zaradi nenadnih vremenskih sprememb. Smrtnih primerov doslej ni bilo, saj traja bolezen le dva do tri dni in jo večina obolenih preboli, ne da bi legla v posteljo ali iskala pomoč pri zdravniku. Ničakar pa ne moremo smatrati teh obolenj za azijsko gripo.

Črnemelj

Svet za industrijo in obrt pri občinskem ljudskem odboru je na svoji zadnji seji ugotovil, da se je v zadnjem času industrijska proizvodnja v občini znatno povečala, napredovala pa je tudi obrt. Kljub temu pa bo treba v prihodnje posvetiti obrtništvu še več skrbi.

TRINAJSTI OTROK JE DOBIL SESTRICO

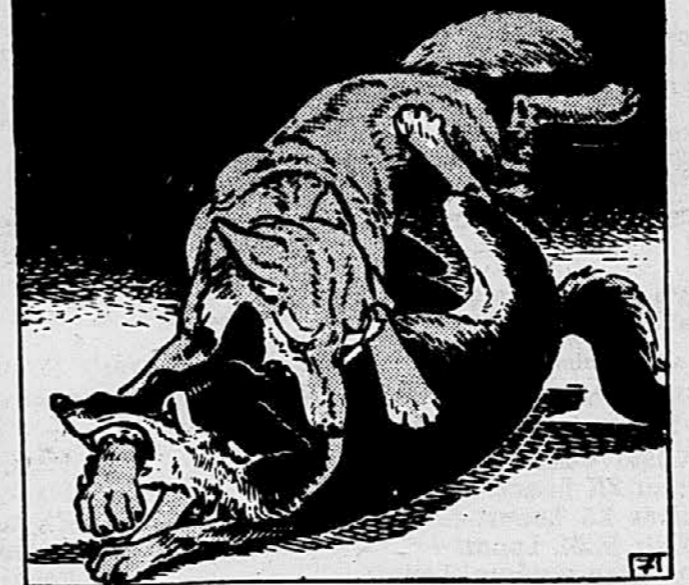
Marija Rupnik, stara 40 let, doma iz Godoviča, je večeraj na Porodniški kliniki v Ljubljani rodila deklico — svojega štirinajstega otroka. Vsi otroci, 6 deklic in 8 dečkov so živi in zdravi, najstarejša je deklica, stara 16 let. Izkusena mamica je deseterkrat rodila doma, trikrat pa v porodnišnici. Enkrat je imela dvojčke. Novorojenki bo dala ime Andreja. Rednik te številne družine je lesni manipulant kmec, sadrže v Godoviču.

Razvili bodo prapor ZVVI

Na Uncu bo v nedeljo velika slovesnost. Agilna Zveza vojaških vojnih invalidov, ki šteje okrog 100 članov, bo razvila svoj društveni prapor. Svečanost bo v zadrudnem domu. Bodelovala bo godba JLA iz Postojne, pevski zbor in recitatorji. Nedvomno se bodo vsi člani in prijatelji ZVVI na Rakeku udeležili te lepe prireditve.

70. Renčanje je prenehalo. Volkovi so z napetostjo opazovali borilca. V dvoboju so ostali samo gledalci. Nenačaka je vodnik napadel. Toda njegove močne teljasti so napadla v prazno. Kazan, ki se je bil v zadnjem trenutku hlastnil, je vrnil napad. Posrečilo se mu je, da je popadel nasprotnika v bok. Borilca sta se zavrtela v krog.

71. Ob drugem napadu je tudi Kazan zgrešil nasprotnika. Kri je pobarvala sneg, toda Kazan ni klonil. Znova je napadla in znova zgrešil. Preden pa se je dvignil, se mu je volk zagrizel v tilnik. V stepli bolečini je Kazan popadel nasprotnika za prednjo nogo. Boj se je bitikal koncu.

72. Kazan se je z vso silo otresel volkovih zob. V isti sekundi je še enkrat napadel in sedaj ni zgrešil. Veliki vodnik je klonil, moči so mu pešale in končilo je legel v sneg. Kazan — zmagovalec se je umaknil. Divje živali so dokončale boj s premagancem, svojim nekdanjim vodnikom. Kazan je vedel, da je odšel njegovo mesto med volkovi.

SPORT

Odnosi s športniki so bili dobri

— SO UGOTOVILI NA SEJI OKRAJNEGA ODBORA PARTI ZANA V MARIBORU

Kritika dosedanjega dela v partizanski organizaciji je razgibala društvene funkcije na vsem terenu. O tem priča med drugim tudi seja ožjega upravnega odbora zveze »Partizani« Maribor. Na seji so reševali najprej tekoče zadeve v zvezi s fuzijo okrajnih odborov Ptuj in Maribor, ki je postala neobhvatna zaradi združitve okrajev. Obveljal je predlog tov. Čilenska o zdravih in ker gre dejansko samo za formalnost, ne bodo sklicevali posebnih občnih zborov, saj bi to pomenilo samo nepotrebno trošenje denarja. Zadržitev bodo predložili v potrditev svoj čas občinama zboroma obeh okrajnih zvez.

Gripa...

Košarka je v Sloveniji zadnja šport števika 1. To potrjuje dosegeni uspehi in naseđanje tudi zvezna razpredelnica sama, kjer sta Olympia in Ljubljana tik pred koncem razburilnega prvenstva pred vsemi ostalimi najboljšimi udeleženci v državi. Hkrati s tem je mogoče tudi računati, da bo naslov novega prvaka naposled zaslužen priromal v Ljubljano. Zato ni čudno, da je zanimanje občinstva čedalje večje in so mnogi ljudje sila nestrpni, kadar mora eden od domačih klubov zdoma izide srečanje prejemo navadno zelo hitro, v zadnjem času pa je začela poročevalska služba ponekod očino sepati. Prednostnim — na primer — so se mnogi ljubitelji košarke obračali na udeležstva in na informacije pri PTI, da bi zvedeli za izid tekme Željeznikar (Karlovec) — Ljubljana. Odgovor onstran telefonske žice pa je bil vsekar glasil: »Niso igrali — zaradi gripa«. Lepa reč, gripa med igri, je spet odročila za obe ekipi tako važno srečanje. Tej gripa so nazadnje »podlegli« tudi radijski poročevalci. Komaj verjetna vest pa nas je ni mogla dovolj pripraviti, zato smo se telefonično obrnili še na neko zagrebško redakcijo, kjer smo zvedeli rezultate: Ljubljana je zmagala 83:83 in tako zapečatil usoda karlovecske ekipe.

To je bila torej tista »gripa« Prinesli so jo Siskari in okužili z njo tekmeči iz drugih klubov in dopisnike. Kaže, da je ta bolezen res dosti hujaša in teže ozdravljiva od prave gripe...

NA PRAGU ZADNJIH SPOPADOV POD KOŠEM OLYMPIJI JE DOBRU, TADA LJUBLJANA...?

Fredzadnji letos bodo danes in jutri jugoslovanski ljubitelji košarke gledali prvenstveno tekmo. Spored je tudi tokrat sila zanimiv, posebno glede na končni vrstni red.

LED JE PREBIT — V BADMINTONU

Odbor za badminton pri Teniški zvezi Slovenije se je pod plateno streho GR v Ljubljani postavil s prvem prvenstvenim turnirjem in s tem novi športni vrstni. Zanimanje občinstva je bilo precejšnje in v kaže, da se bo badminton tudi kot športna panoga (kot nam predloži izid) kmalu pridružil našim ljubim. Za in startu ni bilo odličnih igralcev iz Kočevja, tako da so imeli glavno besedo »večvratni« tekmovalci iz Zelenke in pionirji, ki so se z izrednim poletom lotili turnirja. Skupno je nastopilo dvajset igralcev in igralke.

Pri članih sta se v finalu pomerila Pipan in Primožič (oba Papirničar). Zmagal je prvi s 15:7, 13:6, 15:8. Rezultata polfinala: Primožič — Čerar (L) 15:8, 15:8; Pipan — Pohar (L) 15:4, 15:12.

Najboljša igralka je bila Ljubljanka Leskovec, ki je v odlični tekmi premagala Zupaničev (Veveč) z 11:3, 11:7. Med osmimi pionirji si je prvo mesto priboril Dušan Krvas z zmago proti svojemu bratu S. Krvasu 11:1, 11:7.

Zvedeli smo, da bodo v kratkem ustanovili sekcijo za badminton pri teniškem klubu Olympiji in da bo že novembra gostovala v Ljubljani močna nemška ekipa iz Münchena. To srečanje bo omogočilo zvezi z namenom, da občinstvu prikaže vrhunske igralce badmintona. V nemškem moštvu bosta igrala tudi dva indonezijsca — torej zastopnika naroda, ki v tej panogi igra eno izmed vodilnih vlog na svetu.

MARIBORSKI SAHISTI PREMAGALI POLJAKE

Na povratku s turnirja v Portorčcu so odigrali poljski sahisti Maribor na 4 deskah. Mariborčani so zaslužen zmagali 3:1, pri čemer moramo še pripomniti, da je moštvo Šešina odprli Brataček iz Varšave. Rezultati: Branicki — Crepišnik remi, Gnot — Guzel 0:1, A. Chmielewski — Njegovan remi, in M. Chmielewski — Maiešić 0:1.

BORIS LAVRENJEV

Enainštirideseti

21

Stegnil je roko in dejal s tihim, drhtečim glasom: »Jadro.«

Vzpodbujena od notranjega sunka je Marjutka planila kvišku in zagledala: Daleč, daleč na temnomodri črti obzorja je frfotala, trepetala in se pozibavala bela iskrica — v vetru plapolajoče jadro.

Marjutka je vtisnila dlani na trepetajoče prsi in pripisala z očmi to dolgo zeleno prikazen, ki ji še ni mogla docela verjeti.

Poročnik ji je stopil za hrbet, prijel njene roke, jih odtrgal od prsi in v plesu zavrtel Marjutko okrog sebe.

Plesal je, visoko dvigoval tenke noge v raztrganih škornjih in prepeval s glasnim glasom:

»Beli jadro se samotno
v oblaku sinjega morja...
»No, ti tepček!« se ga je branila razburjena in radostna Marjutka.
»Mašenjka! Dušica moja draga, kralica amazanska. Rešena sva! Rešena!«
»No, vidiš! Zdej si si tudi sam zaželel z otoka med ljudi!«
»Zaželel, zaželel! Saj sem ti že povedal, da sem si zaželel tega!«
»Prenehaj! Morava jih opozoriti nasel! Poklicati jih morava!«
»Kaj bi jih klicala! Sami bodo prišli.«
»Kaj pa, če so namenjeni na kakšen drug otok? Pripovedujejo, da je tu vse polno otokov. Lahko bodo pluli mimo naju! Prinesi puško iz hišice!«
Poročnik je stekel v koč. Planil je

iz nje in metal puško visoko v zrak.
»Ne uganjaj norčij!« je zavpila Marjutka. »Ustrelil trikrat zaporedoma!«
Poročnik je prislonil kopito k ramenu. Strela so gluho orali stekleno tišino in po vsakem strelu ga je zaneslo — šele sedaj je spoznal, kako je bil oslabil.

Jadro se je razločno videlo. Veliko, rožnato rumeno je plavalo nad vodo kot vesela ptičja perut.

»Vrag vedi!« je med opazovanjem zamrmrala Marjutka, »kakšna barka je to? Ribišica ne bo, prevelika je.«
Iz ladje so se razlegli strelji. Jadro se je zganilo, prevesilo se je na drugo stran in se nagnjeno namerilo v pravokotni črti k obali.

Pod rožnato rumeno perutjo je izplul iz vode nizek črn trup.

»Vsekakor je to patroljna ladja. Kdo pa se na njej tod potika v tem času, si ne morem predstavljati, je tiho mrmrala Marjutka.

Kakih sto metrov pred obalo se je jadrnica ponovno zasukala na levo stran. Ob krmilu se je dvignila postava, zaokrožila dlani pred ustmi in zavpila.

Poročnik se je zdrnil, nagnil se je naprej, potem pa nenadoma vrgel puško v pesek in z dvema skokoma planil k vodi. Stegnil je roke in na pol noro zavpil:
»Hura! Naši!... Naši... Hitreje, gospodje, hitreje.«
Marjutka je prikovala oči na jadrnico in zagledala... Na ramenih moža, sedečega pri krmilu, so blestele zlate epolete.

Načemerila se je kot preplašena koklja.

Kot blisk jo je prešinil spomin: Led... Sinjina vode... Jevsjukov obraz. Besede? »Če vas najdejo beli, živega jim ga ne daj.«
Zavzdihnila je, stisnila ustnice in pobrala odvrčeno puško.

Obupano je zakričala:
»Hej... Kadet, nazaj!... Slišiš, nazaj, nazaj, vrag!«
Poročnik je mahal z rokami in stal že do gležnjev v vodi.

Nepričakovano je zaslišal za hrbtom oglušujoč, veličasten tresk v ognju in burji propadajočega planeta. Ni utegnil razumeti zakaj, nagnil se je vstran, da bi se rešil pred katastrofo,

Znanejšega sveta

9 let v celici smrti

Leta 1948 je policija triumfirala. Bila je prepričana, da je zaprla sadista z rdečo svetliko, ki je ropal v Los Angelesu ljubavne parčke in zasledoval mlada dekleta. Ena od teh, Alice Mezza, je znorela, druga, Regina Johnson je dobila živčni napad, ko je postala žrtev skrivnostnega »satana«. Vi ste

poseobljena grozovitost, je vpil tožilec med razpravo. »Nisem sadist, pač pa sem kradel in ubil tihopolapč mamil,« se je branil Chessman.

Po izrečni smrtni obsodbi Chessman ni obupal, marveč se je pričel živlo boriti za življenje. Obkrožil se je z advokati, nabavil obsežno knjižnico

pravnih del in se pogledil v studij. Pred konec leta 1948 je kazalo, da mu ostane le še nekoliko dni življenja. Chessman je v samici pisal prošnjo za pomilostitev. Brzojavna odločitev eksekucije je presenetila celo Chessmana in prekinila priprave za usmrtnice. Isti proces se je ponavljal desetkrat. V tem času je Chessman napisal tri romane, hkrati pa je postal boljši pravnik od svojih branilcev. Romani so doživeli edinstven uspeh. Vsi njegovi sojeniki, ki so bili obsojeni na smrt, so pokončani. Chessman je napisal zadnjo prošnjo v 450.000 besedah, plačal 1.200.000 dolarjev davka na avtorske pravice za roman in scenarij za film »Celica 2456« in dočkal deveto odločitev eksekucije.

Alice Mezza se je puntala. Njena mati je izjavila: »Moja hči bo zadovoljna, ko bo ta človek ubit.«

Naključje je še enkrat pomagalo Chessmanu. Človek, ki ga je sodišče dolžilo, da uredi njegove dosije, je nenadno umrl, ne da bi končal delo. Njegov naslednik je nadaljeval urejanje, toda Chessman je javil: »Dosijske je ponarajenti! Tako so morali vse zabeti znova.«

Morda Chessman ne bo usmrčen, ker bo v Kaliforniji kmalu ukinjena smrtna kazen. Ali ga bodo pogojno izpustili? Če se to zgodi, potem je Chessman človek, ki se je največ boril za življenje. V tem primeru bo Chessman iz leta 1948 mrtev, njegova borba v zaporih, njegov obup in trpljenje pa so preobrazila zločina v človeka, ki zasluži polno spoštovanje, ki ga že uživa pri svojih strogi čuvajih.

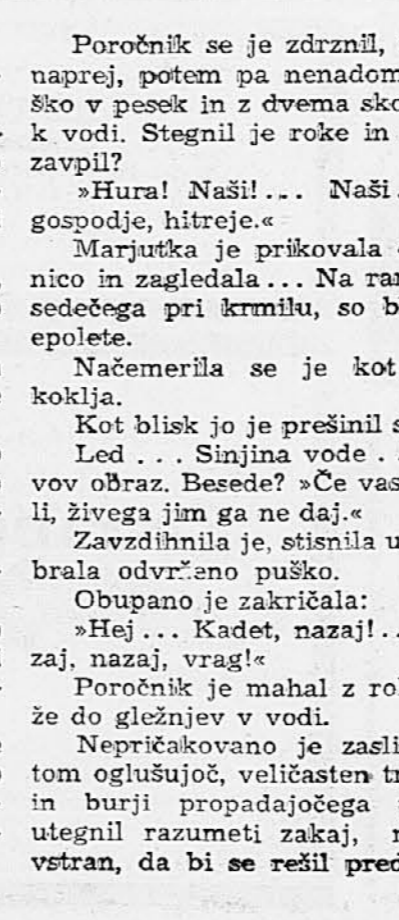
MUMIJA IN BIROKRACIJA

Muzej v Brooklynu v New Yorku je v presneto nerodnem položaju. Rad bi se rešil sicer dobro ohranjene, toda za njegovo egiptovske oddelke pravzaprav nepomembne mumije, vendar se mu to zaradi predpisov in zakonov nikakor ne posreči.

so rekli, je treba upoštevati. Mumija velja za truplo in prav tako mora biti priložen mrtiški list, ki navaja vzrok smrti. Vsi bi se spravevali, na kakšen način je potem sploh mumija prišla v muzej? Našel pa je nek mladi asistent, ki je predlagal, naj mumijo pošljejo kot

Mumija so posmetni ostanki nekakega egiptovskega meščana, ki tako dobrodušno izgleda, da bi bil postopek in stisniti, ki jih po 1600 letih prireja neverjetno najbrž neprijetni. Direktor muzeja je svojemu asistentu naročil, naj mumijo kratko malo seže. Ta pa se je upril, češ, da mu to njegova katoliška vera ne dovoljuje. Zato je stvar propadla. Direktor je sklenil, da bodo mumijo pokopali. O tem je pa nekaj zvedel občinski sanitetni urad in je pokop mumije prepovedal, češ da je mumija prav tako posmetni ostanek človeka in da mora biti za pokop zdravniško sprečevalo o vzroku smrti.

Direktorju muzeja so se jezi- li lasje in sam ni vedel, kaj naj stori. Čež nekaj dni se mu je posvetilo. Zakaj ne bi podaril te mumije kakemu manjšemu muzeju, ki bi jo verjetno rad sprejel? In sicer se je r-s kmalu tak našel. Toda sametna komisija ni popustila. Veljavne predpise za prevoz, tako

Stiri dni so na širnih področjih južne francoske obale divjali požari. Posebno huđi so bili med Monacom in Marseilleom. Močan veter — mistral — je še podžgal požare, ki so upepelili kakih 60.000 hektarjev grmičevja in borovec.

Z katere koli tovarne na svetu že prihajajo češnjevordeče stekleničke, je vsaka kaplja tega cepiva plod dolgoletnih raziskav neurnega doktorja Jonasa Edwarda Salka iz Pittsburga. Zdravnik, ki drži deklico v naročju, je dr. Salk, Deklica drži v desnici injekcijsko iglo, orožje proti strašni bolezni — otroški paralizi. Toda orožje je pravzaprav v injekcijski igli in doktor Salk ga dolgo koval. Kot za vsako veliko odkritje se je moral tudi on dolgo in vztrajno bojevati: vztrajno, ponavljajoče se in strogo disciplinirano delo v laboratorijih brez vzpodbujajočega občinstva. Salk je delal po šestnajst ur na dan, šest dni v tednu. Začel je 1. 1949, leta 1955 pa so njegovo cepivo množično preizkusili. Dr. Salk je znanstvenik. Od svojega odkritja ni dobil nobene denarne nagrade ali honorarja in ga tudi ne pričakuje. Njegova nagrada je, da so došle uspešno cepili že več kot 140 milijonov oseb z njegovim cepivom.

KLUB PESIMISTOV

»Skoraj odvoč je povedati, da so tak klub ustanovili v Londonu. Namen kluba je privaditi svoje člane na življenje v votlinah. Zato se uče delati loke in pušice, izdelovati obleke iz živalskih kož in vsirati ogreni s kreslinimi kamni. Članov pa se nimajo mnogo, po mnenju »Timesa« zato, ker se pravemu pesimistu ne zdi koristno biti, da bi se vpisal v klub.«

POPOLNA JESENSKA PRVENSTVENA NEDELJA V NOGOMETU

Nova kola — nove brige...

Po enomesnem odmoru naših najboljših nogometašev in neprijetnem vložku iz kvalifikacijske tekme za svetovno nogometno prvenstvo od katere smo si obetali mnogo več, posebno pa kaj koristi od tako dolgega počivanja in pripravljanja, se bomo od jutri naprej spet znašli sredi vrtnice jesenske prvenstvene sezone v vseh ligah. Vremenske razmere so zdaj za to igro kakor naj, tako da bi utegnili jutri biti res nenavadno živahno...

ULJANIK V SISKI

Za nas v Ljubljani in Mariboru je pač v ospredju zanimanja domača conška liga, v kateri je zdaj na vrsti IV. kolo z vsami sedmimi tekami. Prednost domačega igrišča ima to pot enajstorka Ljubljane, ki bo na svojem stadionu od 18.45 ure dalje je prednostno ob 14 urih gostila moštvo Uljanika iz Pule. Za obiskovalce bodo izpred Ajdovšine od 15 ure dalje vozili avtobusi. Druga dva slovenska zastopnika morata spet na vlak, in sicer pojde mariborski Branik, ki si je sredi tedna z zvezno zmago nad Jadranom priboril 3. mesto med moškimi ekipami do šibenski medtem ko mora enajstorka Ordreda odigrati svoj nedeljski delež v Zagrebu proti Elektrostruju. Računamo pač, da

TRJ TEKME LPL V LJUBLJANI

Dalje bodo ljubitelji nogometne igre po naših krajih lahko gledali še vrsto tekem za točke v domačih ligah. V ljubljansko-primorski skupini bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih. Vodeči Krim ima doma za nasprotnika enajstorko Triglavca iz Kranjske, ki bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih. Vodeči Krim ima doma za nasprotnika enajstorko Triglavca iz Kranjske, ki bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih.

TRJ TEKME LPL V LJUBLJANI

Dalje bodo ljubitelji nogometne igre po naših krajih lahko gledali še vrsto tekem za točke v domačih ligah. V ljubljansko-primorski skupini bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih. Vodeči Krim ima doma za nasprotnika enajstorko Triglavca iz Kranjske, ki bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih.

TRJ TEKME LPL V LJUBLJANI

Dalje bodo ljubitelji nogometne igre po naših krajih lahko gledali še vrsto tekem za točke v domačih ligah. V ljubljansko-primorski skupini bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih. Vodeči Krim ima doma za nasprotnika enajstorko Triglavca iz Kranjske, ki bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih.

TRJ TEKME LPL V LJUBLJANI

Dalje bodo ljubitelji nogometne igre po naših krajih lahko gledali še vrsto tekem za točke v domačih ligah. V ljubljansko-primorski skupini bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih. Vodeči Krim ima doma za nasprotnika enajstorko Triglavca iz Kranjske, ki bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih.

TRJ TEKME LPL V LJUBLJANI

Dalje bodo ljubitelji nogometne igre po naših krajih lahko gledali še vrsto tekem za točke v domačih ligah. V ljubljansko-primorski skupini bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih. Vodeči Krim ima doma za nasprotnika enajstorko Triglavca iz Kranjske, ki bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar ob obeh tekah na ljubljanskih igriščih.

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska Cenzurno podjetje Slovenski poročevalec. — Direktorji Rudi Jankuba, Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 2, telefon 23-322 do 23-326. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/11, telefon 23-522 do 23-526. — Oglasi: oddelček Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za sunanje 21-832. — Poštni predal št. 29. — Žiro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-S-367. — Mesečna naročnina 230 din.

TEDENSKA ZUNANJEPOLITIČNA KONFERENCA V BEOGRADU

Podpora indijskemu predlogu

Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve je odgovarjal na vprašanja o razširitvi podobora OZN za razorožitev, razgovorih med ZDA in Jugoslavijo ter med Jugoslavijo in Vzhodno Nemčijo, o obravnavi proti Džilasu, obisku Žukova in drugih dogodbah

BEOGRAD, 4. okt. (Tanjug.) Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve Rafael Tabor je na današnji konferenci za tisk izjavil, da jugoslovanska vlada s simpatijami gleda na indijski predlog, po katerem naj bi razširili komisijo in podobor za razorožitev. Rafael Tabor je tudi opozoril, da je vlada FLRJ v svojem memorandumu z dne 10. aprila letošnjega leta predlagala odbor za razorožitev nekaj podobnega.

Ko so ga vprašali o jugoslovansko-ameriških gospodarskih razgovorih v Washingtonu, je predstavnik izjavil, da se delegacija FLRJ in ZDA zdaj razgovarjata o dolgoročnem gospodarskem sodelovanju med obema državama in s tem v zvezi tudi nekaterih konkretnih jugoslovanskih predlogih. »Priznava ugodne uspehe za obe strani — je izjavil Rafael Tabor, pomočnik oddelka za informacije v državnem sekretariatu za zunanje zadeve.

Na vprašanje, ali je točna informacija mednarodnega lista »Nepzabadsag«, da bo predsednik Tito prisostvoval proslavi 40-letnice Oktobrske revolucije v Moskvi, je Tabor odgovoril: »Za nekaj let sodelujejo na proslavi 7. novembra v Moskvi tudi jugoslovanski delegati. To leto bo ta proslava jubilarna in zato tudi pomembnejša in se je bo jugoslovanska delegacija gotovo udeležila.«

Sprejem pri predsedniku

Predsednik Tito je včeraj na Bledu sprejel udeležence 14. mednarodnega kongresa vojne medicine in farmacije, ki je bil te dni v Beogradu

LJUBLJANA, 4. okt. Danes ob dveh popoldnih je predsednik republike Josip Broz-Tito v vili Bled na Bledu sprejel udeležence 14. mednarodnega kongresa vojne medicine in farmacije. Razen maloštevilnih delegatov, ki so morali nujno odpotovati, so se sprejema udeležili vsi drugi delegati s kongresa.

Delegati, ki zastopajo prvič po vojni tako oddaljene države, kot so Venezuela, Indonezija, ZDA in Sovjetska zveza, Indija in druge, je predsedniku Titu predstavili predsednik kongresa generalni podpolkovnik Gojko Nikolič. General Nikolič je tudi obvestil predsednika Tita o delu kongresa, njegovih uspehih in o tem, da bo prihodnji kongres vojne medicine leta 1959 v Caracasu v Venezueli.

Predsednik republike je pozdravil delegate in poudaril, da taki kongresi prispevajo k mednarodnemu razumevanju in sodelovanju. Dejal je, da se je med vojno dogajalo, da so ujetih zdravnikov naprej izvrševali svoj zdravniški poklic in zdravili partizane. In to je ena izmed mnogih značilnosti in skupnih potez zdravniškega poklica, tudi vojne medicine, ki združuje narode in krepi mednarodno sodelovanje.

Brzjavka maršala Tita VII. proletarski brigadi

Beograd 4. okt. Vrhovni poveljni oboroženih sil maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je ob proslavi 15-letnice ustanovitve VII. proletarske brigade poslal vojakom, podoficirjem in oficirjem te brigade naslednjo brzjavko:

»Zal mi je, ker se ne morem odzvati vašemu povabilu, da bi prisostvoval proslavi 15-letnice ustanovitve II. dalmatinske, oziroma VII. proletarske brigade, ter vam s tem prisrčno čestitam k vašim lepi in pomembni slovesnosti.

V spominu vseh udeležencev narodnoosvobodilnega boja bodo ostali nepozabni herojski podvigi naših proletarskih brigad v vojni, a vaše brigade zlasti v V. sovražni ofenzivi. Zato bo vedno ter za vsakega vojaka, podoficirja in oficirja predstavljalo življenje in delo v brigadah s takimi tradicijami posebno čast, toda tudi posebno obveznost v izpolnjevanju vseh nalog, ki so danes pred našimi borci in starejšim kadrom v armadi.

Veselim se dosežanih uspehov vaše brigade, o katerih me obveščate v brzjavki, ter vam želim vse najboljše v bodočem delu!

Vrhovni poveljni oboroženih sil FLRJ, maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito.

vatske in slovenske manjšine v Avstriji, v katerem se zahteva dosledno izvajanje člena 7. državne pogodbe. Predstavnik je dejal, da so simpatije jugoslovanske javnosti, kar je povsem razumljivo, na strani teh zahtev.

Ko so ga vprašali, ali je mogoče sedanje trgovinske razgovore z Vzhodno Nemčijo, ki potekajo na ravni vlad, mogoče oceniti kot korak k priznavanju Vzhodne Nemčije, je predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve odgovoril: »Mi smo tudi doslej »de facto« priznavali Vzhodno Nemčijo kot državo.«

Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve je komentiral tudi nedavno izjavo zahodnonemškega ministra za zunanje zadeve von Brentana, ki je nedavno izjavil, da si bo nemška diplomacija prizadevala rešiti problem odnošajev z državami vzhodnega bloka in to ne na škodo, temveč v soglasju z zahodnimi zavezniki in da bo o tem sprejela sklep, upoštevajoč koristi, ki bi jih takšni dvostranski odnošaji mogli imeti pri vzpostavljanju nemške enotnosti. Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve je izjavil, da bi normalizacija odnošajev med Zahodno Nemčijo in vzhodnoevropskimi državami pomenila konstruktiven prispevek pri sodelovanju

evropskih narodov in pri stabilizaciji miru. Po izjavi uradnega predstavnika so se skoraj že končali razgovori med predstavniki Organizacije za evropsko gospodarsko sodelovanje in Jugoslavijo, ki predvidevajo, da bo Jugoslavija kot pridružen član sodelovala v agenciji za produktivnost dela.

»A«, ki je v okviru II. konference evropskih nacionalnih komisij za UNESCO proučila projekt o spoznavanju kulturnih vrednot Vzhoda in Zahoda, je danes sprejela 5 priporočil. Sprejet je skupni predlog madžarske in belgijske nacionalne komisije, s katerim se priporoča nacionalnim komisijam, da organizirajo prihodnje leto teden vzajemnega spoznavanja Vzhoda in Zahoda. V okviru tega tedna bi šole, univerze, razne kulturne ustanove in agencije organizirale razstave, predavanja in informacije, ki bi doprinesle k spoznavanju kulturnih vrednot vzhodnih držav. Začelno bi bilo, da pomembne kulturne osebnosti objavijo tudi dela o teh državah.

V priporočilu, ki so ga dale Poljska, Holandija in Zahodna Nemčija, je izraženo mnenje, da bi moralo sedanje stanje v vzhodnem in zahodnem svetu ter stvarne potrebe zainteresiranih narodov biti v središču pozornosti UNESCO, da bi bili tako doseženi cilji, katere ima veliki projekt o spoznavanju Vzhoda in Zahoda.

Poljska in francoska delegacija priporočata nacionalnim komisijam držav-članic UNESCO, da predlagajo generalnemu direktorju te mednarodne organizacije razširitev biroja, ki naj bi vskladi aktivnost pri urešanju velikega projekta.

Naloga biroja bi bila, da zbira vse informacije nacionalnih komisij o programu in metodah akcije. Poleg tega bi biro vzpodbujal sodelovanje nacionalnih komisij in obrnil njihovo pozornost na možnost bilateralnih zvez. To priporočilo predlaga nacionalnim komisijam, da ustanovijo mednarodno skupnost za film, radio in podobno, kar bi doprineslo k uresničitvi velikega projekta.

Sprejeto je tudi priporočilo italijanske in francoske delegacije, ki priporoča ustanovitev koordinacijskega telesa, ki bi delovalo v okviru nacionalnih komisij ali z njimi v zvezi ter na ta način doprineslo k ustvaritvi velikega projekta Vzhod-Zahod. Francoska delegacija smatra, da se sodelovanje nacionalnih komisij lahko okrepi s pomočjo UNESCO.

Na dopoldanski seji so poleg ostalih govorili še predstavniki Švice, opazovalec ZDA, pomočnik generalnega direktorja UNESCO Jean Thomas, sovjetski predstavnik Kernenov in drugi.

Svetnik jugoslovanske delegacije Mihajlo Marković je dejal, da razprava ni dovolj poudarila težav in problemov, s katerimi se srečujejo nekatere evropske države v zvezi z uresničitvijo velikega projekta o spoznavanju kulturnih vrednot Vzhoda in Zahoda. Jugoslavija je ena od tistih evropskih držav, ki občuti pomanjkanje strokovnjakov za orientalistiko. V Jugoslaviji ni strokovnjakov za jezik in kulturo Kitajske, Japonske ali Indije. Vse, kar vemo o literaturi, filozofiji in religiji teh držav, zvezo s pomočjo prevodov. Mihajlo Marković je povedal mnenje jugoslovanske delegacije, da bi bilo dodeljevanje štipendij za študiranje ali specializacijo tistih držav, kjer orientalistični študij ni dovolj razvit, za vsa pomembno.

Drugi predlog jugoslovanske delegacije je v tem, kar je nedavno poudaril jugoslovanski delegat dr. Joža Goričar. Zanimivo bi bilo proučiti specifično kulturno situacijo na balkanskem področju, kjer so se križale kulture in vplivi Vzhoda in Zahoda. Mihajlo Marković je dejal, da bi tako proučevanje nudilo izvrstno priložnost za mednarodno sodelovanje orientalistov, zgodovinarjev, antropologov, arheologov, etnologov, glasbenikov in drugih.

Telegram predsedniku republike Beograd, 4. okt. (Tanjug.) Predsednik republike Josip Broz Tito je danes sprejel telegram predsednika republike Mehike Adolfa Ruiza Cortinesa, v katerem se mu zahvaljuje za čestitke, izrečene za obletnico neodvisnosti Mehike.

Delegacije in obiski New Delhi — Podpredsednik ZIV Svetozar Vukmanović in ostali člani delegacije so včeraj popoldne obiskali podpredsednika indijske republike Radakrishnana in se z njim zadržali v daljšem razgovoru.

Split — Delegacija angleškega mesta Dovera je včeraj odpotovala po petdnevem obisku v Veliko Britanijo.

Split — V Split je prispela češkoslovaška elektrogospodarska delegacija, ki jo vodi pomočnik ministra za elektrogospodarstvo Josef Celar.

Beograd — Iz Beograda je včeraj odpotovala delegacija Sofije, ki je kot gost beograjskega ljudskega odbora bivala v naši državi 7 dni.

Trgovinski razgovori v Beogradu Beograd, 4. okt. (Tanjug.) V Beograd so se danes dopoldne začeli razgovori o blagovni izmenjavi med Jugoslavijo in DR Nemčijo. Jugoslovanska delegacija vodi državni podsekretar v komiteju za zunanjo trgovino Ivica Gredič, vzhodnonemško delegacijo pa pomočnik ministra za zunanjo trgovino Eleonora Steiner.

Skupni cilji Vodja delegacije ZB, ki se je te dni mudila na Poljskem, je pred odhodom iz Varšave poudaril, da obstojajo najširše možnosti za nadaljnji razvoj stikov med borci NOV in poljsko zvezo borcev

VARSAVA, 4. okt. Na današnji konferenci za tisk je vodja delegacije Zveze borcev Jugoslavije in član CK ZKJ Uglješa Danilović govoril poljskim novinarjem in poudaril, da obstajajo najširše možnosti za vsestransko sodelovanje med borci NOV in poljsko zvezo borcev za svobodo in demokracijo in to zato, ker obe borbeni organizaciji in obe državi veže skupni cilj — graditev socializma.

Uglješa Danilović je omenil izredno prisrčnost, s katero je bila jugoslovanska delegacija sprejeta na Poljskem in poudaril, da so na člane delegacije napravili silen vtis napori, s katerimi poljsko ljudstvo z velikim uspehom izgrajuje svoje domovino, ki je bila v pretekli vojni hudo opustošena.

Sef delegacije Uglješa Danilović in član delegacije sekretar Zveze borcev NOB Jugoslavije Neda Božinović sta obvestila novinarje, da je jugoslovanska delegacija za svoja obiska v mestu Boleslawcu sklenila sporazum z bivšimi poljskimi borci v narodnoosvobodilni vojni Jugoslavije, da bodo postavili grobnico padlim Poljakom — jugoslovanskim partizanom in da bodo označili najpomembnejše kraje, kjer se

Danes ob 8. uri zjutraj bodo odprli novozgrajeno cesto med Kozino in Petrinjami. Vsi, ki potujete iz Kopa v Ljubljano ali v Koper, zapeljite od danes dalje po novi, krajši cesti. — Na sliki: pogled na novo cesto v useku pred Petrinjami (iz ljubljanske smeri)

KONFERENCA EVROPSKIH NACIONALNIH KOMISIJ ZA UNESCO

Mednarodna skupnost za film in radio

Dubrovnik, 4. okt. Komisija »A«, ki je v okviru II. konference evropskih nacionalnih komisij za UNESCO proučila projekt o spoznavanju kulturnih vrednot Vzhoda in Zahoda, je danes sprejela 5 priporočil.

Sprejet je skupni predlog madžarske in belgijske nacionalne komisije, s katerim se priporoča nacionalnim komisijam, da organizirajo prihodnje leto teden vzajemnega spoznavanja Vzhoda in Zahoda. V okviru tega tedna bi šole, univerze, razne kulturne ustanove in agencije organizirale razstave, predavanja in informacije, ki bi doprinesle k spoznavanju kulturnih vrednot vzhodnih držav. Začelno bi bilo, da pomembne kulturne osebnosti objavijo tudi dela o teh državah.

V priporočilu, ki so ga dale Poljska, Holandija in Zahodna Nemčija, je izraženo mnenje, da bi moralo sedanje stanje v vzhodnem in zahodnem svetu ter stvarne potrebe zainteresiranih narodov biti v središču pozornosti UNESCO, da bi bili tako doseženi cilji, katere ima veliki projekt o spoznavanju Vzhoda in Zahoda.

Poljska in francoska delegacija priporočata nacionalnim komisijam držav-članic UNESCO, da predlagajo generalnemu direktorju te mednarodne organizacije razširitev biroja, ki naj bi vskladi aktivnost pri urešanju velikega projekta.

Naloga biroja bi bila, da zbira vse informacije nacionalnih komisij o programu in metodah akcije. Poleg tega bi biro vzpodbujal sodelovanje nacionalnih komisij in obrnil njihovo pozornost na možnost bilateralnih zvez. To priporočilo predlaga nacionalnim komisijam, da ustanovijo mednarodno skupnost za film, radio in podobno, kar bi doprineslo k uresničitvi velikega projekta.

Sprejeto je tudi priporočilo italijanske in francoske delegacije, ki priporoča ustanovitev koordinacijskega telesa, ki bi delovalo v okviru nacionalnih komisij ali z njimi v zvezi ter na ta način doprineslo k ustvaritvi velikega projekta Vzhod-Zahod. Francoska delegacija smatra, da se sodelovanje nacionalnih komisij lahko okrepi s pomočjo UNESCO.

Na dopoldanski seji so poleg ostalih govorili še predstavniki Švice, opazovalec ZDA, pomočnik generalnega direktorja UNESCO Jean Thomas, sovjetski predstavnik Kernenov in drugi.

Svetnik jugoslovanske delegacije Mihajlo Marković je dejal, da razprava ni dovolj poudarila težav in problemov, s katerimi se srečujejo nekatere evropske države v zvezi z uresničitvijo velikega projekta o spoznavanju kulturnih vrednot Vzhoda in Zahoda. Jugoslavija je ena od tistih evropskih držav, ki občuti pomanjkanje strokovnjakov za orientalistiko. V Jugoslaviji ni strokovnjakov za jezik in kulturo Kitajske, Japonske ali Indije. Vse, kar vemo o literaturi, filozofiji in religiji teh držav, zvezo s pomočjo prevodov. Mihajlo Marković je povedal mnenje jugoslovanske delegacije, da bi bilo dodeljevanje štipendij za študiranje ali specializacijo tistih držav, kjer orientalistični študij ni dovolj razvit, za vsa pomembno.

Drugi predlog jugoslovanske delegacije je v tem, kar je nedavno poudaril jugoslovanski delegat dr. Joža Goričar. Zanimivo bi bilo proučiti specifično kulturno situacijo na balkanskem področju, kjer so se križale kulture in vplivi Vzhoda in Zahoda. Mihajlo Marković je dejal, da bi tako proučevanje nudilo izvrstno priložnost za mednarodno sodelovanje orientalistov, zgodovinarjev, antropologov, arheologov, etnologov, glasbenikov in drugih.

Telegram predsedniku republike Beograd, 4. okt. (Tanjug.) Predsednik republike Josip Broz Tito je danes sprejel telegram predsednika republike Mehike Adolfa Ruiza Cortinesa, v katerem se mu zahvaljuje za čestitke, izrečene za obletnico neodvisnosti Mehike.

Delegacije in obiski New Delhi — Podpredsednik ZIV Svetozar Vukmanović in ostali člani delegacije so včeraj popoldne obiskali podpredsednika indijske republike Radakrishnana in se z njim zadržali v daljšem razgovoru.

Split — Delegacija angleškega mesta Dovera je včeraj odpotovala po petdnevem obisku v Veliko Britanijo.

Split — V Split je prispela češkoslovaška elektrogospodarska delegacija, ki jo vodi pomočnik ministra za elektrogospodarstvo Josef Celar.

Beograd — Iz Beograda je včeraj odpotovala delegacija Sofije, ki je kot gost beograjskega ljudskega odbora bivala v naši državi 7 dni.

Trgovinski razgovori v Beogradu Beograd, 4. okt. (Tanjug.) V Beograd so se danes dopoldne začeli razgovori o blagovni izmenjavi med Jugoslavijo in DR Nemčijo. Jugoslovanska delegacija vodi državni podsekretar v komiteju za zunanjo trgovino Ivica Gredič, vzhodnonemško delegacijo pa pomočnik ministra za zunanjo trgovino Eleonora Steiner.

Skupni cilji Vodja delegacije ZB, ki se je te dni mudila na Poljskem, je pred odhodom iz Varšave poudaril, da obstojajo najširše možnosti za nadaljnji razvoj stikov med borci NOV in poljsko zvezo borcev

VARSAVA, 4. okt. Na današnji konferenci za tisk je vodja delegacije Zveze borcev Jugoslavije in član CK ZKJ Uglješa Danilović govoril poljskim novinarjem in poudaril, da obstajajo najširše možnosti za vsestransko sodelovanje med borci NOV in poljsko zvezo borcev za svobodo in demokracijo in to zato, ker obe borbeni organizaciji in obe državi veže skupni cilj — graditev socializma.

Uglješa Danilović je omenil izredno prisrčnost, s katero je bila jugoslovanska delegacija sprejeta na Poljskem in poudaril, da so na člane delegacije napravili silen vtis napori, s katerimi poljsko ljudstvo z velikim uspehom izgrajuje svoje domovino, ki je bila v pretekli vojni hudo opustošena.

Sef delegacije Uglješa Danilović in član delegacije sekretar Zveze borcev NOB Jugoslavije Neda Božinović sta obvestila novinarje, da je jugoslovanska delegacija za svoja obiska v mestu Boleslawcu sklenila sporazum z bivšimi poljskimi borci v narodnoosvobodilni vojni Jugoslavije, da bodo postavili grobnico padlim Poljakom — jugoslovanskim partizanom in da bodo označili najpomembnejše kraje, kjer se

Zasedanje Mednarodne Agencije za Atomsko Energiro Prve težave so mimo

DUNAJ, 4. okt. (Po telefonu.) Včeraj izvoljeni svet guvernerjev MAAE je danes na tajni seji izvolil vodstvo agencije. Za predsednika sveta guvernerjev je izvoljen ambasador dr. Pavel Winkler (CSR), za podpredsednika pa Max Wershof (Kanada) in Hiro Furuči (Japonska). Na najvažnejše mesto v agenciji — za generalnega direktorja — pa je bil izvoljen American Sterling Cole. Medtem ko traja mandat predsednika in podpredsednikov eno leto, je generalni direktor, operativni voditelj ustanove, postavljen za štiri leta. Izvolitev bo potrdila ali odvila — kar pa je malo verjetno — generalna konferenca na svoji seji v ponedeljek.

Tako so se torej uresničile napovedi, ki so krožile po kuljarjih zasedanjih in v Kunsterhausu, kjer imajo sedež novinarji, že od začetka konference. ZDA, ki so od vsega začetka zastopale stališče, da jim z ozirom na velik prispevek, ki so ga dale za agencijo, pripada tudi ustrezno mesto v vodstvu, so izsilile izvolitev Sterlinga Cola.

Ne glede na dejansko pozitivno materialno pomoč agenciji s strani ZDA, bi bilo treba vendarle več razumevanja za značaj in namen ustanove, ki je na ta način vsaj za 12 let izročena v upravo štirim velikim silam. Načelo univerzalnosti, ki je bilo močno prizadeto že s spremembo 4. člena pravil, s čimer je bila ločena LR Kitajska in vrsta drugih držav, je znova doživelo poraz.

Med opazovalci v splošnem opaziti veliko zadovoljstvo nad izvolitvijo Cola in poudariti je treba, da to nezadovoljstvo nikakor ni razdeljeno po načelu Vzhod-Zahod. Res je sicer, da je bila njegova izvolitev nekoliko omiljena za imenovanjem Čeha Winklerja za predsednika sveta guvernerjev, toda tudi ta »omilitve« je dejansko slaba, ker je s to recipročno rešitvijo blokirska razdelitev samo še poglobljena.

Pri tem je treba povedati, da je trdovratna linija ZDA, ki je močno razočarala tudi mnoge zahodne delegacije, posledica pritiska kongresa, ki je postavil izvolitev Američana za generalnega direktorja, skoraj kot condicio sine qua non za sodelovanje ZDA. Prvotno je bilo v pripravljajni komisiji med Vzhodom in Zahodom sklenjeno, naj bo generalni direktor neutrале. Na to rešitev je pristal tudi predsednik Eisenhower, ker pa je za sodelovanje ZDA v mednarodnih organizacijah potrebno dovoljenje kongresa, je prišlo do nenadne in nezažele spremembe ameriškega stališča.

Značilno za ozračje optimizma kljub začetnim težavam — če bodo seveda samo začetne — je, da je izvolitev vodstva MAAE potekla kljub temu brez večjih težav. Kot uradno sporočajo, ni bilo nobenega protipredloga. Sovjetska zveza se je verjetno sprizajnila z nujnostjo, ki je ameriška vlada sama ne more spremeniti, omiljeno z recipročno izvolitvijo Winklerja in — kar je najvažnejše — z verjetnim zagotovilom, da pripada prihodnji termin kandidaturi Sovjetske zveze.

Če je torej na eni strani očitna volja, da MAAE kljub vsemu le zaživi, je na drugi strani obžalovanja vredno, da začenja živeti v znaku razcepjenega sveta današnjih dni.

J. Stular

— DZ SE LE NE IZGUBIM V TEM GOZDU... —

Samo prvi korak

Prav nič ne bi pretiravali, če bi rekli, da Francija prvi iz prepada v prepad. Položaj je resnično žalosten, hkrati pa tudi ni nikjer videti niti najmanjših znakov, da bi se stvar lahko v doglednem času izboljšala. Nasprotno! Iz dneva v dan se poslabšujejo. Alžirska vojna, afera Morice, vladna kriza, gospodarske stavke, in sedaj še Tunizija.

Spet Kašmir

V turek se sestane Varnostni svet OZN — Razprava v skrbniškem svetu — Zahodne države pripravljajo predlog o razorožitvi

NEW YORK, 4. okt. Varnostni svet OZN se bo prihodnji turek sestel, da bi razpravljali o kašmirskem sporu. Prvi bo govoril indijski obrambni minister Krišna Menon. Pakistanski zunanji minister Firoz Khan Noon je o tem problemu govoril 24. septembra.

Eisenhowerjev odgovor

Tokio, 4. okt. (AP) Predsednik ZDA Eisenhower je danes poslal osebno poslanico japonskemu premierju Kijšiju, v kateri ga obvešča, da ZDA »iz varnostnih razlogov« ne morejo ustaviti poskusov z nuklearnim orožjem. Eisenhower trdi, da bi bilo v sedanjih pogojih, »ko še ne obstaja učinkovita omejitev proizvodnje nuklearnega orožja, za ZDA nevarno, če bi ustavili svoje poskuse.

Zahteva nizozemske vlade

Luksemburg, 4. okt. (Reuters). Nizozemska vlada je danes zahtevala, naj svet ministrov držav članic visoke oblasti za premož in ješko nujno prouči odločitve zahodnondeških proizvajalcev premoga da bodo dvignili cene kokska in premoga. Ministrski svet male Evrope se bo sestel v Luksemburgu 8. oktobra.

KONGRES LABURISTOV KONČAN

Brighton, 4. okt. (AFP). Kongres britanske laburistične stranke je končal zasedanje v Brightonu s sprejetjem resolucije o kolonialnem vprašanju in o notranji politiki laburistične stranke. Kongres je sprejel predlog vodstva stranke, da bodo v primeru, če pridejo ponovno na oblast, dali vsem britanskim kolonijam neodvisnost v okviru Commonwealtha.

Na skrajnem robu

Kaj se dogaja v Siriji? Kako se bo iztekel sedanj zaplet na Srednjem vzhodu? Ti dve vprašanji ne vzmernirata samo Arabcev in vsa muslimanska pa sveta, temveč sta trenutno v ospredju visoke mednarodne politike; o tem govorijo na Generalni skupščini OZN in bržčas bo to glavni problem, o katerem se bosta pomenkovala Dulles in Gromiko na posebnem sestanku...

Kolkor lahko sklepamo iz skopih poročil, ki jim manjkajo podrobnosti, se je napetost vsaj nekoliko polegla. Toda še pred nekaj tedni je bilo prav grozote nevarno; čete Saudove Arabije so vkorakale v Jordanijo, da bi bile za protičet sirskega ekspedicijskega korpusu; Iranci so tudi pripravljali, da pošljejo svoje enote čez jordanško mejo; turške divizije so vprizorile manevre prav v neposredni bližini sirske meje; iz Libanona so na veliko tihotapili orožje in saboterje v Damask; v Latakiju so pripelje na obisk enote sovjetske mornarice; pred libanonskim in sirskega pristanišča je sem ter tja plul največji letalonosilec na svetu — ameriški »Forestar«; silisti; je bilo o premikih izraelskih čet; in v sami Siriji so blokirali nekatere ceste, po katerih so se premikali iz Sovjetske zveze prispeli tanki...

Morice demantira

Francoski vojni minister ostro zanika, da bi bil denarno prizadet pri vojaških dobavah armadi — Prvi mandatar je Guy Mollet — Načrti za afriške posesti

PARIZ, 4. okt. (Tanjug). — Francoski vojaški minister Andre Morice, okoli katerega je včeraj izbruhnil eden izmed največjih poveljnih političnih škandalov v Franciji, je danes demantiral trditve pariških listov, da je denarno prizadet pri vojaških dobavah v Alžiru.

V današnjem demantiju trdi minister Morice, da so trditve listov »France Observateur« in »Express« popolnoma izmišljene in da je njegovo podjetje nehalo delati v Alžiru že v začetku leta, ko je postal vojaški minister.

Celoten pariški tisk objavlja danes izveščke iz člankov obeh omenjenih pariških listov, kakor tudi demante ministra Moricea, pri čemer pa trdi, da

da bi za pregovorili, naj spremeni mandat za sestavo vlade. Poročajo, da je drugi kandidat, ki ga ima v mislih predsednik republike, č. Molletu ne bi uspelo. René Pleven. Pleven je sinoči izjavil Cotyju, da ne žali prvi poskusiti sestaviti novo vlado.

Štiri francoske zasebne družbe so danes razpisale prodajo delnic za raziskovalna dela na petrolejskih poljih v Sahari. Skupno nameravajo prodati za 22 milijard frankov delnic. Kapital, ki je doslej investiran v Sahari, ocenjujejo na približno 7 milijard frankov.

Voditelji francoskih afriških ozemelj se nameravajo te dni sestati v Parizu in zahtevati od francoske vlade, naj ustanovi francosko-afriško skupnost, ki bi imela skupno federalno skupščino in federalno vlado. Kot znano, je zahteva za ustanovitve federalne skupščine in skupne vlade prišla na površje te dni na kongresu gibanja za demokratsko svobodo, ki je bil v sodanskem mestu Bamaku.

Incident v Južni Koreji

Seul, 4. okt. (AFP). Včeraj so pripadniki ameriških oboroženih čet, nastanjenih na Koreji, na dveh raznih mestih ubili dva južnokorejska državljana. Nek ameriški stražar je na postaji mesta Kumčon ubil 15-letnega učenca. V svojo obrambo je izjavil, da se deček ni hotel oddaljiti od vlaka, ki ga je on stražil, zaradi česar je uporabil orožje. Vojak je dejal, da je naprej streljal v zrak in šele nato v skupino dečkov in tedaj je bil smrtno zadet eden med njimi. Drugi ameriški vojak pa je med lovom ubil neko žensko. Duvšnji korejski časopisi protestirajo proti tem in drugim podobnim postopkom ameriških vojakov v Južni Koreji. Korejski notranji minister je zaradi dogodkov vložil oster protest pri ameriškem poveljstvu in zahteval odškodnino.

ZDA in še 20 drugih zahodnih držav pripravljajo predlog o razorožitvi, ki ga bodo predložile OZN. Predlog bo prišel pred politični odbor Generalne skupščine verjetno v začetku prihodnjega tedna. Obveščeni krogi pravijo, da bo predlog v glavnem vseboval Eisenhowerjev načrt o letalski inšpekciji, ter nekatere kanadske in francoske predloge z londonskih razorožitvenih razgovorov.

V Little Rocku je trenutno mir. Zvezne čete, ki so vzdrževale red, so se sicer umaknile v okolice mesta, v mestu samem pa vzdržujejo red enote nacionalne garde, ki so sedaj pod poveljstvom armade. Vendar pa je vprašanje, kakšen bo položaj v Little Rocku, ko se bodo čete umaknile. Da prebivalstvo še vedno ni pomirjeno, dokazuje zgornja slika, ki kaže manjšo skupino demonstrantov, ki nosijo napis, s katerimi hvalijo guvernerja Faubusa v tistem delu mesta, ki ni pod nadzorstvom.

Sporočilo iz Rima

(Od našega stalnega dopisnika)

TRST, 4. okt. (Po telefonu). Medtem ko poslušajo Tržačani vesti o ugibanjih, kaj vse čaka novega občinskega komisarja, ki je včeraj začel čitati letošnji še neodobreni občinski proračun, in vesti da tudi v Trstu raste število primerov azijske gripe (doslej skoraj tisoč primerov), je prišlo iz Rima poročilo, ki je hudo prizadelo 17.000 delavcev in nameščencev ladjeznice Trsta, Milij in Tržiča.

Poročilo pravi, da so se pogajanja za rešitev medznega sporu razbila, ker predstavnik industrije niso hoteli upoštevati delavskih zahtev, naj se njihovi prejemki zmanjšajo s prejemki njihovih tovarišev v genovskih ladjedelnicah in izboljšajo sedanji slabši delovni pogoji, ki so vzrok raznih psiholoških bolezni in nesreč. S tem v zvezi se je stavkovno gibanje začelo že pred meseci ob pogajanjih v Trstu in nato v Rimu. Kjer pa se je ponovno pokazalo tradicionalno protislavje v krščansko demokratskem režimu. V spor sta namreč prišla dva krščanskodemokratska ministra Zolijevje vlade: minister za delo in minister za državne zadeve. Razen tega vodita medzno gibanje oba sindikata: delavski CGIL in stara delavska zbornica, v kateri so med voditelji tudi krščanski demokrati. V svojem poročilu poudarja tržaško tajništvo CGIL, da bo moralo delavsko borbo odločno nadaljevati ob solidarnosti in obdelava novih poveršnih, intenzivno poljedelstvo, reorganizacija upravljanja v industriji itd. zahtevala izpremembo v planiranju. Šef sovjetske statistične uprave je poudaril dalje, da so že prvi meseci izvajanja reorganizacije v upravljanju industrije dali odlične rezultate. V tem času ni prišlo do padca proizvodnje, niti zastoja. Planske naloge so po izjavi Volodarskega izpolnjujejo in presegajo.

S sklepom Prezidija Vrhovnega sovjetskega RSFSR sta molotovska oblast in mesto Molotov dobila svoje prejšnje ime permska oblast in mesto Perm. Kakor pišejo moskovski listi, je bila ta sprememba izvedena na osnovi prej sprejetega sklepa Vrhovnega sovjetskega ZSSR. Vrhovni sovjet je namreč 11. septembra t. l. sklenil, da mesta oblasti, ustanove in podjetja ne morejo nositi imen živih ljudi.

Protestno zborovanje v Tunisu

Tunis, 4. okt. (Reuters) Vlada dajoca stranka Neodesuter je za danes napovedala 4-urno generalno stavko v znak protesta proti francoski agresiji. Na glavnem trgu v Tunisu bo masovno protestno zborovanje. Tuniska vlada je včeraj odpoklicala svojega veleposlanika v Parizu in zahtevala naj se francoski konzul v Keftu umakne. Poleg tega je moralo Keft zapustiti 12 francoskih državljanzust.

prave sozbujale vtis, da bo zdaj zdaj počilo. Če k temu dodamo še čedalje bolj vznemirjave izjave vodilnih ameriških politikov, potem šele lahko razumemo, da ni šlo za šalo, temveč za krvavo resno zadevo.

Toda nenadoma so se težki in nizki oblaki nekoliko razpršili. Kralj Saud je odšel v Damask, kamor so v vsej naglici poklicali še iraškega ministrskega predsednika Alija Džavadata Ajubija. Pod Kuvaitijevim predsedstvom se je začela konferenca treh arabskih državnikov in vodilnih politikov na Srednjem vzhodu...

obisku pri Eisenhowerju prevzel aktivno vlogo pri propagiranju »Eisenhowerjeve doktrine« za Srednji vzhod; iraški ministriški predsednik pa je vsekolik nosilec politike Bagdadskega pakta, se pravi tiste vojaške organizacije, ki je pripadela do razpeta med arabskimi državami. Siriji so že od nekdaj sumili, da ima Irak aneksionistične težnje, in malo je bilo ljudi, ki bi si pred nekaj tedni sploh lahko zamislili, da bodo iraškega ministrskega predsednika sprejeli v Damasku z vsemi prijateljskimi častmi...

Na gornje vprašanje je nemara samo en odgovor: kljub vsemu je prevladala arabska solidarnost. V ospredje je stopil skupni členovalec — arabski nacionalizem, ki so ga doslej ocenjevali zgolj kot besedičenje ter nekaj nerealnega in nepraktičnega. Zaradi tega so se izkazale tudi kot pretirane, neutemeljene in tvegane tiste trditve, ki so pravile, da je mogoče zaostriiti in celo izkoristiti našprojtja, ki so nastala med Sirijo (ki naj bi bila pod sovjetskimi vplivom) in ostalimi arabskimi državami (ki pa so protikomunistično usmerjene). Hkrati s tem se je izkazala za nemogočo ameriška politika, ki si je prizadevala izolirati Sirijo in jo odvojiti od ostalih arabskih držav.

Kljub še tako ljubeznivim izjavam, ki jih je dal v Damasku Ibn Saud, čes da bodo njegove čete vselej branile Sirijo, pa je vendar premalo znanega, da bi si lahko ustvarili zanesljivo podporo. Kljub temu pa so očitno nekatere poteze.

Drugo, kar velja poudariti, je položaj samega Kuvaitija v Siriji. Predsednikova oblast stoji na šibkih nogah; baje je Kuvaitli samo še figura, ki ga držijo v ospredju levčarski politiki in oficirji. Kuvaitli naj bi bil nekak sirskega Nagib, skratka človek, ki ga samo še trenutno potrebujejo. Namen sestanka »treh« v Damasku naj bi bil torej v tem, da se utrdi položaj in moč Kuvaitija. Predsednik Kuvaiti je vselej poudarjal nevtralnost sirske politike, videti pa je, da se mnogi sirske politiki ne strinjajo docela z njegovimi političnimi težnjami.

Poleg vsega drugega pa bi se smeli pozabiti na gospodarsko plat; čez Sirijo grede namreč naftovodi, skozi katere se pretaka dan in noč nafta iz iraških ležišč v Kerkuko in Mosulu pa tudi iz Dahrana v Saudovo Arabijo. Ne praška vlada, ne Ibn Saud — da ne omenimo Iraške petrolejske družbe in družbe ARAMCO — niso za kakršnen koli zaplet okrog Sirije; tak zaplet bi znal namreč zapreti ali celo uničiti naftovod Nafta pa je denar! Ze tako alj tako so arabske države prizadete, ker ne delajo naftovodov, ki grede čez izraelsko ozemlje, in sicer obdobje sušne krize, ko je Sirija zaprla naftovode, pa je obutno prizadelo i Irak i Saudovo Arabijo. Govorili so celo, da bo treba speljati nov naftovod čez turško ozemlje. Bala so se namreč, da bi znala Sirija odreči »gostoljubje« naftovodom... Kaže, da je v Damasku prevladala arabska solidarnost in s tem sporazum, da Siriji ne bodo ovrnali pretakanja nafte k Sredozemlju.

in da bi bilo pametno, če bi zlasti ZDA ne prisilile Sirije, da »stopi čez ta rob«.

Vse kaže, da so si v Washingtonu to opozorilo zapisali za uho, kajti sicer bi »New York Times« prav te dni ne napisal, da je treba »previdno ravnati« s Sirijo in preprečiti da »bi te države ne pahnili v sovjetski tabor«. Toda prav sestanku v Damasku je opozoril svetleče diplomate, da je že potekel čas, ko je bilo situacijo na Srednjem vzhodu mogoče poenostavljati: arabskim državam ni posebno všeč, če jih označujejo enostavno bodi za prišaste Zahoda, bodi za prišaste Vzhoda.

Arabske države so se pač ustrašile »male vojne« na Bližnjem vzhodu; zavračajo tudi idejo o novi razdelitvi tega področja bodisi, da gre za dejansko razkosavanje posameznih držav, bodisi, da gre za razdeljevanje »interesnih sfer«. Kolonialni časi so se preživeli in celo najsi bolj konservativne vlade si jih več ne želijo. Od tod tudi težnja, da se treba vzpostaviti solidarnost in tako zavrniti idejo o »spraznem prostoru«. Namesto tega je — vsaj zanekat — zmogala ideja o politiki ravnovesja med obema blokoma in prav sirskega predsednika Kuvaitli se najbolj zavzema za takšno politično smer ravnovesja srednjevzhodnega problema.

Nevarnost torej še ni docela prešla, nastalo pa je vsaj začetje, od katerega je konec koncev mogoče pričakovati, da se bo razvijalo v korist mira...

Dr. D. Sava

Razmisljimo

Kadar umre prijatelj ali znanec, nas globoko pretrese novica o njegovi smrti. Njegova podoba, živa in vesela nam lebdi pred očmi. Presunjeni razmišljamo, kdaj smo ga zadnjič videli. In v nas vstajajo vse strani njegove npravi, odpre se bogastvo njegovega srca, njegovega dela, njegovih sposobnosti. Pa tudi kakor na dlani vidimo tisto, kar ga je težilo v življenju, kar je ostalo nedokonanega in neizgovorjenega. Radodarni smo s pohvalami, s cvetjem, napišemo mu osmrtnico, organiziramo pogreb, pripravimo govornika. Cesto prihaja spoznanje, da smo ga v življenju premalo cenili. Jočemo s svojci, ko ga položajo v prerani grob. Resnično nam je težko.

Toda čas je bogat in hitro prinaša pozabo. In najbolj globoko prizadeta ostane družina. Tem ostane za dolgo pokojni drag in nepozaben. Na vsakem koraku občutijo svojci morečo praznino. Vse, kar vidijo ali delajo, boleče spominja na globoko vrzel v družini. In ta je toliko globlja, če gre za očeta, ki je edini skrbnik družine.

Skoro vedno se ob takih primerih družini z vso ostrino zarezje vprašanje: kako bomo sedaj živeli? In neredko se poleg boleče izgube izostri druga skrb: kako hitro urediti materialno stanje, kako čimprej izposlovati pokojnino. In to je v našem življenju še precej neučeno vprašanje. Premalo poskrbimo za pokojnikovo družino, za njegove najdražje, kako bo z otroci, ki so izgubili očeta in skrbnika.

Redki so svetli primeri tople skrbi in resničnega tovarštva za družino po smrti očeta prijateljev, pa tudi delovnega kolektiva, med katerim je živel pokojnik. Ne gre le za hitro ureditev pokojnine, marveč za zanimanje, kako žive svojci, kako rastejo in se razvijajo otroci, kako se uče, kako se izražajo. Takšna zveza z družino umrlega vsaj nekaj časa pomeni resnično hvaležnost človeku, ki je bil naš prijatelj, ki je živel in delal z nami.

Pred nedavnim sem bila na pogrebu dobrega znanca in prijatelja. Bil je partizan. V vojni je marsikaj napravil. Pa tudi po vojni je zaradi delavnosti in sposobnosti zavzemal vidna mesta v javnem življenju. Njegovo priljubljenost in ugled med ljudmi je pokazal tudi pogreb, katerega se je udeležilo ogromno ljudi. Ko sem gledala veliko število vencev, ki so jih nosili pred krsto, me je spreletela sledeča misel: ali ne bi bilo pametneje vložiti nekoliko denarja, katerega so potrošili za vence, v hranilnico na ime obeh majhnih otrok, ki sta s presunljivo brezskrbnostjo koracala za krsto svojega očeta? Ta sredstva bi vsaj do neke mere, čeprav zelo malo, nadomestila tisto materialno skrb za otroke, ki je bila pokojnemu prijatelju prvo vodilo.

Resnica je, da nekateri naši pogrebi stanejo milijone, pokojnikova soproga z otroki pa je odpravljena včasih z prav mizerno pokojnino.

Ali ne bi veljalo več misliti prav na družino? Ne bi bil to najlepši spomin in oddolžitev prijatelju in znancu? O. V.

Naša industrija in uvoz blaga široke potrošnje

Mednarodno ribiško športno tekmojenje

Dosedanja praksa uvoza blaga široke potrošnje je dala dobre rezultate, tako glede povečanja izbire blaga, ki je dostopno potrošnikom, kakor tudi glede njegove kakovosti. Uvoz je pozitivno vplival tudi na prizadevanja naše domače industrije, da kakovost in izbiro izdelkov izenači ali pa vsaj približa inozemskim proizvajalcem.

Kot poudarjajo v merodajnih krogih, je bil naš domači trg letos zelo dobro založen, predvsem s tistimi uvoznimi artikli, po katerih je največ povpraševanja, kot so n. pr. hladilniki in razni drugi električni aparati za gospodinjstvo. Pri tem pa je bilo opaziti, da so se potrošniki skoro izključno usmerili samo za nakup tistih hladilnikov in drugih električnih aparatov, ki so jih proizvedle najbolj renomirane tvrdke predvsem Zahodne Nemčije, kot so AEG, Siemens, Bosch itd. Po hladilnikih, ki so jih proizvedle tvrdke iz raznih vzhodnoevropskih držav, ni bilo niti približno toliko povpraševanja, čeprav po kakovosti niti ne zaostajajo

za zahodnonemškimi. Ta usmeritev potrošnikov je povzročila določen problem, ker je bil velik pritisk na devizna sredstva, ki so nam na razpolago za nakup blaga široke potrošnje v zahodnih državah, medtem ko so razpoložljiva sredstva za nakup istega blaga v vzhodnoevropskih državah ostala v precejšnji meri neizkoriščena. Zato lahko pričakujemo, da se bomo v prihodnjem letu močneje kot dosedaj usmerili na nakup raznega blaga v vzhodnoevropskih državah, ker imamo pač tam na razpolago več kreditnih sredstev. Z druge strani pa lahko pričakujemo, da se bo struktura uvoza blaga za široko potrošnje nekoliko spremenila v korist tistih proizvodov, ki pravzaprav ne spadajo v široko potrošnje, kot so n. pr. pisalni stroji, magnetofoni in podobno. Gotovo ni normalno, da pisalni stroji, ki jih potrebujejo razne ustanove, stanejo pol milijona in več — in s tem bo tudi računano pri določanju strukture uvoza prihodnje leto.

Absolutna zaščita domače industrije je nemogoča

Kakor že rečeno, je dosedanja uvoz blaga široke potrošnje imel razne pozitivne posledice. Toda čeprav je ta uvoz pravzaprav zelo majhen (saj nikoli ni presegal 5% naših skupnih skladov blaga široke potrošnje), je vseeno postal na dnevni red vprašanje položaja naše domače industrije.

Razne domače tovarne, ki proizvajajo podobno blago, kot ga uvažamo, namreč zahtevajo zaščito pred inozemsko konkurenco. Pri tem navajajo, da lahko same zadovolje povpraševanje kupcev ali pa, da uvoz blaga široke potrošnje zavira razvoj domače industrije. Ni redko, da neka tovarna zahteva prepoved uvoza blaga, ki ga je začela sama proizvajati. Tako je n. pr. neka naša tovarna, ki je začela izdelovati zobne ščetke, zahtevala stodo odstotno podražitev uvoženih ščetk, da bi na ta način zaščitila svojo proizvodnjo. Z drugimi besedami: neredko se zahteva zaščita domače proizvodnje, ne glede na to, ali je rentabilna ali ne. Ker je zelo veliko bolj resničnih držav, kot je naša, opustilo prizadevanja za avtarističnost (to se pravi, da bi same proizvedle vse, kar potrebujejo), se seveda na dlani, da so take ideje pri nas še toliko bolj nerealne in neumestne.

Točno je, da so naše tovarne glede izbire in kakovosti izdelkov precej napredovale, na drugi strani pa je tudi res, da kljub povečani proizvodnji ne prihaja do zniževanja cen, temveč se razni neprodani izdelki kopičijo po skladiščih. Znano je tudi, da si mnoge tovarne prizadevajo, da bi same osvojile proizvodnjo določenih izdelkov, temveč te izdelke samo sestavljajo iz uvoženih delov. V Jugoslaviji imamo n. pr. 11 podjetij, ki delajo hladilnike, to se pravi več, kot pa jih imajo v ZDA. V večini tovarn sestavljajo hladilnike iz uvoženih delov, kar pač ne govori o napredku te vrste industrije, niti o prizadevanjih za zboljšanje naše plačilne bilance. Dogaja se celo, da so nekatere tovarne, ki so že osvojile proizvodnjo določenih delov, sedaj te dele zopet

začele kupovati v inozemstvu. Treba je reči, da je naša industrija zaščiten z različnimi planskimi instrumenti (n. pr. kvocianti), obstoja pa tudi posebna komisija, ki vsaklaj uvoz blaga široke potrošnje, upoštevač pri tem potrebe domače industrije. Sedaj pripravljajo tudi nov carinski sistem, ki bo uredil vprašanje zaščite domače industrije pred inozemsko konkurenco. Jasno na je, da je absolutna zaščita domače industrije — ne glede na njeno rentabilnost — nemogoča in da se bodo naše tovarne, zaščitene z razumnim carinskim sistemom, morale vse bolj spoprijemati s tujo konkurenco. Računati moramo pač s tem, da je uvoz blaga široke potrošnje postal stalna oblika preskrbe domačega trga in da bo ta uvoz z naraščanjem naše gospodarske moči in z nadaljnjim razvojem našega gospodarstva verjetno vse večji.

Jugoslovanska ekipa osvojila prvo mesto — Italijan Mandelli je v treh urah ujel 439 rib

V Beogradu in Smederevu je bilo 29. septembra mednarodno ribiško športno tekmojenje, ki ga je priredila Mednarodna konfederacija za športni ribolov (CIPS). Tekmovali so v splošnih disciplinah in v disciplini lova rib, vsako kategorijo pa so ocenjevali posebej.

Tekmojenje v metu obtežilnika teže 7,5 gr in umetne muhe se je udeležilo nad 29 tekmovalcev iz raznih držav. Jugoslovanski tekmovalci so bili zelo uspešni saj so kot posamezniki osvojili: Daut Stjepan (Hrvatska) prvo mesto, Požar Silvo (Slovenija) tretje mesto, Zurga Roman (Hrvatska) četrto mesto in Juraj Brodarac (Hrvatska) peto mesto. Drugo mesto med posamezniki je osvojil Italijan Walter Urbani (Italija), vsi ostali tekmovalci pa so se plasirali na slabša mesta. Najdaljši met

umetne muhe je dosegel Stjepan Daut (Hrvatska) 33,08 m in s tem postavil nov državni rekord. V ekipnem plasmanu je osvojila prvo mesto ekipa Jugoslavije v postavi Brodarac, Požar, Zurga in Daut ter prejela veliki pokal CIPS.

Evropski šampionat v disciplini lova rib je bil na desni obali Donava pri Smederevu. Sodelovalo je 35 športnih ribičev iz Italije, Avstrije, Francije, Luxemburga, San Marina, Švice in Jugoslavije. Potek tega zanimivega mednarodnega tekmojenja, ki je bilo prvič v naši državi, je spremljalo precejšnje število gledalcev, saj so nastopali sami najboljši evropski ribiči v lovu rib. Prvo mesto med posamezniki je osvojil Italijan Giulio Mandelli, ki je v treh urah lova ujel kar 439 rib ali 2-3 v eni minuti, drugi je Pino de Angelo (Italija) z ulovom 414 rib. Tudi na tretje in četrto mesto sta se plasirala Italijana. Jugoslovanski tekmovalci so v tej disciplini osvojili 18, 22, 24 in 25 mesto. Ekipno so zmagali Italijani v postavi Mandelli, Pino, Tugazza, Barbieri in Vigarani, sledje jim Luxemburžani, Francozi in Švicarji. Jugoslovansko moštvo je osvojilo peto mesto pred ekipo Avstrije in San Marina.

Vsi prvo, drugo in tretje plasirani tekmovalci, med katerimi je tudi Silvo Požar iz Slovenije, so prejeli zlate medalje CIPS, za 4, 5 in 6 mesto v vsaki disciplini so bile razdeljene pozlačene, za 7, 8, 9 in 10 mesto srebrne, vsi drugi udeleženci pa so dobili bronaste medalje.

To mednarodno tekmojenje je pokazalo, da so se jugoslovanski športni ribiči že vrstili med najboljše v Evropi. Zlasti v disciplinah meta umetne muhe in blestivke.

Ekipa RD Novo mesto je na letošnjem slovenskem prvenstvu te tretjič osvojila prvo mesto. (Prvi na levi je Silvo Požar, ki je osvojil na mednarodnem tekmojenju 29. IX. tretje mesto)

RADIOAKTIVNOST TOPLIC PRI PODČETRJKU

Po poročilu Zavoda za balneologijo v Rogški Slatini je inž. Boris Cerček izvršil pred nekaj dnevi v Inštitutu J. Stefan v Ljubljani analizo domnevne radioaktivnosti termalnih voda pri Podčetrjku in v njegovi okolici. Kot je znano, se je pred nekaj meseci uveljavilo mnenje, da je vzrok uspešnega zdravljenja v Harini Zlaci ob Sotli v dozdnevni precejšnji radioaktivnosti omenjene hipotermne. Na osnovi doslej najbolj preverjene in najsodobnejše metode krv. stevne tehnike, je inž. Cerček ugotovil stopnjo radioaktivnosti v teh termalnih vrečah s posebnim elektronskim števecem, ki je bil pred letom izdelan na pobudo akademika dr. Antona Peterlina v inštitutski elektronski delavnici.

Inž. Cerček je ugotovil, da imajo toplice v Harini Zlaci na Hrvaškem 4,7 ME (Machejevih enot), termalna voda pri Pod-

četrjku 4,65 ME, žveplene toplice Hanjsko, ki so prav tako v bližini, 1,84 ME in sonda 17 vrečica Donat v Rogški Slatini 0,4 ME.

Meja za označbo radioaktivnih toplic v balneologiji je po predlogu za bodoči zakon o naravnih zdraviliščih v FLRJ postavljena na 10 ME, v nekaterih drugih državah pa je še znatno višja. Ugotovitve analize inž. Cerčka dokazujejo, da minimalna radioaktivnost toplic v Harini Zlaci in pri Podčetrjku ne vpliva na uspešnost termalnega zdravljenja, zlasti če upoštevamo, da imajo zdravilišča kot so na primer Badgastein v Avstriji 300 ME, Brambach v Nemčiji 2270 ME itd.

Inž. Cerček bo objavil obsežnejši članek o omejenem elektronskem aparatu in delu pri določanju radioaktivnih termalnih vrečev v reviji »Življenje in tehnika«. B. L.

Bolni malčki razstavljajo

Otroku zdravo razvedrilo v njegovem prostem času — to je tudi ena izmed številnih misli v programu letošnjega Tedna otroka, skušajo pa jo uresničevati razna društva, otroške ustanove itd.

Tako tudi na otroški kliniki v Ljubljani. Vodstvo klinike se dobro zaveda, kako potrebno je razvedrilo tudi bolnemu otroku, morda temu še bolj, da laže prenaša bolezen in zani mučno zdravljenje. Zato otroci, če ni z boleznijo le prehudo, rišejo, lepijo, izrezujejo, berejo knjige, šolarji se pa tudi učijo. Tri učiteljice, oziroma vzgojiteljice skrbijo za to, da otroci v bolnišnici nadomestijo zamujen pouk. Osnovnošolski otroci dobijo rede, pišejo domače naloge in če se dolgo zdravijo, ob koncu leta tudi spricevalo. Gimnazijcem pa je treba pomagati, da ne pozabijo povsem na matematično, angleščino, francoščino...

Revmatične otroke in tiste s srčnimi boleznimi, ki so priklenjeni na posteljo, pa tovarišice poučujejo kar ob postelji.

Učenje prinaša malim bolnikom dvojno korist — naučijo se kot njihovi zdravji vrstniki v šoli, ob tem pa tudi pozabljajo na svojo bolezen.

Toda posebno razvedrilo prinašajo otrokom knjige iz knjižnic

in pa lutke, ki jih kdaj pa kdaj razveseljujejo. Vse to, kar so napravili v zadnjih mesecih, otroci v tem tednu tudi razstavljajo v prističju klinike. Skrbno narisane risbe, ki kažejo življenje v bolnišnici, pletene cepice, nogavice in druga ročna dela večjih dečlic, okorne a po svoje ljubke risbe predšolskih otrok, šolski zvezčki, domače naloge...

Majhna, a pomembna razstava za otroke, a tudi za tiste, ki jim posredujejo to znanje, ter ne najmanj pomembna za starše, ki vedo, da je njihovemu otroku, če tudi bolnemu, lepo. Klinika, ki posveča svojim malčkom toliko pozornosti in žrtvuje za to tudi denarna sredstva pa zasluži vse priznanje.

Volivci o Notranjski

V septembru so bili številni volivci na občinske volitve na območju občin Cerkljica in Loška dolina. Predsedniki občinskih ljudskih odborov in drugi občinski odborniki so poročali o delu občin v zadnjih 2 letih.

Nekateri zborni volivcev so bili zelo dobro obiskani, kot na primer v Cerkljici. Novi vasi, Starem trgu, Grahovem, in Dol. Jezeru. V Cerkljici se je udeležilo zbora volivcev nad 300 volivcev, kjer so mnogi v 2-urni diskusiji obravnavali prečeta vprašanja.

Prebivalce Cerkljice precej teži to, da se ni urejeno cestno-kelesko Cerkljico, o čemer je 4 leta stalno govoril. Kajti kadarkoli je suša, se oblaki prah dvigajo za vsakim vozilom, tako da precej trpe hiše ob cestah jih ne morejo olepšati, kakor

bi bilo treba zaradi turizma. Ves kamionski promet z tesarimi izdelki in živino gre iz predelov Bloške planote, Loške doline, Begunjske kotline in iz dela Hrvatskega Gorskega Kotarja skozi Cerkljico. Od svojih posilancev zahtevajo, da se na pristojnem mestu bolj zavamejo za to zadevo.

Na Javorniku se je pričelo z delom nove gozdne ceste na severnem pobočju Javornika, ki je bil sedaj brez gozdne poti in je mnogo lesa propadlo.

V Cajarjih žele postaviti telefonsko omrežje do Zilca. Zadrugiški bi sami skopali jame in dali potrebne drogeve; pošta na direkcija pa naj bi preskrbel žico.

V Cerkljici so organizirali letos pripravljajalni odbor za vodno zadrugo, ki naj bi se v bodočo pečala z melioracijami na

Cerkljanskem jezeru, predvsem z melioracijami manjšega obsega. Na Gor. Jezeru so volivci kritizirali oba občinska odbora, to pa zahtevali, ker se ni urejen most pod Gor. Jezerom, čez katerega vsako leto spjelje več tisoč ton jezerskega sena ter drv in hlodov za 6 vasi.

Na Bloški planoti so sprasovali, kdaj bo okrajna zadruga zveza pristopila s finančnimi sredstvi k moderniziranju in razširitvi mlekarne v Novi vasi...

V tem delu Notranjske je bila letos zelo bogata krompirjeva letina; tako ga bodo imeli samo na Bloški planoti za prodajo okrog 1.000.000 kg. Zadruga vodstva naj se poboljšajo za pravočasen odkup in prodajo še pred zimom, tako da ne bo propadel; kajti nekateri ga imajo vse kleti polne, pod lopami in v skednjih. Tako bogate

kromprjeve letine ni bilo v tem delu Notranjske že 20 let. Kmetje-zadrugniki so zadnja leta precej izmenjali krompirjeve seme in tudi bolj gojili njeve s hlevskim gnojem, obenem pa so se precej posluževali umetnih gnojil. Potrebno bi bilo, da bi zadruga vodstva imela več vozil za prevoz in odkup poljskih pridelkov.

Uspehi, ki zaslužijo pozornost v Loški dolini so obravnavali poleg gospodarskih občinskih zadev tudi živinorejo. Dne 29. 9. 57. je bila živinorejska razstava, na katero so tamošnji prizadevalci živinoreji prignali okrog 600 glav rodovniške plemenske živine in to krav, telic in bikov. Razstave se je udeležilo preko 1.500 ljudi, kmetov in delavcev iz cele občine, kakor tudi veliko število kmetijskih strokovnjakov in ljubiteljev lepe živine iz cele Slovenije; med njimi tudi živinodravnik dr. Pavlič Marjan, ki ima precej zaslug za dvig tamošnje rodovniške živinoreje. Po oceni kmetijskih strokovnja-

kov je to najboljši živinorejski rajon v Sloveniji in Jugoslaviji. Take razstave bi nas ne bilo sram prikazati tudi priznanim živinorejcem iz Avstrije, Švice in Holandije. Razstava je pokazala prizadevanost, pridnost in sposobnost tamošnjih živinorejcev, čeprav je Loška dolina znana kot kraško področje, kjer je treba njeve in travnike dobro gojiti, če hočeš kaj pridelati. Iz skromnih začetkov prve razstave 1933. leta se je dvignila živinoreja na tako visoko stopnjo zato, ker je zadnjih 8 let odpadel prevoz lesa z vprekno živino na postajo Rakek. Zato se je 95% tamošnjih živinorejcev odreklo konjem in so se z vso vneto vrgli na vzrejo prvovrstne plemenske živine. Zaradi takega živinorejskega centra, ki je lahko vzor za ostalo Slovenijo, bi bilo zelo potrebno, da bi se osnovala 1-2 letna kmetijska šola; saj bi vse pogolte za tako ustanovitev nudilo državno posestvo v Kočji vasi, ki ima 30 ha arondirane zemlje, ali pa ekonomija v Snežniku,

ki ima tudi precej arondiranih travnikov. Te stvari naj bi postala občina Loška dolina skupno z vodstvom Kmetijskega inštituta Slovenije, kakor tudi z ostalimi kmetijskimi strokovnjaki-zivinorejci. Prej je bila mlečnost rodovniške živine v tem predelu 1.800, sedaj pa je povprečje 2.600 l. In če bo šlo tako naprej, bodo leta 1961 dosegli povprečje 3.500 l. na rodovniške krave, kar bo enako povprečju, kot ga načrtujejo združni forumi za vzorna gospodarstva v naši deželi. Poudariti je pa treba, da je tako dobro stanje živinoreje v Loški dolini nastalo brez kakšne subvencije. Živinorejci so bili zadnjih 10 let na jasnem, kaj je treba rešiti, da se bo dalo preživljati ob itak zmanjšani sežnji lesa v gozdu. Zategadelj bi bilo potrebno, da bi se tudi Babno polje zanimalo za boljše vzrejo plemenske živine...

Občinski odbor v Loški dolini se bo v bodoče moral bolj pobrigati za popravilo občinskih poti. Tako je občinska pot Sta-

ri trg — Podcerkev v izredno slabem stanju, pa čeprav niso bila vsa finančna sredstva iz občinskega proračuna za popravilo poti izkoriščena. V tem pogledu je bila bolj prizadevna občina Cerkljica.

Občinski ljudski odbor v Starem trgu tudi vrši popravila osnovne šole, ki je stara že 185 let in spada med najstarejše pedagoške šole na Notranjskem.

Občine se bodo morale tudi pobrigati, da dobljena sredstva za vzdrževanje in popravilo gozdnih poti pravočasno pametno izkoristijo. Potrebno bi tudi bilo, da bi občinski odborniki ob nedeljah vzeli čas in pregledali, v kakšnem stanju imajo občinske, vsake in gozdne poti...

Na vseh zbornih volivcev so se volivci lahko poučili o gospodarskih vprašanjih svoje občine in povedali tudi svoje pripombe in dajali smotrne predloge za izboljšavo občinskega gospodarstva.

Matevž Hacc

Koristno sodelovanje med zadrugami in zadružniki

POLLETNI OBČNI ZBOR KMETIJSKE ZADRUGE METLIKA

Splošna kmetijska zadruga v Metliki je pri razvijanju koproductivne dejavnosti pri proizvodnji dosegljivo dosegla med vsemi zadrugami na Dolenjskem največ uspehov. S svojimi kadri in sredstvi čedalje bolj povezuje zadružnike v borbi za večje hektarske donose na podlagi medsebojnih pogodb med zadrugami in zadružnikom to je na podlagi čistih ekonomskih računov. Razumljivo je, da s tem raste zaupanje do zadruga in ni čudno, če člani sosednjih kmetijskih zadrug razmišljajo da bi se včlanili v metliško zadrugo.

Polletni občni zbor KZ Metlika 22. septembra je bil lep obračun plodnega dela, skiep pa potrdilo doseganja in napotilo za bodoče delo.

NIČ KRITIKE, LE PREDLOGI

Neroganje zaradi davkov in taks, ki se rado pojavijo na sestankih in zborih volivcev, na polletnem občnem zboru KZ Metlika ni prišlo na dan. Razprava po poročilu upravnega odbora in upravnika je pokazala dokajšnjo zrelost tamonjih zadružnikov in pravilno gledanje na naš gospodarski razvoj in v tej zvezi na vlogo kmetijske zadruga.

V prvem polletju je zadruga dala za pospeševanje kmetijskega nad 600.000 din, zraven tega pa je še ustvarila čisti dobiček v višini nad 2 milijona 600.000 din. Ker je vedno večje zanimanje za kmetijske stroje, ki lajšajo delo zadružnikom, bo zadruga kupila še več strojev, je poročal predsednik upravnega odbora in hkrati našel, katere stroje so kupiti in kaj bi bilo treba še kupiti.

Zadružniki so predlagali, naj bi kupili še nekaj motornih škroplilnic za škropljenje sadnega drevja. Tudi naj bi spet organizirali strokovne skupine za to nalogo, ker le-te delo opravijo bolje kot posamezniki. Zadružniki iz hribovskih vasi so bili proti nakupu kombajna, češ, da jim ne bo dosti koristil, zadružniki v nižinah pa pravijo, daje zelo potrebne. Živnorojski odsek naj spet uvede rodovnik goveje plemenske živine, so na-

ročili, hkrati naj pri Državnem zavarovalnem zavodu ukrene vse potrebno za skupinsko zavarovanje plemenske živine. Zadružniki, ki so bili na novosadskem sejmu, so se prepričali, da doseže lepa rodovniška živina izredno lepo ceno. Kako koristno je zavarovanje živine, pa so jim povedali zadružniki iz Orešnjeva in Streljčevca.

Kar zadeva kolaradnega hrošča, smo prepričani, da smo z njim izgubili bitko, če se ne bomo z njim dogovorili spoprijeli. Eni ga preganjajo in uničujejo, drugi pa ne, zato je uspeh negativen. Zadružniki so predlagali, da bi morali saditi krompir na čim bolj strjenih površinah, da bi bila borba proti kolaradarju uspešnejša. Hrošči preletajo iz njive na njivo in se tako umikajo pred smrtonosnim škropivom, če ni škropljenje istočasno na večjem področju. Sploh so menili, da bo prizadevanja za večje donose brezplodno, če ne bodo uspešneje zatirali škodljivca.

USPEŠNA KOOPERACIJA

Toliko o poteku polletnega občnega zbora ki je bil vsakekor ploden. Še bolj kot ta, je zanimiv in vreden posnemanja način sodelovanja zadruga in zadružnikov pri dvigavanju hektarskega donosa na socialističnih načelih.

Kmetijska zadruga Metlika ima močan kreditno hranilni

Regulacija Reko

Reka, ki pri Divači izginja v Skočjanskih jamah, je zlasti v svojem gornjem toku pri Ilirski Bistrici močno vijugasta. Zaradi tega vsako leto poplavlja okoliške površine in povzroča kmetijstvu občutno škodo. Prav zato jo je začela letošnje poletje vodna skupnost regulirati. Trenutno širijo in ravnanje rečne struge pod tovarno »Lesonit«, na ostalih delih reke pa čistijo obrežja. Z letošnjimi deli se ne bodo dokončno odstranili nevarnosti poplav, kljub temu pa bo storjenega precej.

odsek. Tako je zadruga letos za svoje člane sklenila zavarovanje proti toči za žito. V primeru toče bi zadruga dobila vrnjene premije iz Dozove odsodnine. Ker toče ni bilo, so zadružniki zadrugi poravnali zavarovalno premijo s prodajnim; pridelki po dnevnih tržnih cenah.

Tako je bilo letos in zadružniki so bili vse leto brez bojazni za svoje žito. Sedaj pa gredo v tem pogledu korak dalje. V bodoče bo zadruga zavarovala svojim članom le tiste površine, posejane z žitom, za katere so bili uporabljeni določeni agrotehnični ukrepi za večji hektarski donos. Zadruga preskrbi seme, umetna gnojila, škropivo proti plevelu, strojno setev in strojno škropljenje ter žetev in mlavec, ostala dela opravi zadružnik. S pogodbo je urejeno tako, da obračune zadruga usluge zadružniku sproti ali pri prodaji žita, obvezno pa mora zadružnik prodati zadrugi po dnevnih cenah količine, ki so dosežene z uporabo agrotehničnih ukrepov. Na primer: če je povprečen pridelek žita brez uporabe navedenih pripomočkov za večji hektarski donos (izbrano seme, umetna gnojila, pravilna setev, pravočasno zatiranje plevela in podobno) recimo 20 stotov na hektar, s sredstvi pa, ki jih prispeva zadruga se donos dvigne na 30 stotov, je zadružnik dolžan prodati zadrugi po dnevnih tržnih cenah 10 stotov žita. Zadruga torej zadružniku zajamči večji pridelek, s tem pa tudi dohodek.

Metliška zadruga je že sklenila vrsto takih koproductivskih pogodb za pridelovanje semenske in merkatne pšenice. Za letošnji metliški zadružniki pri tekmovalnosti za večji hektarski donos dosegli povprečno 32 stotov pšenice na hektar, v takem sodelovanju zadruga na bodo dosegli prav gotovo še večji pridelek.

Podobne koproductivske pogodbe sklepa pod določenimi pogoji metliška zadruga tudi z vinogradniki, samo da je zadruga v tem primeru kupec

vseh presežkov iz vinograda. Prav tako je zadruga na podoben način sklenila številne pogodbe z zadružniki za rejo mesnatih prašičev in s tem krepko dvignila blagovno proizvodnjo. Zadruga preskrbi s pogodbentiku mlade prašičke na kredit, jih zavaruje pri DOZ, recje - zadružnik pa se zaveže, da bo v določenem roku postal zadružni po dnevnih cenah prašiče dogovorjene teže. Na ta način se je reja mesnatih prašičev izredno dvignila. Večsah so kmetje prodajali rejene prašiče le jeseni, sedaj pa jih v Metliki odkupujejo redno vsak teden, večsah celo po dvakrat tedensko. Po zaslugi pospeševalne službe kmetijske zadruga je trg vedno založen s tem blagom, precej tega pa gre tudi v izvoz.

Tako je kmetijska zadruga Metlika pokazala pot in korekcijsko pomoča zadružnikom in zaostanosti, hkrati pa krepi svoje sklade in ustvarja socialistične odnose na vasi. Zato so zadružniki na občnem zboru tudi razpravljali, kako bodo povečali dohodke in to v okviru svoje

zadruga. Upravni odbor so pooblastili, naj prouči in ukrepa glede izločitve nekmetijskih dejavnosti iz zadruga, da bi se tako lahko še v večji meri posvetila pospeševanju kmetijskega. Zadružniki na tem območju so pričeli z načrtno obnovo vinogradov in ricolanjem nedonosnih površin. Tudi za to je vedno več zanimanja, toda uspehi bodo le, če se bodo te velike naloge lotili na zadružni podlagi.

Polletni občni zbor so izkoristili tudi kot zbor volivcev - proizvajalcev kmetijske skupine in za kandidate izbrali 8 najboljših zadružnikov, od katerih bodo štirje izvoljeni v občinski zbor proizvajalcev. Občinski ljudski odbor je pohvalil doseženo delo splošne kmetijske zadruga in jo dal za zgled ostalim zadrugam. Skrbno sestavljen perspektivni gospodarski načrt, doseženi izsledki, dobro sestavljena pot in vedno večje zaupanje zadružnikov, so najboljša jamstvo za nadaljnje uspehe metliške zadruga pri krepitevi socialističnih odnosov na vasi.

Lep napredek hibridne koruze na Koprskem

Dobili smo kmetijsko strojno šolo

Od sposobnih strojnikov je odvisna rentabilnost strojnih odsekov - Mehanizacija na novi poti

Večkrat je bilo slišati glavo, da se mehanizacija v kmetijstvu pri nas ne obnese, da je ročna obdelava cenejša, da so strojni odseki pri kmetijskih zadrugah nerentabilni. Če pa se je kdo resno pogledal v to vprašanje in iskal vzroke za te trditve, je prišel do ugotovitve, da si mehanizacija kljub vsemu le vztrajno utira pot v naše kmetijstvo, zlasti od tedaj, ko je naša industrija pričela proizvajati lažje kmetijske stroje, ki so rentabilni tudi pri obdelavi manjših površin. Saj je v Sloveniji trenutno nad 800 traktorjev, do konca leta pa jih bo 2000, razen tega služi kmetijskim zadrugam, posestvom in posameznim kmetom blizu

2000 motornih kosilnic, tisoče škroplilnic in tudi kombajni niso več redkost. Stevilo kmetijskih strojev, ki lajšajo nalogo naših poljedelcev, stalno raste. Ze to da misliti, da govoric o nerentabilnosti strojev ne gre pospeševati. Res je, da je ročna obdelava cenejša tam kjer je delovna sila izredno poceni - to pa je le v nekaterih primerih - bolj kot ta argument drži drugi, da so stroji nerentabilni, če niso prav izkoristeni. Če je poverljivo upravljanje s stroji ne-veščim ljudem, samoukom in zgolj soferjem, ki morajo za vsako okvaro voziti traktor ali kak drug stroj k oddaljenemu »Agroservis« - potem njegovo delo ne krije izdatkov za vzdrževanje. Strojniki, ki zna čuvati stroj, da je uporaben tedaj, ko je za določena dela v kmetijstvu najbolj potreben, je zajamčil njegovo rentabilnost. Če je podlagjal uporabo stroja do glavnega remonta za leto ali celo dve, je s tem že kril vse izdatke, ki jih ima delodajalec za njegovo plačo in ostalo. Ravnanje s stroji - to je podlaga in pogoj za rentabilnost strojne obdelave.

Stroji, ki je bil pri Srednji kmetijski šoli v Mariboru poseben strojni odsek, skozi katerega je šlo okoli 150 tečajnikov, ki so v štirih mesecih dobili osnove iz vzdrževanja in rokovanja s kmetijskimi stroji. Vendar takšni tečajni ne morejo dati solidnega znanja, ki je za vodstvo strojne službe pri zadrugah in na posestvih potrebno. Zato je bila letos ustanovljena redna Kmetijska strojna šola v Mariboru, ki bo v dveh letih usposobila kmetijske strojnike, sposobne prevzeti vodstvo strojnih delavnic pri kmetijskih gospodarstvih, zadrugah, oziroma poslovnih zvezah. Absolvent te šole bo moral obvladati agrotehniko vseh kmetijskih del s stroji, ter vsa potrebna delavila in vzdrževanje. Strojniki, zaposleni pri kmetijski zadrugi, bo imel širok krog delovnih, saj bo moral skrbeti za smotno uporabo strojev, svetovati in skrbeti za potrebna popravila. V času mrtnve sezone pa bo skrbel za remont strojev in njihovo zavarovanje do ponovne uporabe. Njegov delokrog bo zelo širok, kakor bo pač raslo zanimanje za strojno obdelavo med kmeti.

vega letnika bodo namreč prebili v šolskih delavnicah, kjer se bodo izurili v obdelavi kovin, rezkanju, kovčkanju, varenju, skratka v vsem delu, ki je za popravila in vzdrževanje strojev potrebno. Šola je sedaj še v prostorih Srednje kmetijske šole v Mariboru. Poleg te šole pa že gradijo posebne prostore za učilnice šole, tako za praktični kot za teoretični pouk. Tu bo tudi remiza za stroje in vse potrebne pritokline. Zanimanje ki ga kažejo za novo šolo naše zadruga in drugi organizatorji napredne kmetijske proizvodnje, je najboljši porok, da se bo ta koristna ustanova uspešno razvijala in vzgajala kadre, ki so v prizadevanjih za večjo proizvodnjo v kmetijstvu nujno potrebni.

Demonstracijska trgatve hibridne koruze v Vojvodini

V skoraj vseh krajih Vojvodine se bo kmalu začela tako imenovana demonstracijska trgatve hibridne koruze, ki je letos obilno rodila v vseh okrajih pokrajine. Namen te trgatve je med proizvajalci popularizirati proizvodnjo hibridne koruze na kar največjih površinah. Prva demonstracijska trgatve bo na kmetijskem posestvu »Bratstvo in Cvenost« v Bečuju, 7. julija, v Crvenki Ergeli ter v »Zobnatic« v Bački Topoli. Teh trgatve se bo udeležilo veliko številno strokovnjakov, zasebnih proizvajalcev ter predstavnikov kmetijskih organizacij iz drugih okrajev. Strokovnjaki bodo imeli ob tej priliki tudi predavanja o biološkem delovanju hibridov ter o uporabi agrotehničnih sredstev.

Po prvih cenitvah bo na površinah zasajenih letos s semenom hibridov za 5 do 10 metrskih stotov večji donos na ha, kakor na njihov zasajenih z drugimi sortami koruze. S semenom hibridne koruze letošnjega pridelka ter z rezervo iz lanskega leta, bi lahko spomladi zasadili dve tretjini skupnih površin, na katerih vsako leto gojimo koruzo.

Polletna bilanca

KZ Strmec. Te dni je imela KZ Strmec svoj polletni občni zbor. Udeležba je bila številna. Zadruga je zaključila polletno bilanco aktivno. Odkup je presegel promet za 3.200.000 din. Tudi pospeševalni odseki so zadovoljivo opravili svojo nalogo, saj so kmetje kupili od zadruga 60.000 kg umetnega gnojila, 3000 kg raznih zaščitnih sredstev, 3000 kilogramov raznih semen in okrog 1500 sadnih sadežev. V tekmovalnosti za večje hektarske donose krompirja so dosegli lepe uspehe. Prva skupina je pridelala 310 stotov in druga skupina 270 stotov na ha. Obe skupini bosta dobili 300.000 din denarne nagrade. Zelo delavni so bili mladi zadružniki, prav tako žene zadružnice, ki so pred tem končali nižje kmetijske šole, tako da že imajo solidno podlago.

Polovico učnega časa odpade na praktično delo. V ta namen je Maribor dobro izbrana lokacija, ker imajo možnost praktičnega dela na velikih kompleksih bližnjih kmetijskih gospodarstev, kakor tudi v mariborskih industrijskih podjetjih, oziroma oddično organizirani industrijski kovinarski šoli. Štiri mesece pr-

Rentabilna kmetijska investicija

Nova tovarna v Lenartu naj bi vsako leto predelala kakih 600 vagonov jabolk v jabolčni sok in koncentrat - Za izvoz neprimerne industrijska jabolka bo vendarle megoče izvoziti

Stajersko sadjarstvo se je z gojitvijo jabolk zadnja leta znalo v precej težavnem položaju. S kaparjem okuženi nasadi terjajo obnovo starih okuženih sadovnjakov in na zasajanje novih plantažnih sadovnjakov; hkrati pa ob dobrih letinah pritiskajo na trg velike količine jabolk, ki jih ni mogoče prodati kot namizna in ki jih zaradi okuženosti tudi ni mogoče izvoziti. Tuje države zavračajo uvoz okuženega sadja in zlasti v oddaljenih krajih zadnja leta ni kazalo drugega, kot predelati jabolka v manjvredni jabolčni ali žganje, saj je bilo mogoče prodati za pulpe in marmelade le manjše količine jabolk.

V Slovenskih goricah so že nekaj let razmišljali o tem, ka-

ko bi za izvoz neprimerne okužena jabolka spremenili v izvozno obliko - v jabolčni sok in koncentrat. Zdej pa so ti načrti že tik pred uresničitvijo. V Lenartu bodo zgradili tovarno, ki bo vse razpoložljivo industrijsko sadje lahko predelala v omenjena izdelka. Jabolk na okoliškem področju nove tovarne je dovolj, saj cenijo pridelek na kakih 600 do 700 vagonov, ob izrednih letinah pa celo na 1000 do 1200 vagonov. Celotna investicija za novo tovarno bo znašala okrog 300 milijonov dinarjev, od tega pa bo 150.000 dolarskih sredstev.

Namesto, da bi se s švicarsko tvrdko »Unipektin« domeniili za direktno odplačilo tovarniške opreme, so sklenili nabaviti opremo s kompenzacijo za naša industrijska jabolka. Zato ker je tudi v nekaterih ostalih državah letošnja jabolčna letina slaba, imajo tudi manj kvaliteta jabolka dobro ceno in v izvoz gre izjemoma tudi okuženo sadje.

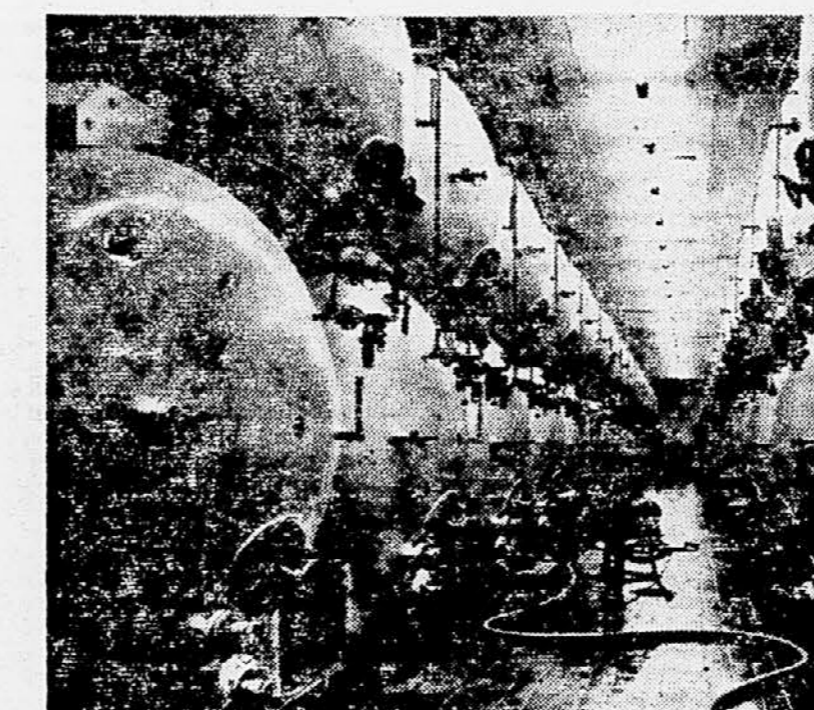
Iz naše države bomo tako izvozili letos v Svico 300 vagonov industrijskih jabolk. Za ta jabolka dobljena devizna sredstva bodo vplačana v naš centralni devizni sklad, iz katerega bo potem plačana dobavljena oprema za lenarško tovarno.

Ce računamo, da bo tovarna predelala letno le 500 vagonov jabolk, potem bo izdelala vsako leto 3750 ton jabolčnega soka, oziroma 650 ton koncentrata - če bi ves jabolčni sok z evaporacijo predelali v koncentrat z 39 do 49 odstotkov Be. Poleg tega pa bo za izvoz ostalo še 100 vagonov svežih, oziroma 39 vagonov suhih tropin. Zaradi precej drage predelave v pektin bo sprva bolj kazalo tropine izvažati, kot pa nabaviti naprave za njih predelavo.

Jabolčni koncentrat bo mogoče doma pa tudi v tujini zelo dobro prodati. Kako veliko je zanimanje za izdelek, dokazuje tudi dejstvo, da se že zdaj, ko z gradnjo lenarške tovarne še sploh niso pričeli, zanimajo za naš koncentrat v ZDA, v Švici, Angliji, v Nemčiji in na Švedskem. Neko podjetje iz Kanade pa je celo pripravljeno odkupiti celotno proizvodnjo nove tovarne.

Najdražje investicije v novi lenarški tovarni so poleg objekta: koncentrador (ki ga bodo uvozili), stiskalnice in pa velike cisterne za vskladiščenje soka in koncentrata. Prve velike domače cisterne za sadne sokove,

ki morajo biti znotraj emailirane, bodo izdelali v mariborski Metalni. Cisterneka letel v le-

Po zgledu takih modernih kleti za sadne sokove v tujini bo opremljena tudi nova lenarška tovarna v Slovenskih goricah. Velikih, enajst metrov dolgih cistern s premerom 2 metrov bi do nedavnega ne mogli izdelati v naši državi; zdaj pa, ko so v mariborski Metalni zgradili veliko emailirano peč, bodo cisterne za novo tovarno v Lenartu lahko izdelali v Metalni.

naški tovarni koncentrata bo tudi naša prva večja klet za sadne sokove v državi.

razumljivo, da so pričeli pri nas resnice obravnavati vprašanje vzgoje kadrov za upravljanje mehanizacije v kmetij-

- OGLAS
- GOTOV
- USPEHI
- v SLOVENSKEM
- POROČEVALCU

Začelo se je izplačevanje nagrad

Te dni se je začelo izplačevanje nagrad kmetijskim organizacijam in individualnim proizvajalcem, ki so sodelovali v nagradnem tekmovalstvu za visoke donose v kmetijstvu in izpolnili pogoje v tekmovalstvu za pšenico. Višina skupnih nagrad znaša 186.700.000 din, od česar je že bilo razdeljeno rekorderjem v doseganju donosov na novosadskem sejmu 31.400.000 dinarjev.

Največji znesek nagrade - 64.400.000 din bo dodeljen tekmovalcem iz Vojvodine, nato so na vrsti tekmovalci iz Hrvatske s 44.300.000 din nagrade. Nadalje se bo zvrstila ožja Srbija z 29.750.000 din, Makedonija z 8.850.000 din, Slovenija s 5.650.000 din in Bosna in Hercegovina z 2.350.000 din.

Zvezni odbor za tekmovalje v kmetijstvu in zvezna tekmovalna komisija sta določila 1. november kot skrajni rok, do katerega je treba nagrade dvigniti. V nespornelem primeru zapade pravica do nagrade. Tak sklep je bil sprejet zaradi tega, ker nekatere organizacije, ki bi morale dvigniti nagrade na

novosadskem sejmu, tega doslej še niso storile in s tem povzročajo težave organizatorjem tekmovalstva.

Nagrade bodo razdelile kmetijskim in zadružnim organizacijam okrajne zadruga zveze.

Ob prazniku občine LENART

čestitajo vsem delovnim ljudem mariborskega okraja in drugih okrajev naše domovine, zlasti občanom Lenarta, posebno še bivšim borcev in aktivistom ter želijo mnogo uspeha pri graditvi socializma:

- Občinski ljudski odbor Lenart
- Občinski odbor ZK Lenart
- Občinski odbor ZB Lenart
- Občinski odbor SZDL Lenart
- Ljudsko prosvetno društvo, Lenart
- Občinski sindikalni svet, Lenart
- Združna kmetijska gospodarstva: Selce, Zg. Ščavnica, Dorvanja, Cerkvenjak, Lenart, Jurovski dol
- Kmetijske zadruga: Zg. Ščavnica, Grobišče, Voličina, Lenart
- Podjetja: Obrtno-storitvena delavnica 'Remont', Lenart
- Mesnica in klavnica, Lenart
- Mesnica Cerkvenjak
- Trgovina »Pri križišču«, Lenart
- Trgovsko podjetje, Gradišče
- Pekarna, Lenart
- Lekarna, Lenart
- Zadružni dom, Lenart
- Veterinarska ambulanta, Lenart
- Tovarna učnja in parna žaga, Lenart
- Komunalna banka, Lenart
- Kmet. proizv. posl. zveza, Lenart

- Vajnoveste in doododki
- v SLOVENSKEM
- POROČEVALCU

Dober odgovor

V Trbovljah je bil plenum okrajnega komiteja LMS. Udeležili so se ga poleg mladinskih aktivistov tudi predsedniki občinskih ljudskih odborov in sekretarji občinskih komitejev LMS. Na dnevnem redu je bil referat o temi »Komuna in mladina«.

Na plenumu so govorili o določenih zoževalnih težnjah v pritegovanju širšega kroga ljudi v družbeno-ustavno upravljanje. Take zoževalne težnje, ki jih seveda ne smemo popustiti, so največkrat posledica nezaupanja v družbeno zavest posameznika, ko nekateri ljudje mislijo, da ni nobena odtična vredna, če ni sprejeta po njihovi zamisli in da ne more biti dober član družbenega organa, kdor ni na seznamu »dobrih aktivistov«. Prav tako so govorili o vzrokih za povečanje števila uslužbencev v državni upravi, ko dostikrat zelo nepremišljeno ustanavljajo nova delovna mesta, ne da bi dobro proučili dejansko potrebo. V referatu in pozneje v razpravi pa je bilo govora tudi o primerih nepravilnega ali celo brezdušnega odnosa posameznih uslužbencev do državljanov.

Plenum je ugotovil, da je na vseh ostalih področjih družbenega upravljanja mladina mnogo bolj angažirana, kakor pa v ljudskih odborih in njihovih svetih. V sedanjih občinskih ljudskih odborih ni nobenega mladince do 25 let, toda v marsikateri občini tudi v novih odborih ne bo dosti boljše stanje. Izjema je radeška občina, kjer je na kandidatih listah kar devet mladih ljudi. Toda tudi ti niso v začetku predvidevali toliko mladih kandidatov, pa so zbori volivcev, na katerih je bila tudi dobra udeležba mladine, drugače obrnili. Plenum je opozoril tudi na tendenco v nekaterih občinah, da bi kandidirali v občinske zbornice proizvajalcev predvsem direktorje in vodilne uslužbence, kar je vsekakor nepravilno. Tako je tudi v nekaterih svetih pri ljudskih odborih, ki so po sestavu bolj podobna strokovnemu združenju, kakor pa družbenemu organu.

Plenum je razpravljaj tudi o odnosih med okrajem in občina ter ugotovil, da je okraj zadiral še vse preveč operativnih nalog in da bi jih moral — v skladu z vlogo občin — prenesti na občinske ljudske odbore, sam pa bi moral postajati vedno bolj družbeno-politični usmerjevalec na svojem območju. Člani plenuma so zelo obširno razpravljali tudi o možnosti za razvoj trgovine, obrti in gostinstva, o povezanosti med občinskimi ljudskimi odborom in gospodarskimi organizacijami itd. Podrobno so tudi razpravljali o nalogah mladine pri nadaljnjem uveljavljanju komunalnega sistema in dali mnoge predloge za hitrejši razvoj občin v smeri komunizma.

Rakek ob Tednu otroka

Tudi letos šola za starše — Novi mlečni kuhinji — Obnovili so notranje šolske prostore

Teden otroka so počastili na Rakeku kar dostojno. Začeli so s predavanjem dr. Stanka Pušenjaka, ki je preprosto in razumljivo govoril o otroški paralizni in o potrebi zaščitnega cepljenja. Starše je opozoril, naj povsem zaupajo zdravstvenim organom. Po predavanju so se starši pogovorili o nalogah za prihodnje in načrtih šole za starše, ki je lani na Rakeku kar najbolje uspela. Predsednik društva prijateljev mladine je navzoče seznanil s predavanji, ki jih pripravljajo za letos in s predavatelji, ki so pripravljali predavati o vzgojnih, problemih otroka, družine in šole. Poleg tega pripravljajo tudi predavanja z gospodarskimi in političnimi temami. Navzoči so bili z načrtom zadovoljni.

V Tednu otroka sta začeli poslovati na osemletni šoli na Rakeku in na osnovni šoli na Uncu mlečni kuhinji, v katerih bodo dobivali učenci izdatno malico za malenkostno plačilo. Malico prejema vsi otroci in so z njo zadovoljni, saj doslej mlečnih kuhinj na teh šolah še ni bilo. Hrane imata kuhinji dovolj na razpolago, zasluga za to pa gre občinskemu odboru Rdečega križa.

Razen šole na Uncu so letošnji razvili bodo prapor ZVVI. Na Uncu bo v nedeljo velika slovesnost. Aglina Zveza vojaških vojnih invalidov, ki šteje okrog 100 članov, bo razvila svoj društveni prapor. Svečanost bo v zadravnem domu. Sodelovala bo godba JLA iz Postojane, pevski zbor in recitatorji. Nedvomno se bodo vsi člani in prijatelji ZVVI na Rakeku udeležili te lepe prireditve.

Malo obetajoč začetek dober konec

PODJETJI »RIBA« IZ IZOLE IN »RIBIČ« IZ PIRANA SI PRIZADEVATA ZA IZPOLNITEV LETNEGA PLANA — NAPREDEK V MODERNIZACIJI OSNOVNIH SREDSTEV

Konec julija, sta bila direktorja »Ribe« v Izoli in »Ribiča« v Piranu v sicer; uspehi v ribolovu niso bili takšni, kot so si želeli.

Te dni sta bila njuna obraza prijaznejša, če smem tako reči. Zaskrbljenost je mimila in če bo sedaj na jesen lov krotkejši, prida, bosta obe podjetji letošnji plan ulova ne samo izpolnili, temveč celo nekoliko presegle. Je že tako: kar so dež in sonce, toča in pene in

kar je podobnih vremenskih neprilic kmetu, to je vreme tudi ribiču. Slabe posledice za ribolov neugodnega vremena z modernimi ribolovnimi sredstvi — pri kmetu so to razni agrotehnični ukrepi — sicer lahko ublaži, popolnoma odstrani jih ne more.

Omeniti pa je treba, da je bil letošnji ribolov boljši od lanskega po kvaliteti. V tem je razlog, da se obe podjetji hitro bližata izpolnitvi finan-

čnega plana, medtem ko se v izpolnjevanju plana po količini gibljeva okrog 75 odstotkov.

Tako »Ribič« kot »Riba« sta tudi letos napredovala v modernizaciji osnovnih sredstev.

Delno s kreditom, delno z lastnimi sredstvi, je »Ribič« vse stare, bombažne mreže nadomestil z novimi forlon mrežami, ki so zelo dobro obnesle. Kupili so 22 elektrogeneratore in usposobili za plovbo prav vse ladje in barke. Tudi temu se je treba zahvaliti, da ni bil dosej letošnji lov slabši.

Nylon mreže so letos kupili tudi v »Ribi«; razen tega 1 novo ribiško ladjo in 2 echosondra. Preprosto bi lahko rekli, da sta to pripravi za ugotavljanje zvočaka pod vodo, njuno uporabnost v ribištvu pa bi najbolje primerjali z radarjem v pomorstvu. Echosondri olajšajo zasledovanje ribjih jat v morju in s tem omogočajo mnogo boljše lovi. Podjetje ju je kupilo na Norveškem, sta pa echosondra prva v naši državi. Do konca leta bodo kupili še 10 echosondrov.

In še nekaj je vredno omeniti glede »Ribe«: vodstvo podjetja se nadeja, da se bodo uspešno končali že začeti razgovori in da bodo to zimo lahko ribarili v nekaterih afriških vodah. Kdo jim ne bi želel uspeha v teh razgovorih!

H.A.

F.M.

Več zavarovancev - manj obolenj

OB SKUPŠČINI OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V CELJU

Minula redna skupščina okrajnega Zavoda za socialno zavarovanje v Celju je potrdila uspešnost njegovega dela. Iz poročila direktorja Zavoda MILANA LOSTRKA pa je bilo očitno, da je število aktivnih zavarovancev naraslo od 43.720 lani na 46.692 v letošnjem letu. Zanimivo je, da se je navzlic temu številčnemu porastu zavarovancev zmanjšalo povprečno bolezenskih izostankov od dela od 4,95 na 4,09%. Hvalevredna je tudi ugotovitev, da so se Zavodovi odnosi z zdravstveno službo znatno izboljšali, k čemu je v glavnem pripomogel pavšalni način plačevanja zdravstvenih storitev.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Celju je letos prispeval znatne vsote za izboljšanje zdravstvene službe na področjih ambulant Konjice, Nazarje, Bistrica ob Sotli, Podčetrtek, celjske poliklinike in obratne ambulante steklarne »Boris Kidriča« v Rog. Slatini.

Manj razveseljivo je dejstvo,

da število nesreč izven dela stalno narašča. Se težji problem pa predstavljajo poškodbe po tretji osebi, ki so zavzele že tak obseg, da jih je bilo samo v letošnjem juliju 68 težjih, od tega 32 pretresov možganov.

Med delom je skupščina sprejela nekaj sklepov o spremembi predračunov za svoje sklade in o posebni stopnji prispevka za zdravstveno zavarovanje. Ta stopnja je zdaj omiljena v toliko, da plačuje dopolnilni prispevek letos le še 62 podjetij od lanskih 129. Skupščina je sprejela tudi sklep, da bo znatno znižala pogrebnina od 1. oktobra dalje 15.000 dinarjev.

Novi zdravstveni prostori v Ljubljani

V okviru tedna matere in otroka so v Šiški na Celovški cesti 135 odprli nove, okusno urejene in moderno opremljene prostore za otroški dispanzer, za posvetovalnico za matere in otroke in za babiško ter paternožno službo.

Novi prostori za otroški dispanzer in posvetovalnico za matere in otroke v Šiški, katerih adaptacija je stala okoli poldrugega milijona dinarjev, pomenijo nedvomno lep korak naprej v razvoju pediatrične in preventivno-zdravstvene službe v tej občini zlasti zato, ker so bili stari prostori v Beljaški ulici vse prej kakor ustrezni in higienični. Vendar pa so tudi ti novi prostori še vedno le začetni, ker bodo z ozirom na nagel razvoj Šiške prav gotovo kaj kmalu spet pretesni. Vprašanje prostorov celokupnega Zdravstvenega doma v Šiški, čigar ambulante so prav tako že zdavnaj pretesne, bo dokončno rešila šele gradnja zdravstvenega doma, katerega idejni osnutki so že v delu.

Kljub večletnim razpravam v Slovenem Gradcu še vedno stoji gasilski dom v zelo slabem stanju v bližini bolnišnice in lepo urejenega parka. Čas bi bil, da ga odstranijo, ker tja iz turističnih, estetskih in drugih razlogov ne spada. Gasilci v Slovenem Gradcu pa se tudi dobro zavedajo, da jim je nov gasilski dom nujno potreben.

Pet let plodnega dela

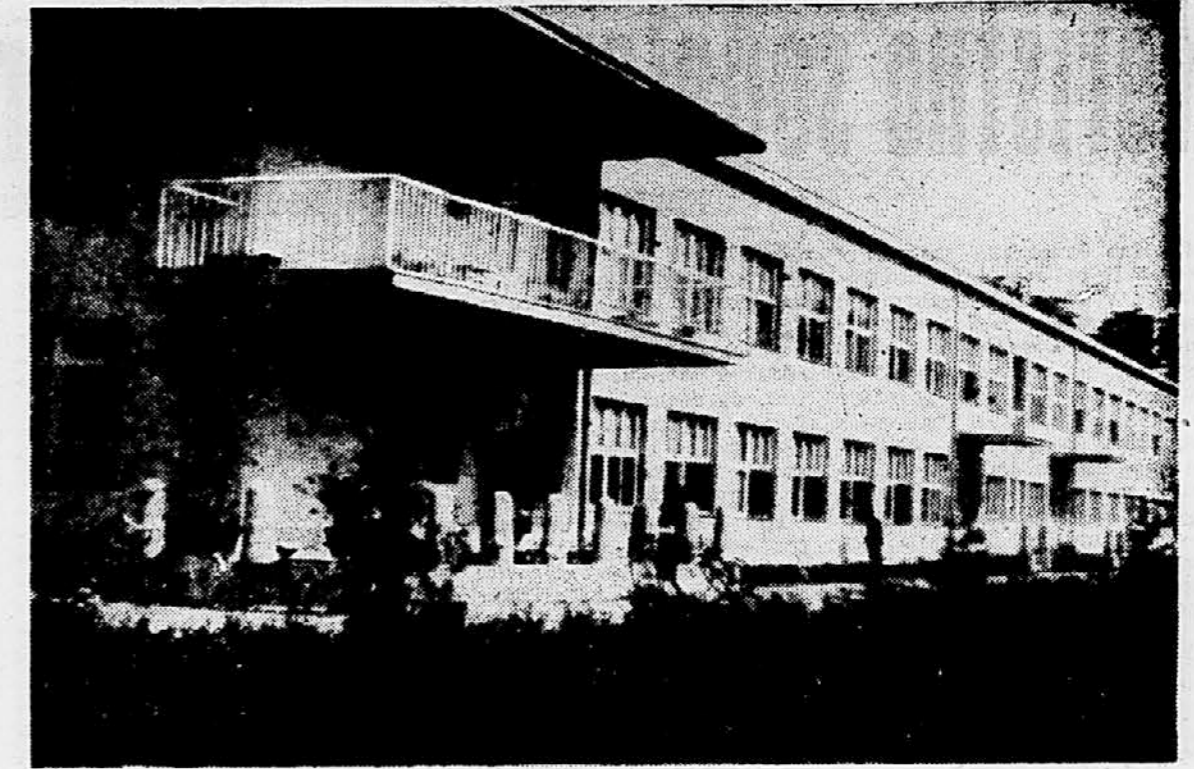
Prizadevanja turistično-olepševalnega društva v Novi Gorici za napredek turizma — Koristni predlogi za ureditev cest

Proslave petletnice turistično-olepševalnega društva v Novi Gorici se je udeležilo precej ljudi. Iz poročila o delu društva je bilo razvidno, da je letošnje nedvomno precej storilo za olepšanje mesta in okoliških krajev. Delovne so vse društvene sekcije, žal pa je v njih aginilni le nekaj članov. Največji uspeh pa je nedvomno v tem, da je društvo kot prvo na Gorškem širilo svojo dejavnost po vsem okraju in uspelo postopoma ustanoviti društva še v Ajdovščini, Sempetru, Komnu, Kanalu in drugod.

Predlogi, ki so jih iznesli na proslavi, so prav tako vredni upoštevanja. Predvsem naj bi asfaltirali preostali del Kidričeve ceste, ki je v nemogočem stanju in cestni odcep Kidričeve ceste skozi Kromberk do glavne ceste v Ajševico. Poskrbeli naj bi čimprej tudi za ureditev ceste čez Vršič in ceste Gorica-Sempeter do Sežane. S tem bi bila zagotovljena

udobna in hkrati najkrajša pot iz srednje Evrope čez Predel do Jadrana. Poleg tega so se zavzemali še za gradnjo avtomobilske ceste iz Nove Gorice mimo Pionirske koče do Prevala, s čimer bi omogočili lažji dostop do najbližjih predvsem zimsko-sportnih središč — Lokev, Trnovca in Cepovana. Tako panoramsko cesto naj bi zgradili tudi do Kostanjevice.

Izboljšali naj bi tudi gostinstvo in povečali število prenočišč. Ob Soti naj bi uredili stezo za sprehajalce in izboljšali pot na Skalnico. Godzne poti in steze naj bi uredili tudi v Panovcu, lepem naravnem parku, kjer je precej srn, fazanov, divjih prašček in druge divjadi. Ko so se o vsem tem in še drugem dobora pogovorili, je dr. Ciril Zizek podelil nagrade in diplome 33 udeležencem natečaja za ureditev hiš in njihovih okolja. Za zaključek je predaval član glavnega odbora hortikulturnega društva iz Ljub-

V Rakičanu ima moderne prostore infekcijski oddelek soboške bolnišnice, v katerem zdravijo razne nalezljive bolezni. Infekcijski oddelek je oddaljen okrog dva kilometra iz Murske Sobotne na zelo primernem kraju, nekaj sto metrov od glavne ceste Murska Sobotna-Lendava. M. K.

V Celju šola za delavsko in družbeno upravljanje

Prostore je dobila v Teharjih in bo začela delovati že sredi oktobra

Komisija za delavsko in družbeno upravljanje pri okrajnem odboru SZDL in okrajni sindikalni svet v Celju sta že dlje časa razmišljali, kako urediti stalno šolo za delavsko in družbeno upravljanje. Potreba po taki šoli je bila dokazana že na minulih tečajih, ki so jih pripravljale gospodarske zbornice, večja podjetja ali pa občinski sindikalni sveti in za katere je bilo veliko zanimanja pri članin delavskih svetov. Kakor prvi tečajji o delu in vlogi organov delavskega samoupravljanja,

tako bo tudi novoustanovljena šola nudila svojim obiskovalcem najbolj potrebno znanje za boljše sodelovanje pri upravljanju podjetij. Po predvidenem urnem načrtu bo trajal en tečaj 10 do 14 dni. Naenkrat pa bo šola lahko obiskovala do 35 slušateljev.

Novo šolo za delavsko, in družbeno upravljanje je dobila prostore v bivši restavraciji pri »Minarjevem Janezu« na Teharjih pri Celju. Tu bo uredjen internat za vse njene obiskovalce. Predvidoma bo šola začela z delom v sredini tekočega meseca.

Zanimanje za novo šolo je pri članin delavskih svetov v celjskem okraju veliko, saj se je že za prve tečaje prijavilo kar 120 delavcev in delavk. In če računamo, da je bilo pri zadnjih volitvah v organe delavskega samoupravljanja v celjskem okraju izvoljenih 1.783 delav-

Vače pri Litiji

Krajevni odbor Zveze borcev NOB v Vačah pri Litiji, bo v nedeljo, 6. oktobra, razvil nov prapor. Slovesnosti se bodo začele že ob 8. zjutraj. Poleg drugega predvidevajo tudi slavnostno sejo vseh množičnih organizacij, sprevod z godbo, ki se ga bodo udeležile tudi sosednje organizacije in končno razvite prapora pred spomenikom. Privedite jih upajo, da se bodo ob tej priložnosti zbrali na Vačah številni partizanski borci, ki so se med NOB borili v tamkajšnjih krajih.

T.J.

Zagorje

Baletna skupina nižje gimnazije, ki že dolgo vodi pod vodstvom prof. Mary Jurčeve, se je v terek že drugič predstavila v baletnim veterom. Za tudi tokrat udeležba ni bila najboljša.

V zadnjem času je bilo ugotovljenih v Zagorju okrog 140 primerov gripe, vendar ne moremo trditi, da gre za azijsko. Največ jih je obbolelo v rudarski šoli (51), vendar zaradi tega pouka niso ukinili.

— jan.

TRINAJSTI OTROK JE DOBIL SESTRICO

Marija Rupnik, stara 40 let, doma iz Godoviča, je večerjaj na Porodniški kliniki v Ljubljani rodila deklico — svojega štirinajstega otroka. Vsi otroci, 6 deklic in 8 dečkov so živi in zdravi, najstarejša je deklica, stara 16 let. Izkušena mamica je desetkrat rodila doma, trikrat pa v porodnišnici. Enkrat je imela dvojčke. Novorojenki bo dala ime Andreja. Rednik te številne družine je lesni manipulant kmet. zadruga v Godoviču.

Črnatelj

Svet za industrijo in obrt pri občinskem ljudskem odboru je na svoji zadnji seji ugotovil, da se je v zadnjem času industrijska proizvodnja v občini znatno povečala, napredovala pa je tudi obrt. Kljub temu pa bo treba v prihodnje posvetiti pozornost še večji skrbi.

PO POVESTI J. OLIVERA CURWOODA RIŠE: M. MUSTEK

70. Renčanje je prenehalo. Volkovi so s napetostjo opazovali borilca. V dvoboju so ostali samo gledalci. Nena doma je vodnik napadel. Toda njegove močnejši člani so hlastnito v prazno. Kazan, ki se je bil v zadnjem trenutku umaknil, je vrnil napad. Posrečilo se mu je, da je popadel nasprotnika v bok. Borilca sta se zavrtela v krog.

71. Ob drugem napadu je tudi Kazan zgrešil nasprotnika. Tudi on je iz spopada odnesel rano na boku. Kri je pobarvala sneg, toda Kazan ni klonil. Znova je napadel in znova zgrešil. Preden pa se je dvignil, se mu je volk zagrizel v tilnik. V slepi bolečini je Kazan popadel nasprotnika za prednjo nogo. Boj se je bil koncu.

72. Kazan se je z vso silo otresel volkovih zob. V prvi sekundi je še enkrat napadel in sedaj ni zgrešil. Veliki vodnik je klonil, moči so mu pešale in končno je legel v sneg. Kazan — zmagovalce se je umaknil. Divje živali so dokončale boj s premagancem, svojim nekdanjim vodnikom. Kazan je vedel, da je odslej njegovo mesto med volkovi.

KOLENDAR
Sobota, 5. oktobra: Marcel

ZARADI PROSLAVE 10. obletnice obstoja Centralne lekarne v Ljubljani bo lekarna zaprta dne 5. X. 1957 od 14. ure do 6. X. 1957 do 20. ure. Dežurno službo ima v tem času lekarna »Ajdovščina«, Gosposvetska c. 4.

MARIBOR
Sobota, 5. oktobra
KINO
PTUJ: ameriški barvni film »URA OBRAČUNA«.

Mladinski gledališče
Ljubljana — Križanke
Nedelja, 6. oktobra 1957 ob 10. uri: Sylvia Kammerman — 4. enodejanske: »Semenke«, »Lev in miša«, »Rdeča kapica«, »Snežuljčica«.

peve izvajajo mariborski ansambli: 11.40 »Aloha oce« — havajski instrumentalni igralec; 12.00 »Polodanski koncertni sporedi: 12.30 Kmetijski naevbi: ing. Viktor R. Panšek: Semeniški krompir si pri-skrbite že zdaj; 12.40 Operetne uverture; 13.15 Nekaj veselega za-igra: Knežka godba; 13.30 Slavnj pevci in virtuozi vam pojo in igrajo; 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame; 15.40 Nove knjige; 16.00 Glasbene usanke; 17.10 Zabavna paleta Richarda Rodgersa; 17.30 Vedri vzgled v Siskij p. v. Janeza Boleta in »Slavček« iz Trbovelj p. v. Jožeta Skrinjarja; 18.45 Okno v svet — Milan Ogrin; Damask — svetli igralec; 19.00 Glasbene vmes reklame; 19.30 Radijski dnevniki; 20.00 »Malu od tu in malo od tam« (zabavna glasbena oddaja); 21.15 Oddaja za naše izseljence; 22.00-22.15 »23.00-24.00 Oddaja za tužnjo (prenos iz Zagreba).

FRIZERKA, prvovrstna vojač. vesela vseh del damske stroke, dobi stalno službo. Naslov v podružnici »Slovesnega poročevalca«. Novo mesto. 21475-1 GOSP. POMOČNIK K. troku za ves dan ali dopoldne, takoj sprejem. Naslov v ogl. odd. 21462-1

SPORED ZA SOBOTO
»UNION«: franc. ital. jugosl. barvni cinemascope film »MIHAIL OSTROGOV« (po romanu Carski del Julijesa Vernja). Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20. V gl. vlogi: Curd Jürgens, Matineja Šipade.

Nočna zdravniška dežurna služba za najne obiske na bolnišnično domu od 20-7. ure zjutraj. Ob nočnih pacienov vsi zdravniški ZDRAVSTVENI DOM VICE: Dr. Grapar Stane, Kogejeva št. 5, tel. 23-372. V slučaju odsotnosti zdravniške službe tel. 22-740. Nedeljska dežurna služba v ambulanti: Minje, Rimska c. 31, telefon 21-797.

Zaradi nujnih del na prenosnih napravah bodo v nedeljo, 6. okt. ob ugodnem vremenu brez elektricne energije odjemalci: Dobrunje, Dobrunje opekarna, Sadijina vas, Lipoglav, Javor, Janše, Trebeljevo in Flete od 7. ure do predvidoma 16. ure — Grosuplje pa od 7. ure do predvidoma 10. ure. Elektro-Ljubljana okoli

NARODNO GLEDALIŠČE
Sobota, 5. oktobra ob 20 — Verdij: »Aida«. Premiera. Izven in za premierski abonma. V predprodaji je samo omejeno število vstopnic (ostalo je premierski abonma). Trihodnji teden: bosta še dve predstavi »Aida« izven abonmaja.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

HONORARNO ZAPOSLETVE DOBI absolutna srednje šole, ekonomske šole, visoke študijske ustanove (po romanu Carski del Julijesa Vernja). Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20. V gl. vlogi: Curd Jürgens, Matineja Šipade.

ZDRAVSTVENI DOM BEZGRAD: Dr. Tigar Ljuzje, Veselova 19, tel. 21-966.

Nedeljski začetniški družabni plesni tečaj pripravljaj izven ljubljanskih interesov (kam) se bo začel v sredo, 3. okt. v Centralni plesni šoli, Petkovškovo nabrežje 53 (izven Zmajčskega mosta). Za dijakke (-inje) znižana učnina. Po ponedeljek, 7. okt. ob 18. uri se na odprto nov splošno začetniški tečaj pristopajo tudi študentki (-kam) z znižano učnino. Poučuje mojster Jenko. Vpisovalna posebno popravila tudi začetnice — je še pred začetkom tečaja.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM RUDNIK: Dr. Mal Miran, Wolfova 5-1, telefon 22-864. V odsotnosti zdravniške službe v ambulanti: Minje, Rimska c. 31, telefon 21-797.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957. Za te osebe, ki so se stalno priselile iz Ljubljane, se v uradni imenik in volilni list vpisujejo do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso vpisane v uradni imenik in volilni list do 16. septembra 1957.

RADIO
5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 8.00-8.30 Domače vesti; 8.35-8.45 Objave in reklame; 8.45-8.55 Plesno glasbo igrajo mariborski ansambli; 8.55-9.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 9.35-10.00 Domača poročila; 10.00-10.30 Objave in reklame; 10.35-11.00 Slovenske narodne pobe Planinski otket; 11.00 do 11.30 Radijski dnevniki; 11.30 do 12.00 Poročni list pojo in igrajo; 12.00-12.30 Prenos sponora Radia Ljubljana.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Križanke
Viteška dvorana
Sobota, 5. oktobra 1957 ob 20. uri: Piaton — Sovre: »Poslednji dnevi Sokrata«.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI: Dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24, tel. 21-200.

OPOMENJE
V smislu člena 21. Zakona o volilnih imenikih (Uradni list FLRJ št. 58-60) opozarjamo vse prebivalce v volilne upravičence na naslednje: 1. Osebe, ki so se za stalno priselile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob 15. 9. 1957 v uradni listi imenik in volilnega imenika, se v Ljubljani do volitve ne morejo vpisati, ker čit. člen točno določa, da se imela vpisati v uradni imenik in volilni list samo t. j. do 16. septembra 1957. Takse osebe ne bodo mogli voliti v Ljubljani, če niso

Odnosi s športniki so bili dobri

— SO UGOTOVILI NA SEJI OKRAJNEGA ODBORA PARTIZANA V MARIBORU

Kritika dosežanj dela v partizanski organizaciji je razgibala društvene funkcije po vsem terenu. O tem priča med drugim tudi seja občinskega odbora zveze »Partizan« Maribor. Na seji so reševali najprej tekoče zadeve v zvezi s fuzijo okrajnih odborov Ptuj in Maribor, ki je postala neogibna zaradi združitve okrajev. Obveljal je predlog tov. Cilenska o združitvi in ker gre dejansko samo za formalnost, ne bodo sklicevali posebnih občnih zborov, saj bi to pomenilo samo nepotrebno trošenje denarja. Zdržitve bodo predložili v potrditev svoj čas običnim zboroma obeh okrajnih zvez.

Potem ko je predsednik okrajne zveze »Partizan« tov. Lavoslav Kranjčič pojasnil svoje stališče do razmer v republiknem upravnem odboru, katerega delo je bilo po njegovem mnenju preveč centralistično in ni upoštevalo potreb na terenu, je dodal, da delo par-

tiva zapostavljena v primeri s športniki. Organizacija naj bi imela tudi enoten program dela, ne pa da bi v vsakem okraju delali po svoje. Za več ostalimi govorniki se je oglašila za besedo se sekretar okrajnega odbora SZDL tov. Ančka Globačnik, ki je izjavila, da so o tem razpravljali tudi že na seji SZDL in prišli do ugotovitve, da v mariborskem okraju pravzaprav ni problema sodelovanja partizanskih in športnih društev. Čeprav se pri nekaterih društvih včasih opažajo zastareli načini dela, pa to ni na tem področju tako težak problem, da bi morali zaradi njega stvar še bolj zaostrevati.

V sklopu, ki so jih sprejeli v zvezi s tem vprašanjem, predvsem poudarjajo, da je bilo doseženo sodelovanje s športnimi društvimi zadovoljivo, prav tako pa tudi s političnimi in družbenimi organizacijami. Pripravniki partizanskih društev na področju okrajnega odbora imajo vso možnost za nastopanja na športnih tekmah, drži pa tudi, da so se pojavljale v republiknem upravnem odboru cenjene in koristne težnje, ki pa bi jih bilo treba odpraviti že prej. — sid

KLUB PESIMISTOV
Skoraj odveč je povedati, da so tak klub ustanovili v Londonu. Namen kluba je privaditi svoje člane na življenje v votlinah. Zato se uče delati loke in pušice, izdelovati obleke iz živalskih kož in vžigati ogenj s kreslinimi kamni. Članov pa se nimajo mnogo, po mnenju »Timesa« zato, ker se pravemu pesimistu ne zdi koristno niti, da bi se vpisal v klub.

9 let v celnici smrti

Charyll Chessman je bil 25. julija 1948 obsodjen na smrt v plinski celnici. Ko je direktor zaporov pred dnevi prejel obvestilo o njegovi ponovni pomilostitvi, je mislil, da sanja. Pred devetinaj leti bi moral Chessman končati v plinski celnici vendar pa še vedno živi in dela.

Leta 1948 je policija triumfirala. Bila je prepričana, da je zaprl sadista z rdečo svetilko, ki je ropal v Los Angelesu ljubavne parčke in zasledoval mlada dekleta. Ena od teh, Alice Mezza, je znorela, druga, Regina Johnson je dobila živčni napad, ko je postala žrtev skrivnostnega »satana«. »Vi ste

poosebljena grozovitost.« je vpil sodilec med razpravo. »Ni sem sadist, pač pa sem kradel in ubil tihotapca mamila,« se je branil Chessman. Po izrečni smrti obsodbi Chessman ni obupal, marveč se je pričel živlo boriti za življenje. Obkrožil se je z advokati, nabavil obsežno knjižnico

pravniških del in se poglobil v študij. Pred konec leta 1948 je kazalo, da mu ostane le še nekoliko ur življenja. Chessman je v samici pisal prošnjo za pomilostitev. Brzojavna odločitev eksekucije je presenetila celo Chessmana in prekinila priprave za usmrtevec. Isti proces se je ponavljil devetkrat. V tem času je Chessman napisal tri romane, hkrati pa je postal boljši pravnik od svojih branilcev. Romani so doživeli edinstven uspeh. Vsi njegovi sojetniki, ki so bili obsodeni na smrt, so pokončani. Chessman je napisal zadnjo prošnjo v 450.000 besedah, plačal 1.200.000 dolarjev davka na avtorske pravice za roman in scenarij za film »Celica 2455« in dočkal deveto odločilo eksekucije.

Alice Mezza se je puntala. Njena mati je izjavila: »Moja hči bo zadovoljna, ko bo ta človek ubit.« Naključje je še enkrat pomagalo Chessmanu. Človek, ki ga je sodišče dočilo, da uredi njegov dosije, je nenadno umrl, ne da bi končal delo. Njegov naslednik je nadaljeval urejevanje, toda Chessman je javil: »Doseje je ponarejen!« Tako so morali vse začeti znova.

Morda Chessman ne bo usmrčen, ker bo v Kaliforniji kmalu ukinjena smrtna kazen. Ali ga bodo pogojno izpustili? Če se to zgodi, potem je Chessman človek, ki se je največ boril za življenje. V tem primeru bo Chessman iz leta 1948 mrtev, njegova borba v zaporih, njegov obup in trpljenje pa so preobrazila zločinca v človeka, ki zasluži polno spoštovanje, ki ga že uživa pri svojih strogih čuvajih.

Gripa...

Košarka je v Sloveniji zadnji čas šport številka 1. To potrjujejo doseženi uspehi in navsezadnje tudi zvezna razpredelnica sama, kjer sta Olympia in Ljubljana tik pred koncem razburljivega prvenstva pred vsemi ostalimi najboljšimi udeleženci v državi. Hkrati s tem je mogoče tudi računati, da bo nastop novega praka nasledel zasluženo priznanje v Ljubljani. Zato ni čudno, da je zanimanje občinstva čedalje večje in so mnogi ljudje sila nestrpni, kadar mora eden od domačih klubov zdoma, izid srečanj prejemamo navadno zelo hitro, v zadnjem času pa je začela poročevalska služba pomekati občine sponzori. Prednostnim je na primer — so se mnogi ljubitelji košarke obračali na uredništva in na informacije pri PRT, da bi zvedeli za izid tekme Željeznikar (Kranjčič) — Ljubljana. Odgovor odstran glasilo: »Niso igrali — zaradi gripe!« Lupa res ni doma, igral je spet odgodila za obe ekipi tako važno srečanje. Tej »gripi« so nazadnje »podlegli« tudi radijski poročevalci. Kmalu verjetno vest pa nas le ni mogla docela prepričati, zato smo se telefonično obrnili še na neko zagrebško redakcijo, kjer smo zvedeli resnico: Ljubljana je zmagala 81:53 in tako zapletila usodo karlovške ekipe. To je bila torej tista »gripa«. Prinesli so jo siskarji in okružili z njo temkajšnje igralce, gledalce in dopisnike. Kaže, da je ta bolezen res dosil hujša in teze odzdravljiva od prave gripe...

POPOLNA JESENSKA PRVENSTVENA NEDELJA V NOGOMETU

Nova kola — nove brige...

Po enomesečnem odmoru naših najboljših nogometašev in neoprijetnem vstopu iz kvalifikacijske tekme za svetovno prvenstvo z Romunijo, od katere smo si obetali mnogo več, posebno pa kaj koristi odtako dojšega počivanja in pripravljanja, se bomo od jutri naprej spet znašli sredi vrtnice jesenske prvenstvene sezona. Naši igralci bodo v nedeljo zjutraj paradije in izrazili mnenja, da so partizanska društva zapostavljena v primeri s športniki. Organizacija naj bi imela tudi enoten program dela, ne pa da bi v vsakem okraju delali po svoje.

ULJANIK V SISKI

Za nas v Ljubljani in Mariboru je pač v ospredju zanimanja domača osonka liga, v kateri je zdaj na vrsti IV. kolo z vsemi sedmimi tekmi. Prednost domačega igrarstva ima to pot enajstoročje Ljubljane, ki bo na svojem stadionu od 14 ure dalje (s predkromom ob 14 uri) gostila moštvo Uljanika iz Pule. Za obiskovalce bodo izpred Ajdovščine od 15 ure dalje vozili avtobusi. Druga dva slovenska zastopnika morata spet na vlak, in sicer pojde mariborski Branik, ki si je sredi tedna z zvezoč zmagal nad Sadranom pribori s 3:2. Zadnja tekma v nedeljo od 14 ure odigraju v Zagrebu proti Elektrostruji Račanamo pač — sid

RIJEKA—LOKOMOTIVA, TREŠNJEVA—ORIENT, JADRAN—SEGESTA, IN TEKŠIČ—METALAC.

TRI TEKME LPL V LJUBLJANI

Dalje bodo ljubitelji nogometne igre po naših krajih lahko gledali še tri tekme za točke v domačih ligah. V ljubljansko-primoški skupini bodo odigrali VI. kolo, v katerem bodo to pot kar tri tekme na ljubljanskih igriščih. Vredna tekma ima domača nasprotnica enajstoročje Triglavsko-krško, Tekma bo (s predkromom) ob 10 uri na igrišču Krima na Rakovniku. Graficar bo svoje srečanje začel ob 11 uri v izloži na svojem igrišču ob 10.30 uri ob Linhartovi cesti. Ilijirja pa bo obratnoma za točke s kraljevim partizanom odigrali v 12. kolu v dopoldanskih urah. Ostala dva para bosta igrala v Idrji oziroma Trzinu, se pravi Rudar z Novo Gorico, Trzin pa z Jesenicami.

Iz katere koli tovarne na svetu že prihajajo česnjevordeče stekleničke, je vsaka kaplja tega cepiva plod dolgoletnih raziskav neumornega doktorja Jonasa Edwarda Salka iz Pittsburga. Zdravnik, ki drži deklice v naročju, je dr. Salk. Deklica drži v desnici injekejsko iglo, orožje proti strašni bolezni — otroški paraliz. Toda orožje je pravzaprav injekejski igli in doktor Salk ga je dolgo koval. Kot za vsako veliko odkritje se je moral tudi on dolgo in vztrajno bojevati: vztrajno, ponavljajoče se in strogo disciplinirano delo v laboratorijih brez vzpodbujajočega občinstva. Salk je delal po šestnajst ur na dan, šest dni v tednu. Začel je l. 1949, leta 1955 pa so njegovo cepivo množično preizkusili. Dr. Salk je znanstvenik. Od svojega odkritja ni dobil nobene denarne nagrade ali honorarja in ga tudi ne pričakuje. Njegova nagrada je, da so doslej uspešno cepilo že več kot 140 milijonov oseb z njegovim cepivom.

VELIKI ATLETSKI DVOBOJ V ATENAH SE JE ZAČEL

Skandinavija: Balkan 77:58

ATENE, 4. okt. Na olimpijskem stadionu se je danes začel največji letosnji atletski dvoboj v Evropi. V tridnevem sporedu se borita za zmago atletski reprezentanci dveh polotokov — skandinavskega in balkanskega. Skandinavija, zastopajo atleti Finske, Švedske, Norveške, Islandije in Danske, s črko B na belih dresih pa tekmujejo Jugoslovanci, Grki, Romuni in Bolgarji. Skupno nastopa 120 športnikov. V vsaki disciplini nastopajo za obe ekipi po trije tekmovalci, točkovanje pa je po ključu s točko za prvo in točko za drugo mesto itd. V štafeti dobi zmagovalec 5, poraženi pa dve točki.

Kot je bilo pričakovati, je grško občinstvo že prvi dan izkoristilo množično enkratno priložnost, in v rekordnem številu obiskalo mariborski stadion. Pričakujejo, da je danes tekme spremljalo okrog 40.000 gledalcev. Po prvem dnevu je v vodstvu Skandinavija s 77 točkami.

Posamezni rezultati: V prvi disciplini, tek na 400 m z zaporkami je zmagal Romun Saer (53.9), drugo mesto je dobil skandinavski tekmovalca (55.2), tretje mesto pa je pripadel na cilj šesti peti. Zmagal so Šved Waern, 1:48.1 (nov švedski rekord in rekord stadiona) pred Fincom Salonenom, 1:49.6 in Grkom Depastasom, 1:48.7 (nov grški rekord). V švedski štafeti skandinavski tekači sploščka niso mogli dojeti

nobene prednosti, dokler ni štatenke palice prevzel Finec Hellstens. Skandinaviska ekipa je zmagala v času 1:57.7, balkanska pa je dosegla čas 1:55.5.

NA PRAGU ZADNJIH SPOPADOV POD KOSEM OLYMPIJI JE DOBRO, TODA LJUBLJANA...?

Fredzadnjič letos bodo danes in jutri jugoslovanski ljubitelji košarke gledali prvenstvene tekme. Spored je tudi tokrat sila zanimiv, posebno glede na končni vrstni red tekmecev. Najvažnejšo tekmo bo nedavno igrala Ljubljana v Beogradu z BSK. Če bi ljubljanci in tem srečanju ostali neporaženi, bi slovenski domači derby v zadnjem kolu odločil o nastopu državnega prvaka. To bi bil torej derby in pol!

V Ljubljani bo Olympia sprejela v goste Željeznikarja iz Karlovice, ki si je s porazom proti Ljubljani že občutno zmanjšal možnosti za obstanek med najboljšimi. Ljubljana pa je napredovala s karlovškimi točkami na drugo mesto. Nesreča enega od naših najboljših igralcev, ki je bil v Beogradu v ekipi z BSK, je ostal neodločen z 10:10. Vsi naši košarji, razen v polvertikalni kategoriji, so bili to pot izredno dobri.

V NEKAJ VRSTAH

Na seji izvršnega odbora Zveze »Partizan« Slovenije, ki je bila v četrtek popoldne. Je bilo po večurni razpravi sklenjeno, da bo 27. t. m. v Ljubljani seja upravnega odbora. Na seji, ki bo na Taboru s pričetkom ob 9 uri, bo poročal predsednik Zveze »Partizan« Slovenije tov. Mitja Ribičič, nakar bo uprava odločala o nadaljnji smeri partizanske organizacije v Sloveniji.

MARIBORSKI ŠAHISTI PRE-MAGALI POLJAKE

Na povratku s turnirja v Portorožu so odigrali poljski šahisti v Mariboru turnir z ekipo ZSK Maribor na 4 deskah. Mariborčani so zasluženo zmagali 3:1, pri čemer moramo še pripomniti, da je moštvo Sčecina okrepil Brančič iz Varšave. Rezultati: Brančič — Czerniak 1:0, Gniot — Guzel 0:1. A. Chmielewski — Njegovan remi in M. Chmielewski — Maletić 0:1.

MUMIJA IN BIROKRACIJA

Muzej v Brooklynu v New Yorku je v presneto nerodnem položaju. Rad bi se rešil sicer dobro ohranjene, toda za njegovo egipčovski oddelek prav — prav nepomembne mumije, vendar se mu to zaradi predpisov in zakonov nikakor ne posreči.

Mumija so posmrtni ostanek nekega egiptovskega meščana, ki tako dobrodušno izgleda, da bi bil postopki in sitnosti, ki jih po 1600 letih prireja new-yorskem muzeju, njemu samemu najbrž neprijetni. Direktor muzeja je svojemu asistetu naročil, naj mumijo kratko malo sežge. Ta pa se je uprl, malo sežge. Ta pa se je uprl, malo sežge. Ta pa se je uprl, malo sežge. Zato je stvar verda ne dovoljuje. Zato je stvar propadla. Direktor je sklenil, da bodo mumijo pokopali. O tem je pa nekaj zvedel občinski sanitetni urad in je pokop mumije prepovedal, češ da je mumija prav tako posmrtni ostanek človeka in da mora biti za pokop zdravniško sprečevalo o vzroku smrti.

anatomski preparat, ker je promet z njimi v znanstvene namene dovoljen. Toda, da ne bi zopet našel na tlažve, se je direktor pisмено obrnil na sanitetni urad. Ti pa so mu kratko malo odgovorili: »Zadeva bo prišla na prihodnji seji razpravo.«

»Vaš kašelj pa zveni že mnogo bolje.«
»Kaj ne bo, ko sem pa vso noč praktical.«

Stiri dni so na širnih področjih južne francoske obale divjali požari. Posebno hudi so bili med Monacom in Marseillem. Močan veter — mistral — je še podgal požare, ki so upelili kakih 60.000 hektarjev grmičevja in borovcev.

BORIS LAVRENJEV

Enainštirideseti

21

Stegnji je roko in dejal s tihim, drhtečim glasom: »Jadro.«
Vzpodbujena od notranjega sunka je Marjutka planila kvišku in zagledala: Daleč, daleč na temnomočni črti obzora je frfotala, trepetala in se pozibavala bela iskrica — v vetru plapolajoče jadro.

Marjutka je pritisnila dlani na tretajoče prsi in vpiljala z očmi to dolgo zeleno prikazen, ki ji še ni mogla docela verjeti.

Poročnik ji je stopil za hrbet, prijel njene roke, jih odtrgal od prsi in v plesu zavrtel Marjutko okrog sebe.

Plesal je, visoko dvigoval tenke noge v raztrganih škornjih in prepeval s presunljivim glasom:

»Beli jadro se samotno v oblaku sinjega morja...«
»No, ti tepček!« se ga je branila razburjena in radostna Marjutka.
»Mašenjka! Dušica moja draga, kralica amazonska. Rešena sva! Rešena!«
»No, vidiš! Zda si si tudi sam zaželel z otoka med ljudej!«
»Zaželel, zaželel! Saj sem ti že povedal, da sem si zaželel tega!«
»Prenehaj! Morava jih opozoriti nase! Poklicati jih morava!«
»Kaj bi jih klicela! Sami bodo prišli.«
»Kaj pa, če so namenjeni na kakšen drug otok? Pripovedujejo, da je tu vse polno otokov. Lahko bodo pluli mimo naju! Prinesi puško iz hišice!«
Poročnik je stekel v kočo. Planil je iz nje in metal puško visoko v zrak.

»Ne uganjaj norčij!« je zavpila Marjutka. »Ustrelj trikrat zaporedoma!«
Poročnik je prislonil kopito k ramenu. Strelj so gluho orali stekleno tišino in po vsakem strelju ga je zanosilo — šele sedaj je spoznal, kako je bil oslabil.

Jadro se je razločno videlo. Veliko, rožnato rumeno je plavalo nad vodo kot vesela ptičja perut.

»Vrag vedi,« je med opazovanjem zamrmrala Marjutka, »kakšna barka je to? Ribiška ne bo, prevelika je.«
Iz ladje so se razlegli strelj. Jadro se je zganilo, prevlečilo se je na drugo stran in se nagnjeno namerilo v pravokotni črti k obali.

Pod rožnato rumeno perutjo je izplul iz vode nizek črn trup.

»Vsekakor je to patroljna ladja. Kdo pa se na njej tod potika v tem času, si ne morem predstavljati, je tiho mrmrala Marjutka.

Kakih sto metrov pred obalo se je jedrnica ponovno zasukala na levo stran. Obr kmalu se je dvignila postava, zaokrožila dlani pred ustmi in zavpila.

Poročnik se je zdrznil, nagnil se je naprej, potem pa nenadoma vrgel puško v pesek in z dvema skokoma planil k vodi. Stegnil je roke in na pol noro zavpil!

»Hura! Naši!... Naši... Hitreje, gospodje, hitreje.«
Marjutka je prikovala oči na jedrnico in zagledala... Na ramenih moža, sedečega pri krmilu, so blestele zlate epoleta.

Načemerila se je kot preplašena koklja.

Kot blisk jo je prešinil spomin: Led... Sinjina vode... Jevsjukov obraz. Besede? »Če vas najdemo beli, živega jim ga ne daj.«
Zavzdihnila je, stisnila ustnice in pobrala odvrženo puško.

Obupano je zakričala: »Hej... Kadet, nazaj!... Slišiš, nazaj, nazaj, vrag!«
Poročnik je mahal z rokami in stal že do gležnjev v vodi.

Nepričakovano je zasiljal za hrbotom oglušujoč, veličasten tresk v ognju in burji propadajočega planeta. Ni utegnil razumeti zakaj, nagnil se je vstran, da bi se rešil pred katastrofo,

in to grmenje propada sveta je bilo zamaj poslednji zemeljski glas.

Marjutka je brez misli gledala padlega, nezavedno je pri tem kdo ve zakaj teptala z levo nogo.

Poročnik je padel z glavo v vodo. V oljnenj steklu vode so se razvilari rdeči prameni iz njegove razbite lobanje.

Marjutka je pristopila in se nagnila nadenj. S krikom si je raztrgala srajco na prsni in spustila puško.

V vodi se je na rožnati živčni nitki pozibavalo iz očesne dupline izbito oko. Sinje kot morje je je gledalo neizrekljivo žalostno.

Padla je na kolena v vodo, skušala dvigniti mrtvo, iznakaženo glavo v naročje in se nenadoma zrušila na truplo, zibala se je nad njim in si mazala obraz s kepiciami rdeče strnjene krvi, in zajokala je z globokim, težkim jokom: »Ljubi moj! Ka sem storila? Predrami se, revček moj! Sinjeo-o-o-ki!«
Z jadrnice, ki je naselja na pesek, so gledali okameneli ljudje.

Leningrad, november 1924